

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 9ης Δεκεμβρίου 2014*

«Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Αγορά του οπλισμού σκυροδέματος σε ράβδους ή σε ρόλλους — Απόφαση με την οποία διαπιστώνεται παράβαση του άρθρου 65 ΑΧ μετά τη λήξη ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ, βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 — Καθορισμός των τιμών και των προθεσμιών πληρωμής — Περιορισμός ή έλεγχος της παραγωγής ή των πωλήσεων — Παράβαση ουσιώδους τύπου — Νομική βάση — Δικαιώματα άμυνας — Πρόστιμα — Σοβαρότητα και διάρκεια της παραβάσεως — Ελαφρυντικές περιστάσεις — Συνεκτίμηση ακυρωτικής δικαστικής αποφάσεως σε συναφή υπόθεση»

Στην υπόθεση T-91/10,

Lucchini SpA, με έδρα το Μιλάνο (Ιταλία), εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους M. Delfino, J.-P. Gunther, E. Bigi, C. Breuvert και L. De Sanctis, στη συνέχεια δε από τους J.-P. Gunther, E. Bigi, C. Breuvert και D. Galli, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης αρχικώς από τους R. Sauer και B. Gencarelli, επικουρούμενους από τον M. Moretto, δικηγόρο, στη συνέχεια δε από τον M. Sauer και την R. Striani, επικουρούμενους από τον M. Moretto,

καθής,

με αντικείμενο αίτημα περί διαπιστώσεως του ανυποστάτου ή περί ακυρώσεως της αποφάσεως C(2009) 7492 τελικό της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2009 (υπόθεση COMP/37.956 — Οπλισμός σκυροδέματος, επανέκδοση), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση C(2009) 9912 τελικό της Επιτροπής, της 8ης Δεκεμβρίου 2009, επικουρικώς, αίτημα περί ακυρώσεως του άρθρου 2 της εν λόγω αποφάσεως και, επικουρικότερα, αίτημα περί μείωσης του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. E. Martins Ribeiro (εισηγήτρια), προεδρεύουσα, A. Popescu και G. Berardis, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 7ης Φεβρουαρίου 2013,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το νομικό πλαίσιο

1. Διατάξεις της Συνθήκης ΕΚΑΧ

- 1 Το άρθρο 36 ΑΧ όριζε τα εξής:

«Η Επιτροπή, πριν επιβάλει μία από τις χρηματικές κυρώσεις ή καθορίσει μία από τις χρηματικές ποινές που προβλέπονται στην παρούσα Συνθήκη, οφείλει να παράσχει στον ενδιαφερόμενο την ευκαιρία να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του.

Οι χρηματικές κυρώσεις και οι χρηματικές ποινές που επιβάλλονται δυνάμει των διατάξεων της παρούσας Συνθήκης δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής πλήρους δικαιοδοσίας.

Οι προσφεύγοντες, κατά τους όρους που προβλέπονται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 33 της παρούσας Συνθήκης, δύνανται να επικαλεσθούν εις ενίσχυση της προσφυγής αυτής την έλλειψη νομιμότητας των αποφάσεων και συστάσεων η οποία τους προσάπτεται.»

- 2 Το άρθρο 47 ΑΧ είχε ως εξής:

«Η Επιτροπή δύναται να συλλέγει τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκπλήρωση της αποστολής της. Δύναται να ζητήσει τη διεξαγωγή των αναγκαίων επαληθεύσεων.

Η Επιτροπή υποχρεούται να μη μεταδίδει πληροφορίες που αποτελούν εκ της φύσεώς τους επαγγελματικά απόρρητα ιδίως για πληροφορίες σχετικές με επιχειρήσεις που αφορούν τις εμπορικές τους σχέσεις ή τα κοστολογικά τους στοιχεία. Με την επιφύλαξη αυτή η Επιτροπή οφείλει να δημοσιεύει τα στοιχεία που δύνανται να είναι χρήσιμα στις κυβερνήσεις ή σε κάθε άλλον ενδιαφερόμενο.

Η Επιτροπή δύναται, στις επιχειρήσεις οι οποίες αποφεύγουν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν εκ των αποφάσεων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου ή οι οποίες παρέχουν εν γνώσει τους ψευδείς πληροφορίες, να επιβάλει πρόστιμα, το ανώτατο ποσόν των οποίων θα είναι 1 τοις εκατό του ετησίου κύκλου εργασιών και χρηματικές ποινές, το ανώτατο ποσόν των οποίων είναι 5 τοις εκατό του μέσου ημερησίου κύκλου εργασιών για κάθε ημέρα καθυστέρησης.

Κάθε παραβίαση του επαγγελματικού απορρήτου από την Επιτροπή η οποία προξενεί ζημία σε μία επιχείρηση, δύναται να αποτελέσει αντικείμενο αγωγής αποζημιώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου κατά το άρθρο 40.»

- 3 Το άρθρο 65 ΑΧ όριζε τα εξής:

«1. Απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική που τείνουν εντός της κοινής αγοράς, άμεσα ή έμμεσα, να παρεμποδίζουν, να περιορίζουν ή να νοθεύουν την κανονική λειτουργία του ανταγωνισμού, και ιδιαίτερα:

- α) να καθορίζουν ή να προσδιορίζουν τις τιμές·

- β) να περιορίζουν ή να ελέγχουν την παραγωγή, την τεχνολογική ανάπτυξη ή τις επενδύσεις·
- γ) να κατανέμουν τις αγορές, τα προϊόντα, τους πελάτες ή τις πηγές εφοδιασμού.

[...]

4. Οι δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου απαγορευμένες συμφωνίες ή αποφάσεις είναι αυτοδικαίως άκυρες και δεν δύναται να γίνει επίκλησή τους ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου των κρατών μελών.

Η Επιτροπή έχει αποκλειστική αρμοδιότητα, με την επιφύλαξη των προσφυγών ενώπιον του Δικαστηρίου, να αποφαινεται αν οι εν λόγω συμφωνίες ή αποφάσεις συμβιβάζονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

5. Η Επιτροπή δύναται να επιβάλλει στις επιχειρήσεις που συνάπτουν αυτοδικαίως άκυρη συμφωνία ή εφαρμόζουν ή επιχειρούν να εφαρμόσουν, μέσω διαιτησίας, ποινικής ρήτηρας, εμπορικού αποκλεισμού ή με κάθε άλλο μέσο, μία αυτοδικαίως άκυρη συμφωνία ή απόφαση, ή συμφωνία, ή έγκριση για την οποία δεν εχορηγήθη ή ανεκλήθη, ή επιτυγχάνουν μία άδεια μέσω ενσυνειδήτως ψευδών ή απατηλών πληροφοριών, ή επιδίδονται σε πρακτική αντίθετη προς τις διατάξεις της παραγράφου 1, πρόστιμα και χρηματικές ποινές μέχρι του διπλασίου του πραγματοποιηθέντος κύκλου εργασιών επί των προϊόντων τα οποία αποτελούν το αντικείμενο της αντίθετης προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου συμφωνίας, αποφάσεως ή πρακτικής. Αν όμως αντικείμενο της συμφωνίας, αποφάσεως ή πρακτικής είναι ο περιορισμός της παραγωγής, της τεχνικής αναπτύξεως ή των επενδύσεων, το ανώτατο αυτό όριο δύναται να αυξηθεί μέχρι 10 τοις εκατό του ετησίου κύκλου εργασιών των εν λόγω επιχειρήσεων, εφόσον πρόκειται για πρόστιμο, και μέχρι 20 τοις εκατό του ημερήσιου κύκλου εργασιών εφόσον πρόκειται για χρηματικές ποινές.»

- 4 Κατά το άρθρο 97 ΑΧ, η ισχύς της Συνθήκης ΕΚΑΧ έληξε στις 23 Ιουλίου 2002.

2. Διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ

- 5 Το άρθρο 305, παράγραφος 1, ΕΚ όριζε τα εξής:

«Η παρούσα Συνθήκη δεν τροποποιεί τις διατάξεις της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, ιδίως όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών, τις εξουσίες των οργάνων της Κοινότητας αυτής και τις διατάξεις της περί της λειτουργίας της κοινής αγοράς άνθρακα και χάλυβα.»

3. Κανονισμός (ΕΚ) 1/2003

- 6 Κατά το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ] (ΕΕ L 1, σ. 1), «[γ]ια την εφαρμογή των άρθρων 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ], η Επιτροπή διαθέτει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό».
- 7 Το άρθρο 7 του κανονισμού 1/2003, τιτλοφορούμενο «Διαπίστωση και παύση της παράβασης», προβλέπει τα εξής:

«1. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει, κατόπιν καταγγελίας ή αυτεπαγγέλτως, παράβαση του άρθρου 81 [ΕΚ] ή του άρθρου 82 [ΕΚ], δύναται να υποχρεώσει με απόφασή της τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων να θέσουν τέλος στη διαπιστωθείσα παράβαση [...] Εφόσον έχει σχετικό έννομο συμφέρον, η Επιτροπή μπορεί επίσης να διαπιστώνει ότι η παράβαση έχει διαπραχθεί στο παρελθόν.

[...]»

- 8 Το άρθρο 23, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 1/2003 ορίζει τα εξής:

«Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλλει σε επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμα, σε περίπτωση που αυτές, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

α) διαπράττουν παράβαση των διατάξεων του άρθρου 81 ή του άρθρου 82 [ΕΚ ...]».

4. Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ορισμένα θέματα που αφορούν τη διευθέτηση υποθέσεων ανταγωνισμού συνεπεία της λήξης ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ

- 9 Στις 18 Ιουνίου 2002, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξέδωσε ανακοίνωση σχετική με ορισμένα θέματα που αφορούν τη διευθέτηση υποθέσεων ανταγωνισμού συνεπεία της λήξης ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ (ΕΕ C 152, σ. 5, στο εξής: ανακοίνωση της 18ης Ιουνίου 2002).
- 10 Το σημείο 2 της ανακοινώσεως της 18ης Ιουνίου 2002 διευκρινίζει ότι σκοπός της είναι:

«[...]

— [...] να συνοψισθούν προς όφελος των παραγόντων της οικονομίας και των κρατών μελών, στον βαθμό που τα αφορά η Συνθήκη ΕΚΑΧ και το συναφές παράγωγο δίκαιο, οι πλέον σημαντικές μεταβολές που θα προκύψουν σε σχέση με την εφαρμοστέα ουσιαστική και διαδικαστική νομοθεσία συνεπεία της μετάβασης στο καθεστώς ΕΚ.

— [...] να εξηγηθεί πώς η Επιτροπή σκοπεύει να ρυθμίσει κάποια ειδικά ζητήματα που ανακύπτουν εξ αιτίας της μετάβασης από το καθεστώς ΕΚΑΧ στο καθεστώς ΕΚ στους τομείς της προστασίας του ανταγωνισμού [...], του ελέγχου των συγκεντρώσεων [...] και του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων.»

- 11 Το σημείο 31 της ανακοινώσεως της 18ης Ιουνίου 2002, το οποίο περιλαμβάνεται στο τμήμα που αφορά τα ειδικά ζητήματα που ανακύπτουν λόγω της μεταβάσεως από το καθεστώς της Συνθήκης ΕΚΑΧ στο καθεστώς της Συνθήκης ΕΚ, έχει ως εξής:

«Σε περίπτωση που η Επιτροπή, κατά την εφαρμογή των κοινοτικών διατάξεων ανταγωνισμού ως προς δεδομένη συμφωνία, διαπιστώνει κάποια παράβαση σε τομέα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΧ, εφαρμοστέες θα είναι οι διατάξεις ουσιαστικού δικαίου οι οποίες ίσχυαν κατά τον χρόνο τέλεσης των γεγονότων που συνιστούν την παράβαση, χωρίς να έχει σημασία ο χρόνος κατά τον οποίο εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις. Εν πάση περιπτώσει, σε ό,τι αφορά τη διαδικασία, εφαρμοστέα μετά τη λήξη της ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ θα είναι η νομοθεσία της ΕΚ [...]».

Αντικείμενο της διαφοράς

- 12 Η υπό κρίση υπόθεση έχει ως αντικείμενο, κυρίως, αίτημα περί διαπιστώσεως του ανυποστάτου ή περί ακυρώσεως της αποφάσεως C(2009) 7492 τελικό της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2009, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 65 ΑΧ (υπόθεση COMP/37.956 — Οπλισμός σκυροδέματος, επανέκδοση) (στο εξής: πρώτη απόφαση), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση C(2009) 9912 τελικό της Επιτροπής, της 8ης Δεκεμβρίου 2009 (στο εξής: τροποποιητική απόφαση) (η πρώτη απόφαση, όπως τροποποιήθηκε με την τροποποιητική απόφαση, καλείται, στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), επικουρικώς, αίτημα περί ακυρώσεως του άρθρου 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως και, επικουρικότερα, αίτημα περί μείωσεως του ποσού του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα, Lucchini SpA, προστίμου.

- 13 Στην προσβαλλομένη απόφαση, η Επιτροπή έκρινε ότι οι ακόλουθες εταιρίες είχαν παραβεί το άρθρο 65 ΑΧ:
- η Alfa Acciai SpA (στο εξής: Alfa),
 - η Feralpi Holding SpA (στο εξής: Feralpi),
 - η Ferriere Nord SpA,
 - η IRO Industrie Riunite Odolesi SpA (στο εξής: IRO),
 - η Leali SpA και η Acciaierie e Ferriere Leali Luigi SpA υπό εκκαθάριση (στο εξής: AFLL) (οι δύο αυτές εταιρίες καλούνται στο εξής, από κοινού: Leali-AFLL),
 - η προσφεύγουσα και η Lucchini SpA (οι δύο αυτές εταιρίες καλούνται στο εξής, από κοινού: Lucchini-SP),
 - η Riva Fire SpA (στο εξής: Riva),
 - η Valsabbia Investimenti SpA και η Ferriera Valsabbia SpA (οι δύο αυτές εταιρίες καλούνται στο εξής, από κοινού: Valsabbia).

Παρουσίαση της προσφεύγουσας

- 14 Η προσφεύγουσα είναι ανώνυμη εταιρία εδρεύουσα στο Μιλάνο (Ιταλία). Μέχρι τις 20 Απριλίου 2005, την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της προσφεύγουσας κατείχαν φυσικά πρόσωπα της οικογενείας Lucchini και νομικά πρόσωπα ανήκοντα στον όμιλο Lucchini, το δε λοιπό μετοχικό κεφάλαιο κατείχαν ασφαλιστικές εταιρίες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Από την ημερομηνία εκείνη, τον έλεγχο της προσφεύγουσας απέκτησε ο όμιλος Severstal (αιτιολογική σκέψη 95 της πρώτης αποφάσεως).
- 15 Η Siderpotenza SpA (στο εξής: πρώτη Siderpotenza) ήταν, μεταξύ του 1989 και του 1991, επιχείρηση ελεγχόμενη από κοινού, αφενός, από τη Lucchini Siderurgica SpA και, αφετέρου, από την πρώτη Acciaierie e Ferriere Leali Luigi. Στις 5 Μαρτίου 1991, η πρώτη Siderpotenza απορροφήθηκε από τη Lucchini Siderurgica. Η Lucchini Siderurgica απορροφήθηκε από τη Lucchini στις 10 Οκτωβρίου 1998, με ισχύ από 1ης Δεκεμβρίου 1998 (αιτιολογικές σκέψεις 96 και 97 της πρώτης αποφάσεως).
- 16 Στις 31 Οκτωβρίου 1997, ο κλάδος «οπλισμού σκυροδέματος» της Lucchini Siderurgica μεταβιβάστηκε στη Siderpotenza, εταιρία συσταθείσα τον Ιούλιο του 1997 (στο εξής: νέα Siderpotenza). Στις 30 Μαΐου 2002, η νέα Siderpotenza μεταβίβασε τις μονάδες παραγωγής της οπλισμού σκυροδέματος στη Ferriere Nord (αιτιολογικές σκέψεις 99 και 538 της πρώτης αποφάσεως).

Ιστορικό της διαφοράς

- 17 Από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2000, η Επιτροπή διενήργησε, σύμφωνα με το άρθρο 47 ΑΧ, ελέγχους στις ιταλικές επιχειρήσεις παραγωγής οπλισμού σκυροδέματος και σε μια ένωση ιταλικών χαλυβουργικών επιχειρήσεων. Τους απηύθυνε επίσης αιτήσεις παροχής πληροφοριών, δυνάμει του άρθρου 47 ΑΧ (αιτιολογική σκέψη 114 της πρώτης αποφάσεως).

- 18 Στις 26 Μαρτίου 2002, η Επιτροπή κίνησε τη διοικητική διαδικασία και διατύπωσε αιτιάσεις βάσει του άρθρου 36 ΑΧ (στο εξής: ανακοίνωση των αιτιάσεων) (αιτιολογική σκέψη 114 της πρώτης αποφάσεως). Η προσφεύγουσα κατέθεσε γραπτές παρατηρήσεις επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Η Lucchini δεν ζήτησε τη διεξαγωγή ακροάσεως (αιτιολογική σκέψη 118 της πρώτης αποφάσεως).
- 19 Στις 12 Αυγούστου 2002, η Επιτροπή διατύπωσε συμπληρωματικές αιτιάσεις (στο εξής: ανακοίνωση των συμπληρωματικών αιτιάσεων), τις οποίες απηύθυνε στους αποδέκτες της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Στην ανακοίνωση αυτή των συμπληρωματικών αιτιάσεων, βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων [81 ΕΚ] και [82 ΕΚ] (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), η Επιτροπή εξήγησε τη θέση της όσον αφορά τη συνέχιση της διαδικασίας μετά τη λήξη ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Τάχθηκε προθεσμία στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους και διεξήχθη δεύτερη ακρόαση, παρουσία των εκπροσώπων των κρατών μελών, στις 30 Σεπτεμβρίου 2002 (αιτιολογική σκέψη 119 της πρώτης αποφάσεως).
- 20 Κατά το πέρας της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2002) 5087 τελικό, της 17ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 65 ΑΧ (COMP/37.956 – Οπλισμός σκυροδέματος) (στο εξής: απόφαση του 2002), με την οποία διαπίστωσε ότι οι αποδέκτριες της αποφάσεως αυτής επιχειρήσεις είχαν θέσει σε εφαρμογή μια ενιαία, σύνθετη και συνεχή σύμπραξη στην ιταλική αγορά του οπλισμού σκυροδέματος σε ράβδους ή σε ρόλλους, η οποία είχε ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον καθορισμό των τιμών και η οποία είχε επίσης ως συνέπεια τον κατόπιν συνεννοήσεως περιορισμό ή έλεγχο της παραγωγής ή των πωλήσεων, κατά παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, ΑΧ (αιτιολογική σκέψη 121 της πρώτης αποφάσεως). Η Επιτροπή, με την απόφαση αυτή, επέβαλε αλληλεγγύως στην SP και στην προσφεύγουσα πρόστιμο ύψους 16,14 εκατομμυρίων ευρώ.
- 21 Στις 5 Μαρτίου 2003, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κατά της αποφάσεως του 2002. Με απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2007, T-27/03, T-46/03, T-58/03 και T-79/03 και T-80/03, T-97/03 και T-98/03, SP κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2007, σ. II-4331), το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση του 2002. Το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του γεγονότος ότι στην απόφαση του 2002 ουδόλως γινόταν παραπομπή στο άρθρο 3 και στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, η απόφαση αυτή στηριζόταν αποκλειστικώς και μόνον στο άρθρο 65, παράγραφοι 4 και 5, ΑΧ (προπαρατεθείσα απόφαση SP κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 101). Δεδομένου ότι η ισχύς των διατάξεων αυτών έληξε στις 23 Ιουλίου 2002, η Επιτροπή δεν μπορούσε πλέον να στηρίξει την αρμοδιότητά της στις διατάξεις αυτές, οι οποίες είχαν παύσει να ισχύουν κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως του 2002, προκειμένου να διαπιστώσει παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, ΑΧ και να επιβάλει πρόστιμα στις επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην εν λόγω παράβαση (προπαρατεθείσα απόφαση SP κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 120)
- 22 Με έγγραφο της 30ής Ιουνίου 2008, η Επιτροπή πληροφόρησε την προσφεύγουσα και τις λοιπές ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις για την πρόθεσή της να εκδώσει εκ νέου απόφαση, τροποποιώντας τη νομική βάση σε σχέση με την επιλεγείσα για την απόφαση του 2002. Επιπλέον, διευκρίνισε ότι, λαμβανομένης υπόψη της περιορισμένης εκτάσεως του δεδικασμένου της προπαρατεθείσας στη σκέψη 21 αποφάσεως SP κ.λπ. κατά Επιτροπής, η εκ νέου εκδοθείσα απόφαση θα στηριζόταν στις αποδείξεις που παρατέθηκαν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων και στην ανακοίνωση των συμπληρωματικών αιτιάσεων. Παρασχέθηκε στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις προθεσμία για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους (αιτιολογικές σκέψεις 6 και 123 της πρώτης αποφάσεως).

Η πρώτη απόφαση

- 23 Στις 30 Σεπτεμβρίου 2009, η Επιτροπή εξέδωσε την πρώτη απόφαση, η οποία κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα με έγγραφο της 1ης Οκτωβρίου 2009.

- 24 Στην πρώτη απόφαση, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι περιορισμοί του ανταγωνισμού τους οποίους αφορούσε η απόφαση αυτή απέρρεαν από σύμπραξη μεταξύ Ιταλών παραγωγών οπλισμού σκυροδέματος και μεταξύ των παραγωγών αυτών και της ενώσεώς τους, η οποία διήρκεσε κατά το διάστημα μεταξύ του 1989 και του 2000 και η οποία είχε ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα τον καθορισμό των τιμών και τον περιορισμό ή τον έλεγχο της παραγωγής ή των πωλήσεων, διά της ανταλλαγής σημαντικού αριθμού πληροφοριών σχετικών με την αγορά οπλισμού σκυροδέματος στην Ιταλία (αιτιολογικές σκέψεις 7 και 399 της πρώτης αποφάσεως).
- 25 Όσον αφορά τη νομική εκτίμηση της επίμαχης εν προκειμένω συμπεριφοράς, πρώτον, η Επιτροπή υπογράμμισε, στις αιτιολογικές σκέψεις 353 έως 369 της πρώτης αποφάσεως, ότι ο κανονισμός 1/2003 είχε την έννοια ότι της παρείχε το δικαίωμα να διαπιστώνει, μετά τις 23 Ιουλίου 2002, την ύπαρξη συμπράξεων στους τομείς που ενέπιπταν στο καθ' ύλην και στο διαχρονικό πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΧ και να επιβάλλει κυρώσεις για τις συμπράξεις αυτές. Στην αιτιολογική σκέψη 370 της πρώτης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε ότι η απόφαση αυτή είχε εκδοθεί σύμφωνα με τους διαδικαστικούς κανόνες της Συνθήκης ΕΚ και του κανονισμού 1/2003. Στις αιτιολογικές σκέψεις 371 έως 376 της πρώτης αποφάσεως, η Επιτροπή υπενθύμισε εξάλλου ότι οι αρχές που διέπουν τη διαχρονική διαδοχή των κανόνων ήταν δυνατό να συνεπάγονται την εφαρμογή ουσιαστικών διατάξεων που έχουν παύσει να ισχύουν κατά τον χρόνο της εκδόσεως πράξεως από θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής της γενικής αρχής *lex mitior*, κατά την οποία δεν μπορούν να επιβληθούν κυρώσεις σε πρόσωπο για πράξη που δεν συνιστά παράπτωμα υπό την έννοια της νομοθεσίας που τέθηκε μεταγενεστέρως σε ισχύ. Κατέληξε ότι, εν προκειμένω, η Συνθήκη ΕΚ δεν ήταν ευνοϊκότερη *in concreto* απ' ό,τι η Συνθήκη ΕΚΑΧ και ότι, κατά συνέπεια, δεν ήταν δυνατό να γίνει λυσιτελώς επίκληση της αρχής *lex mitior* προκειμένου να αμφισβητηθεί ότι η Συνθήκη ΕΚΑΧ έχει εφαρμογή στην επίμαχη εν προκειμένω συμπεριφορά.
- 26 Δεύτερον, όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 65, παράγραφος 1, ΑΧ, κατά πρώτον, η Επιτροπή επισήμανε ότι η σύμπραξη είχε ως αντικείμενο τον καθορισμό των τιμών, με γνώμονα δε αυτόν είχε αποφασιστεί επίσης ο περιορισμός ή ο έλεγχος της παραγωγής ή των πωλήσεων. Κατά την Επιτροπή, όσον αφορά τον καθορισμό των τιμών, η σύμπραξη λειτουργούσε κυρίως με βάση συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές αφορώσες τη βασική τιμή, κατά το διάστημα από τις 15 Απριλίου 1992 έως τις 4 Ιουλίου 2000 (και, μέχρι το 1995, με βάση συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές αφορώσες τις προθεσμίες πληρωμής) και με βάση συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές αφορώσες τις «πρόσθετες τιμές» κατά το διάστημα από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 μέχρι την 1η Ιουνίου 2000 (αιτιολογικές σκέψεις 399 και 400 της πρώτης αποφάσεως).
- 27 Κατά δεύτερον, όσον αφορά τα αποτελέσματα των επιμάχων περιοριστικών πρακτικών στην αγορά, η Επιτροπή επισήμανε ότι, δεδομένου ότι επρόκειτο περί συμπράξεως που είχε ως αντικείμενο την παρακώλυση, τον περιορισμό ή την αλλοίωση της κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού, δεν ήταν αναγκαίο να εξακριβωθεί αν είχε αποτελέσματα στην αγορά (αιτιολογική σκέψη 512 της πρώτης αποφάσεως). Έκρινε πάντως ότι η σύμπραξη είχε συγκεκριμένα αποτελέσματα στην αγορά (αιτιολογικές σκέψεις 513 έως 518 της πρώτης αποφάσεως). Ειδικότερα, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η σύμπραξη είχε επηρεάσει την τιμή πωλήσεων που εφάρμοζαν οι παραγωγοί οπλισμού σκυροδέματος στην Ιταλία, ακόμη και αν τα μέτρα που λαμβάνονταν στο πλαίσιο της συμβάσεως δεν παρήγαν πάντοτε τα αποτελέσματα που είχαν ελπίσει οι μετέχουσες επιχειρήσεις. Επιπλέον, κατά την Επιτροπή, ίσως υπήρξαν φαινόμενα των οποίων τα αποτελέσματα εκδηλώθηκαν αργότερα. Εξάλλου, οι εν λόγω επιχειρήσεις αντιπροσώπευαν περίπου το 21 % της ιταλικής αγοράς οπλισμού σκυροδέματος το 1989, το 60 % το 1995 και περίπου το 83 % το 2000, πράγμα το οποίο εμφαίνει ότι οι κατόπιν συνεννοήσεως αυξήσεις τιμών είχαν διαρκώς μεγαλύτερες συνέπειες στην αγορά. Η Επιτροπή υπογράμμισε τέλος ότι το γεγονός ότι οι λαμβανόμενες συναφώς πρωτοβουλίες γνωστοποιούνταν από το 1989 σε όλους τους παραγωγούς οπλισμού σκυροδέματος αύξησε τη σπουδαιότητα των αποτελεσμάτων αυτών και κατά τα πρώτα έτη της συμπράξεως (αιτιολογική σκέψη 519 της πρώτης αποφάσεως).

- 28 Τρίτον, η Επιτροπή προσδιόρισε ποιοι ήταν οι αποδέκτες της πρώτης αποφάσεως. Όσον αφορά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή επισήμανε, στις αιτιολογικές σκέψεις 538 έως 544 της πρώτης αποφάσεως, ότι είχε αποφασίσει να καταλογίσει την ευθύνη για την παράβαση στην SP και στην προσφεύγουσα, διότι αυτές αποτελούσαν μια επιχείρηση στην οποία καταλογίζονταν όχι μόνον οι δικές τους πράξεις, αλλά και αυτές της Lucchini Siderurgica και της πρώτης Siderpotenza.
- 29 Όσον αφορά την ύπαρξη οικονομικής ενότητας μεταξύ της SP και της προσφεύγουσας, η Επιτροπή στηρίχθηκε στο γεγονός ότι τόσο η SP όσο και η προσφεύγουσα ελέγχονταν άμεσα ή έμμεσα, καθ' όλη τη διάρκεια της παραβάσεως, από την οικογένεια Lucchini. Εξάλλου, η προσφεύγουσα ασκούσε τον έλεγχο επί της SP, όσον αφορά τη συγκεκριμένη διαχείριση της πολιτικής που σχετιζόταν με την παραγωγή και της εμπορικής πολιτικής στον τομέα του οπλισμού σκυροδέματος, όπως προκύπτει, κατά την Επιτροπή, από ακριβή, εμπειριστατωμένα και τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία, καθώς και από συγκλίνοντα στοιχεία αφορώντα την οργανωτική διάρθρωση της SP και της προσφεύγουσας, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του ότι ορισμένα πρόσωπα ασκούσαν σημαντικά καθήκοντα εμπορικής διαχείρισεως, ενίοτε ταυτόχρονα, και στις δύο αυτές εταιρίες (αιτιολογική σκέψη 540 της πρώτης αποφάσεως).
- 30 Όσον αφορά τον καταλογισμό, στην SP και στην προσφεύγουσα, της ενδεχόμενης αντίθετης στον ανταγωνισμό συμπεριφοράς της πρώτης Siderpotenza και της Lucchini Siderurgica, οι οποίες δεν έχουν πλέον νομική υπόσταση, πρώτον, η Επιτροπή επισήμανε ότι η Lucchini Siderurgica είχε διαδεχθεί νομικώς την πρώτη Siderpotenza κατόπιν της απορροφήσεως της 5ης Μαρτίου 1991 και ότι η Lucchini είχε, κατά τον ίδιο τρόπο, διαδεχθεί τη Lucchini Siderurgica κατόπιν της απορροφήσεως της 1ης Δεκεμβρίου 1998. Δεύτερον, η Lucchini Siderurgica εκμεταλλευόταν το σύνολο του υλικού και του ανθρώπινου κεφαλαίου που ανήκε στην πρώτη Siderpotenza, αφότου η πρώτη Siderpotenza απορροφήθηκε από αυτήν στις 5 Μαρτίου 1991. Τρίτον, το υλικό και ανθρώπινο κεφάλαιο του εργοστασίου της Potenza (Ιταλία) το οποίο διαχειριζόταν η Lucchini Siderurgica μεταβιβάστηκε εντός του ομίλου στη νέα Siderpotenza. Τέταρτον, η Lucchini Siderurgica και στη συνέχεια η προσφεύγουσα ασκούσαν αποφασιστική επιρροή στις δραστηριότητες της νέας Siderpotenza μέχρι την 1η Ιουνίου 2002, ημερομηνία της μεταβιβάσεως στη Ferriere Nord του επιχειρηματικού κλάδου που κατασκευάζει οπλισμό σκυροδέματος (αιτιολογικές σκέψεις 540 και 541 της πρώτης αποφάσεως).
- 31 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κατέληξε ότι υπήρχε α) νομική συνέχεια μεταξύ της πρώτης Siderpotenza και της Lucchini Siderurgica, β) οικονομική συνέχεια μεταξύ των δύο αυτών εταιριών και της νέας Siderpotenza (της νυν SP) όσον αφορά το εργοστάσιο της Potenza, γ) ευθύνη της Lucchini Siderurgica και της προσφεύγουσας για τις δραστηριότητες της νέας Siderpotenza, απορρέουσα από την αποφασιστική επιρροή που άσκησαν, και δ) νομική συνέχεια μεταξύ της Lucchini Siderurgica και της προσφεύγουσας. Η Επιτροπή έκρινε ότι συναγόταν εντεύθεν ότι όλες αυτές οι οντότητες συνιστούσαν μία και μόνη επιχείρηση η οποία ταυτιζόταν με την αποτελούμενη από την SP και την προσφεύγουσα (αιτιολογική σκέψη 541 της πρώτης αποφάσεως).
- 32 Τέταρτον, η Επιτροπή έκρινε ότι το άρθρο 65, παράγραφος 2, AX και το άρθρο 81, παράγραφος 3, EK δεν είχαν εφαρμογή εν προκειμένω (αιτιολογικές σκέψεις 567 έως 570 της πρώτης αποφάσεως). Υπογράμμισε επίσης ότι οι κανόνες περί παραγραφής του άρθρου 25 του κανονισμού 1/2003 δεν την εμπόδιζαν να εκδώσει την πρώτη απόφαση (αιτιολογικές σκέψεις 571 έως 574 της πρώτης αποφάσεως).
- 33 Πέμπτον, όσον αφορά τον υπολογισμό των επιβληθέντων εν προκειμένω προστίμων, η Επιτροπή επισήμανε ότι, κατά το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, μπορούσε να επιβάλει πρόστιμα στις επιχειρήσεις που είχαν παραβεί τους κανόνες ανταγωνισμού. Δεδομένου ότι το ανώτατο όριο των προστίμων που προβλέπει το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 είναι υψηλότερο από το καθοριζόμενο στο άρθρο 65, παράγραφος 5, AX, η Επιτροπή επισήμανε ότι θα εφαρμόζε το χαμηλότερο ανώτατο όριο, σύμφωνα με την αρχή *lex mitior* (αιτιολογική σκέψη 576 της πρώτης αποφάσεως). Επισήμανε επίσης ότι, όπως είχε ενημερώσει τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις με έγγραφο της 30ής Ιουνίου 2008, είχε αποφασίσει να εφαρμόσει, εν προκειμένω, τις κατευθυντήριες

γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5, [AX] (ΕΕ 1998, C 9, σ. 3, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές του 1998). Προσέθεσε ότι, εν προκειμένω, πάντως, θα ελάμβανε υπόψη το γεγονός ότι είχε ήδη αποφασίσει το ύψος των προστίμων που σκόπευε να επιβάλει στις εν λόγω επιχειρήσεις κατά την έκδοση της αποφάσεως του 2002 (αιτιολογικές σκέψεις 579 και 580 της πρώτης αποφάσεως).

- 34 Κατά πρώτον, η Επιτροπή έκρινε ότι μια σύμπραξη με σκοπό τον καθορισμό των τιμών, εφαρμοζόμενη με διάφορους τρόπους, ιδίως μέσω του περιορισμού ή του ελέγχου της παραγωγής ή των πωλήσεων, συνιστούσε πολύ σοβαρή παραβίαση του δικαίου ανταγωνισμού της Ένωσης (αιτιολογική σκέψη 591 της πρώτης αποφάσεως). Η Επιτροπή απέρριψε τα επιχειρήματα των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων ότι η σοβαρότητα της παραβάσεως καθίστατο λιγότερο έντονη αν λαμβάνονταν υπόψη τα περιορισμένα απτά αποτελέσματά της στην αγορά και το οικονομικό πλαίσιο εντός του οποίου εξελίχθηκαν οι επιχειρήσεις αυτές (αιτιολογικές σκέψεις 583 έως 596 της πρώτης αποφάσεως). Κατά την Επιτροπή, υπό την επιφύλαξη του πολύ σοβαρού χαρακτήρα της παραβάσεως, έλαβε υπόψη της, κατά τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου, τα ειδικά χαρακτηριστικά της υπό κρίση υποθέσεως, εν προκειμένω το γεγονός ότι αφορούσε εθνική αγορά η οποία υπέκειτο, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, στην ειδική ρύθμιση της Συνθήκης ΕΚΑΧ και εντός της οποίας οι αποδέκτριες της πρώτης αποφάσεως επιχειρήσεις κατείχαν, κατά το αρχικό διάστημα της παραβάσεως, περιορισμένα μερίδια αγοράς (αιτιολογική σκέψη 599 της πρώτης αποφάσεως).
- 35 Κατά δεύτερον, η Επιτροπή εξέτασε τη συγκεκριμένη βαρύτητα κάθε επιχειρήσεως και τις κατέταξε με γνώμονα τη σχετική σπουδαιότητά τους στην οικεία αγορά. Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν θεώρησε τα σχετικά μερίδια αγοράς που επιτεύχθηκαν από τους αποδέκτες της πρώτης αποφάσεως κατά τη διάρκεια του πρώτου πλήρους έτους της παραβάσεως (1999) ως αντιπροσωπευτικά της αληθούς παρουσίας των αποδεκτών αυτών στην οικεία αγορά κατά την περίοδο αναφοράς, διέκρινε, βάσει των μέσων όρων των μεριδίων αγοράς κατά την περίοδο 1990-1999, τρεις ομάδες επιχειρήσεων, συγκεκριμένα, κατ' αρχάς, τις Feralpi και Valsabbia, στις οποίες επιβλήθηκε αρχικό ποσό προστίμου 5 εκατομμυρίων ευρώ, στη συνέχεια τις Lucchini-SP, Alfa, Riva και Leali-AFLL, στις οποίες επέβαλε αρχικό ποσό προστίμου 3,5 εκατομμυρίων ευρώ και, τέλος, τις IRO και Ferriere Nord, στις οποίες επέβαλε αρχικό ποσό 1,75 εκατομμυρίων ευρώ (αιτιολογικές σκέψεις 599 έως 602 της πρώτης αποφάσεως).
- 36 Προκειμένου να διασφαλίσει ότι το πρόστιμο θα έχει αρκούντως αποτρεπτικό αποτέλεσμα, η Επιτροπή προσαύξησε το αρχικό ποσό του προστίμου της Lucchini-SP κατά 200 % και αυτό της Riva κατά 375 % (αιτιολογικές σκέψεις 604 και 605 της πρώτης αποφάσεως).
- 37 Κατά τρίτον, η Επιτροπή έκρινε ότι η σύμπραξη είχε διαρκέσει από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 4 Ιουλίου 2000. Όσον αφορά τη συμμετοχή της προσφεύγουσας στην παράβαση, η Επιτροπή επισήμανε ότι αυτή διήρκεσε από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 27 Ιουνίου 2000. Εντούτοις, υπογράμμισε ότι, από τις 9 Ιουνίου 1998 μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 1998, η Lucchini-SP δεν είχε μετάσχει στην πτυχή της συμπράξεως που αφορούσε τον περιορισμό ή τον έλεγχο της παραγωγής ή των πωλήσεων (αιτιολογική σκέψη 606 της πρώτης αποφάσεως).
- 38 Δεδομένου ότι η παράβαση διήρκεσε περισσότερο από δέκα έτη και έξι μήνες για όλες τις επιχειρήσεις, εξαιρουμένης της Ferriere Nord, το αρχικό ποσό του προστίμου προσαυξήθηκε κατά 105 % για όλες τις επιχειρήσεις, εξαιρουμένης της Ferriere Nord, το αρχικό ποσό του προστίμου της οποίας προσαυξήθηκε κατά 70 %. Ως εκ τούτου, τα βασικά ποσά των προστίμων καθορίστηκαν ως εξής:

— Feralpi: 10,25 εκατομμύρια ευρώ·

— Valsabbia: 10,25 εκατομμύρια ευρώ·

- Lucchini-SP: 14,35 εκατομμύρια ευρώ·
- Alfa: 7,175 εκατομμύρια ευρώ·
- Riva: 26,9 εκατομμύρια ευρώ·
- Leali-AFLL: 7,175 εκατομμύρια ευρώ·
- IRO: 3,58 εκατομμύρια ευρώ·
- Ferriere Nord: 2,97 εκατομμύρια ευρώ (αιτιολογικές σκέψεις 607 και 608 της πρώτης αποφάσεως).

- 39 Κατά τέταρτον, όσον αφορά τις επιβαρυντικές περιστάσεις, η Επιτροπή επισήμανε ότι η Ferriere Nord είχε ήδη υπάρξει αποδέκτρια αποφάσεως της Επιτροπής, εκδοθείσας στις 2 Αυγούστου 1989, για τη συμμετοχή της σε σύμπραξη αφορώσα τον καθορισμό των τιμών και τον περιορισμό των πωλήσεων στον τομέα των δομικών πλεγμάτων και προσαύξησε κατά 50 % το βασικό ποσό του προστίμου της. Η Επιτροπή δεν δέχθηκε καμία ελαφρυντική περίπτωση (αιτιολογικές σκέψεις 609 έως 623 της πρώτης αποφάσεως).
- 40 Κατά πέμπτον, όσον αφορά την εφαρμογή της ανακοινώσεως σχετικά με τη μη επιβολή ή τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 1996, C 207, σ. 4, στο εξής: ανακοίνωση περί συνεργασίας του 1996), η Επιτροπή επισήμανε ότι η Ferriere Nord της είχε παράσχει χρήσιμα στοιχεία που της έδωσαν τη δυνατότητα να κατανοήσει καλύτερα τη λειτουργία της συμπράξεως πριν την αποστολή της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, οπότε της χορήγησε μείωση του προστίμου της κατά 20 %. Η Επιτροπή έκρινε ότι οι άλλες εμπλεκόμενες επιχειρήσεις δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις της εν λόγω ανακοινώσεως (αιτιολογικές σκέψεις 633 έως 641 της πρώτης αποφάσεως).
- 41 Το διατακτικό της πρώτης αποφάσεως έχει ως εξής:

«Άρθρο 1

Οι ακόλουθες επιχειρήσεις παρέβησαν το άρθρο 65, παράγραφος 1, [ΑΧ] μετέχοντας, κατά τα κατωτέρω χρονικά διαστήματα, σε συνεχή συμφωνία και/ή σε εναρμονισμένες πρακτικές αφορώσες τον οπλισμό σκυροδέματος σε ράβδους ή σε ρόλλους, οι οποίες είχαν ως σκοπό και/ή ως αποτέλεσμα τον καθορισμό των τιμών και τον περιορισμό και/ή τον έλεγχο της παραγωγής ή των πωλήσεων στην κοινή αγορά:

- [Leali-AFLL], από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 27 Ιουνίου 2000
- [Alfa], από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 4 Ιουλίου 2000
- [Ferriera Valsabbia και Valsabbia Investimenti], από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 27 Ιουνίου 2000
- [Feralpi], από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 27 Ιουνίου 2000
- [IRO], από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 27 Ιουνίου 2000
- [Lucchini-SP], από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 27 Ιουνίου 2000
- [Riva], από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 27 Ιουνίου 2000
- [Ferriere Nord], από την 1η Απριλίου 1993 έως τις 4 Ιουλίου 2000

Άρθρο 2

Για τις παραβάσεις που περιγράφονται στο άρθρο 1 επιβάλλονται τα ακόλουθα πρόστιμα:

- [Alfa]: 7,175 εκατομμύρια ευρώ·
 - [Feralpi]: 10,25 εκατομμύρια ευρώ·
 - [Ferriere Nord]: 3,57 εκατομμύρια ευρώ·
 - [IRO]: 3,58 εκατομμύρια ευρώ·
 - [Leali και AFLL], εις ολόκληρον: 6,093 εκατομμύρια ευρώ·
 - [Leali]: 1,082 εκατομμύρια ευρώ·
 - [Lucchini και SP], εις ολόκληρον: 14,35 εκατομμύρια ευρώ·
 - [Riva]: 26,9 εκατομμύρια ευρώ·
 - [Valsabbia Investimenti και Ferriera Valsabbia], εις ολόκληρον: 10,25 εκατομμύρια ευρώ·
- [...]».

Εξελίξεις μετά την κοινοποίηση της πρώτης απόφασης

- 42 Με έγγραφα που απεστάλησαν μεταξύ της 20ής και της 23ης Νοεμβρίου 2009, οκτώ από τις έντεκα αποδέκτριες της πρώτης απόφασης επιχειρήσεις, δηλαδή η προσφεύγουσα και οι Riva, Feralpi, Ferriere Nord, Alfa, Ferriera Valsabbia, Valsabbia Investimenti και IRO, επισήμαναν στην Επιτροπή ότι το παράρτημα της πρώτης απόφασης, όπως κοινοποιήθηκε στους αποδέκτες της, δεν περιείχε τους πίνακες από τους οποίους προέκυπταν οι διακυμάνσεις των τιμών.
- 43 Στις 24 Νοεμβρίου 2009, οι υπηρεσίες της Επιτροπής πληροφόρησαν τους αποδέκτες της πρώτης απόφασης ότι θα προέβαιναν στις αναγκαίες ενέργειες προκειμένου να τους κοινοποιηθεί απόφαση στην οποία θα περιέχονταν οι εν λόγω πίνακες. Διευκρίνισαν επίσης ότι οι προθεσμίες που έχουν εφαρμογή στην καταβολή του προστίμου και σε μια ενδεχόμενη ένδικη προσφυγή θα άρχιζαν να τρέχουν από την ημερομηνία κοινοποίησής της «πλήρους απόφασης».

Η τροποποιητική απόφαση

- 44 Στις 8 Δεκεμβρίου 2009, η Επιτροπή εξέδωσε την τροποποιητική απόφαση, η οποία περιείχε στο παράρτημά της τους πίνακες που έλειπαν και διόρθωνε τις αριθμητικές παραπομπές στους εν λόγω πίνακες σε οκτώ υποσημειώσεις. Η τροποποιητική απόφαση κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 9 Δεκεμβρίου 2009.
- 45 Το διατακτικό της τροποποιητικής απόφασης τροποποιούσε τις υποσημειώσεις 102, 127, 198, 264, 312, 362, 405 και 448 της πρώτης απόφασης. Οι πίνακες που επισυνάφθηκαν στην τροποποιητική απόφαση προστέθηκαν ως παραρτήματα της πρώτης απόφασης.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 46 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 19 Φεβρουαρίου 2010, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 47 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- προκριματικώς και κυρίως: να διαπιστώσει το ανυπόστατο ή την ακυρότητα της αποφάσεως και, εν πάση περιπτώσει, να ακυρώσει την απόφαση με την οποία η Επιτροπή της επέβαλε, εις ολόκληρον με τη SP SpA, πρόστιμο 14,35 εκατομμυρίων ευρώ, λόγω ελλιπούς χαρακτήρα και παραβάσεως ουσιώδους τύπου, αναρμοδιότητας και πλάνης περί το δίκαιο ως προς τη νομική βάση, καθώς και λόγω προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας και πλάνης περί το δίκαιο·
 - επικουρικώς: να ακυρώσει, εν πάση περιπτώσει, το άρθρο 2 της αποφάσεως της 30ής Σεπτεμβρίου 2009, με την οποία η Επιτροπή της επέβαλε πρόστιμο 14,35 εκατομμυρίων ευρώ, λόγω ελλείψεως αποδείξεων, κατά παράβαση του άρθρου 2 του κανονισμού 1/2003 και του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ·
 - επικουρικότερα: να της επιβάλει συμβολικό πρόστιμο 1 000 ευρώ ή να μειώσει, εν πάση περιπτώσει, το πρόστιμο που επέβαλε η Επιτροπή με γνώμονα τον κύκλο εργασιών της, λόγω εσφαλμένης εφαρμογής του άρθρου 23 του κανονισμού 1/2003, καθώς και των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998 για τον υπολογισμό των προστίμων, όσον αφορά τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παραβάσεως·
 - εν πάση περιπτώσει: να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 48 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή στο σύνολό της·
 - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.
- 49 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφάσισε να κινήσει την προφορική διαδικασία στην υπό κρίση υπόθεση.
- 50 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 7ης Φεβρουαρίου 2013.
- 51 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, να της επιτραπεί να καταθέσει στη δικογραφία ένα έγγραφο της 21ης Δεκεμβρίου 2012, το οποίο πιστοποιεί τη θέση της υπό έκτακτη διαχείριση. Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν διατύπωσε αντιρρήσεις, το αίτημα αυτό έγινε δεκτό. Η Επιτροπή διατύπωσε παρατηρήσεις επί του εγγράφου αυτού κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

Σκεπτικό

- 52 Επισημαίνεται, κατ' αρχάς, ότι η προσφυγή έχει τρία αιτήματα, δηλαδή, κυρίως, ένα αίτημα περί διαπιστώσεως του ανυποστάτου ή περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, επικουρικώς, ένα αίτημα περί ακυρώσεως του άρθρου 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως και, επικουρικότερα, ένα αίτημα περί μειώσεως του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου.

- 53 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει πέντε λόγους ακυρώσεως. Οι τέσσερις πρώτοι λόγοι προβάλλονται προς στήριξη του αιτήματος περί διαπιστώσεως του ανυποστάτου ή περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, ενώ ο πέμπτος λόγος προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος περί ακυρώσεως του άρθρου 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως ή του αιτήματος περί μειώσεως του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου.
- 54 Ο πρώτος λόγος αφορά παράβαση ουσιώδους τύπου. Ο δεύτερος αφορά αναρμοδιότητα της Επιτροπής και πλάνη περί το δίκαιο κατά την επιλογή της νομικής βάσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Ο τρίτος αφορά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας και πλάνη περί το δίκαιο. Ο τέταρτος αφορά την έλλειψη αποδείξεων και την εσφαλμένη εφαρμογή του ουσιαστικού δικαίου. Τέλος, ο πέμπτος λόγος αφορά τον υπερβολικό χαρακτήρα του ύψους του προστίμου, έλλειψη αποδείξεων και αιτιολογίας, εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 και των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998, καθώς και παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας.
1. *Επί του παραδεκτού των παραρτημάτων του υπομνήματος απαντήσεως*
- 55 Η Επιτροπή αμφισβητεί, κατ' αρχάς, το παραδεκτό των εγγράφων τα οποία η προσφεύγουσα έχει επισυνάψει στο υπόμνημα απαντήσεως.
- 56 Επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα έχει πράγματι επισυνάψει 186 παραρτήματα προς στήριξη του υπομνήματος απαντήσεώς της. Αφενός, υποστηρίζει συναφώς, σε ένα έγγραφο το οποίο συνοδεύει το εν λόγω κατατεθέν υπόμνημα, ότι η προσκόμιση δύο παραρτημάτων και συγκεκριμένα των παραρτημάτων C.8 και C.13 ήταν αναγκαία για να δοθεί απάντηση στα επιχειρήματα που προβλήθηκαν στο υπόμνημα αντικρούσεως, «στο οποίο η Επιτροπή υποσ[τήριξε] ότι το γεγονός ότι η πρώτη Siderpotenza ελεγχόταν από τον όμιλο Leali δεν ήταν δυνατό να αποκλείσει την εις ολόκληρον ευθύνη της προσφεύγουσας [...] και υποσ[τήριξε] εκ νέου ότι η Lucchini ήταν υπεύθυνη για τη συμπεριφορά των εταιριών οι οποίες, επί πολλά έτη, διαχειρίζονταν τον κλάδο δραστηριότητας που αφορούσε τον οπλισμό σκυροδέματος, ως διάδοχος της Lucchini Siderurgica SpA [...]». Αφετέρου, επισήμανε ότι άλλα παραρτήματα, ήτοι τα παραρτήματα C.7, C.9 έως C.12 και C.14 έως C.186, ήταν έγγραφα που της είχαν διαβιβασθεί, σε CD-ROM, ως παραρτήματα της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, τα οποία είχαν χαθεί και αντίγραφο των οποίων ζήτησε από την Επιτροπή αφού διαπίστωσε ότι η ανάγνωσή τους ήταν απαραίτητη για να δοθεί απάντηση στα επιχειρήματα που αναπτύχθηκαν στο υπόμνημα αντικρούσεως.
- 57 Υπενθυμίζεται ότι, αφενός, κατά το άρθρο 21 του Οργανισμού του Δικαστηρίου και το άρθρο 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να προσδιορίζει το αντικείμενο της διαφοράς και να περιέχει συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι αρκούντως σαφή και ακριβή ώστε να μπορεί ο καθού διάδικος να προετοιμάσει την άμυνά του και το Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί επί της προσφυγής χωρίς να χρειάζεται ενδεχομένως άλλα στοιχεία (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 30ής Ιανουαρίου 2007, T-340/03, France Télécom κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-107, σκέψη 166).
- 58 Κατά πάγια νομολογία, για να είναι παραδεκτή η προσφυγή πρέπει τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων αυτή στηρίζεται να προκύπτουν, τουλάχιστον συνοπτικώς, πλην όμως κατά τρόπο συνεπή και κατανοητό, από το περιεχόμενο του δικογράφου της. Μολονότι το κύριο μέρος του δικογράφου της προσφυγής μπορεί να ενισχυθεί και να συμπληρωθεί, ως προς ορισμένα σημεία, με παραπομπές σε συγκεκριμένα χωρία συνημμένων σ' αυτό εγγράφων, η γενική παραπομπή σε άλλα έγγραφα, ακόμη και συνημμένα στο δικόγραφο της προσφυγής, δεν μπορεί να καλύψει την έλλειψη ουσιωδών στοιχείων της νομικής επιχειρηματολογίας, τα οποία, δυνάμει των προμνησθεισών διατάξεων, πρέπει να περιλαμβάνονται στο δικόγραφο της προσφυγής (απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 1992, C-52/90, Επιτροπή κατά Δανίας, Συλλογή 1992, σ. I-2187, σκέψη 17· διατάξεις

του Γενικού Δικαστηρίου της 29ης Νοεμβρίου 1993, T-56/92, Koelman κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-1267, σκέψη 21, και της 21ης Μαΐου 1999, T-154/98, Asia Motor France κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-1703, σκέψη 49). Τα παραρτήματα λαμβάνονται υπόψη μόνον καθόσον ενισχύουν ή συμπληρώνουν ισχυρισμούς ή επιχειρήματα προβληθέντα ρητώς από τους διαδίκους στο κύριο μέρος των δικογράφων τους και καθόσον είναι δυνατό να καθορισθούν με ακρίβεια τα στοιχεία των παραρτημάτων αυτών που ενισχύουν ή συμπληρώνουν τους ως άνω ισχυρισμούς ή επιχειρήματα (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 2007, T-201/04, Microsoft κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-3601, σκέψη 99).

- 59 Δεν απόκειται, εξάλλου, στο Γενικό Δικαστήριο να αναζητεί και να εντοπίζει στα παραρτήματα τους ισχυρισμούς και τα επιχειρήματα ως προς τα οποία θα μπορούσε να κρίνει ότι αποτελούν τη βάση της προσφυγής, δεδομένου ότι τα παραρτήματα επιτελούν λειτουργία αμιγώς αποδεικτική και διευκρινιστική (αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 7ης Νοεμβρίου 1997, T-84/96, Cipeke κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-2081, σκέψη 34, και της 21ης Μαρτίου 2002, T-231/99, Joynson κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-2085, σκέψη 154).
- 60 Αυτή η ερμηνεία του άρθρου 21 του Οργανισμού του Δικαστηρίου και του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας ισχύει και ως προς το υπόμνημα απαντήσεως (απόφαση Microsoft κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 58, σκέψη 95), καθώς και τους ισχυρισμούς και τις αιτιάσεις που διατυπώνονται στα υπομνήματα (αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 12ης Ιανουαρίου 1995, T-102/92, Viho κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-17, σκέψη 68, και France Télécom κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 57, σκέψη 166).
- 61 Αφετέρου, το άρθρο 44, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο αφορά τα στοιχεία που πρέπει να περιέχονται στο δικόγραφο προσφυγής το οποίο κατατίθεται ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, προβλέπει ότι το ανωτέρω δικόγραφο περιέχει «ενδεχομένως, τα προτεινόμενα αποδεικτικά μέσα». Ομοίως, κατά το άρθρο 46, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, το υπόμνημα αντικρούσεως περιέχει τα προτεινόμενα αποδεικτικά μέσα.
- 62 Οι διατάξεις αυτές, οι οποίες διευκρινίζουν σε ποιο στάδιο της διαδικασίας πρέπει να προτείνονται τα αποδεικτικά μέσα, λαμβάνουν υπόψη τις αρχές της κατ' αντιμωλίαν συζητήσεως της υποθέσεως και της ισότητας των όπλων, καθώς και το δικαίωμα για μια δίκαιη δίκη, με σκοπό την ορθή απονομή της δικαιοσύνης. Πράγματι, καθόσον επιβάλλουν στους διαδίκους να γνωστοποιούν τα προτεινόμενα αποδεικτικά μέσα με την κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής ή του υπομνήματος απαντήσεως, σκοπούν στην πληροφόρηση των άλλων διαδίκων για τα αποδεικτικά στοιχεία που κατατέθηκαν προς στήριξη των προβαλλομένων θέσεων και στην παροχή προς αυτούς της δυνατότητας να συντάξουν ένα χρήσιμο υπόμνημα αντικρούσεως ή απαντήσεως, σύμφωνα με τις εν λόγω αρχές και το εν λόγω δικαίωμα. Εξάλλου, η κατάθεση των προτεινόμενων αποδεικτικών μέσων στο πρώτο στάδιο της διαδικασίας δικαιολογείται από τον σκοπό της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, καθόσον επιτρέπει, με την ταχεία συμπλήρωση της δικογραφίας, την εξέταση της υποθέσεως εντός εύλογης προθεσμίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Απριλίου 2005, C-243/04 P, Γάκη-Κακούρη κατά Δικαστηρίου, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 30, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 2009, T-40/07 P και T-62/07 P, de Brito Sequeira Carvalho κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2009, σ. I-B-1-89 και II-B-1-551, σκέψη 113).
- 63 Οι δύο αυτές διατάξεις συμπληρώνονται από το άρθρο 48, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο έχει ως εξής:

«Οι διάδικοι μπορούν προς υποστήριξη της επιχειρηματολογίας τους να προτείνουν με τα υπομνήματα απαντήσεως και ανταπάντησεως αποδεικτικά μέσα. Οι διάδικοι αιτιολογούν την καθυστερημένη πρόταση των αποδεικτικών μέσων.»

- 64 Το άρθρο αυτό εκφράζει επίσης την απαίτηση για μια δίκαιη δίκη και, ειδικότερα, για προστασία των δικαιωμάτων άμυνας, καθόσον επιτρέπει να προτείνονται αποδεικτικά μέσα και σε άλλες περιπτώσεις πλην των προβλεπομένων στο άρθρο 44, παράγραφος 1, και στο άρθρο 46, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού (απόφαση Γάκη-Κακούρη κατά Δικαστηρίου, προπαρατεθείσα στη σκέψη 62, σκέψη 32).
- 65 Εφόσον συντρέχει εξαίρεση από τους κανόνες που διέπουν την πρόταση αποδεικτικών μέσων, το άρθρο 48, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου επιβάλλει στους διαδίκους να αιτιολογούν την καθυστερημένη εκ μέρους τους πρόταση αποδεικτικών μέσων. Η υποχρέωση αυτή συνεπάγεται ότι αναγνωρίζεται στον δικαστή της Ένωσης η εξουσία να ελέγχει το βάσιμο της αιτιολόγησεως της καθυστερημένης προτάσεως των εν λόγω αποδεικτικών μέσων και, αναλόγως της περιπτώσεως, το περιεχόμενο της προτάσεως αυτής, καθώς και, σε περίπτωση που το αίτημα δεν κρίνεται επαρκώς βάσιμο από νομικής απόψεως, η εξουσία να μην τη λαμβάνει υπόψη (απόφαση Γάκη-Κακούρη κατά Δικαστηρίου, προπαρατεθείσα στη σκέψη 62, σκέψη 33).
- 66 Πρώτον, διαπιστώνεται ότι η προσφεύγουσα δεν αιτιολόγησε την καθυστερημένη κατάθεση των παραρτημάτων C.1 έως C.6. Εξάλλου, τα παραρτήματα αυτά περιέχουν πίνακες καταρτισθέντες από την προσφεύγουσα, στους οποίους διατυπώνει παρατηρήσεις επί άλλων εγγράφων, στα οποία απλώς αναφέρεται συνοπτικώς στο υπόμνημά της απαντήσεως. Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 57 έως 60 ανωτέρω, ο χαρακτηρισμός ως παραρτημάτων των απλών συμπληρωματικών εγγράφων παρατηρήσεων της προσφεύγουσας, οι οποίες αποτελούν αποκλειστικώς και μόνον προέκταση των υπομνημάτων της, δεν συμβιβάζεται με το κύριο χαρακτηριστικό ενός παραρτήματος, που είναι η αμιγώς αποδεικτική και διευκρινιστική λειτουργία του. Επομένως, τα παραρτήματα C.1 έως C.6 πρέπει να κριθούν απαράδεκτα.
- 67 Δεύτερον, τα παραρτήματα C.8 και C.13 δεν μπορούν να θεωρηθούν ως προτεινόμενα μέσα ανταποδείξεως, δεδομένου ότι τα επιχειρήματα της Επιτροπής στις σκέψεις 81 και 90 του υπομνήματος αντικρούσεως, τα οποία έχουν ως σκοπό να διαψεύσουν τα παραρτήματα αυτά περιέχονταν ήδη στην αιτιολογική σκέψη 541 και στην υποσημείωση 593 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Η αιτιολογική σκέψη αυτή και η υποσημείωση αυτή συνοψίζουν τις ουσιώδεις διαπιστώσεις της Επιτροπής οι οποίες αφορούν την ύπαρξη οικονομικής ενότητας μεταξύ της προσφεύγουσας και της SP και τη νομική και οικονομική συνέχεια μεταξύ, αφενός, της Lucchini Siderurgica και της πρώτης Siderpotenza και, αφετέρου, της Lucchini και της SP. Συνεπώς, τα παραρτήματα C.8 και C.13 είναι απαράδεκτα.
- 68 Τρίτον, όπως επισήμανε η προσφεύγουσα, τα παραρτήματα C.7, C.9 έως C.12 και C.14 έως C.186 προέρχονται από δύο CD-ROM τα οποία περιέχουν τα έγγραφα τα οποία επισυνάφθηκαν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων και τα οποία της διαβιβάστηκαν μαζί με αυτήν. Μνεία των εγγράφων αυτών γίνεται ήδη επίσης στην προσβαλλομένη απόφαση. Ο λόγος τον οποίο πρόεβαλε η προσφεύγουσα, ο οποίος έγκειται στην απώλεια των εν λόγω CD-ROM, εξαιτίας του χρόνου που παρήλθε από της διαβιβάσεώς τους και των αναδιαρθρώσεων που επήλθαν στην επιχείρηση, δεν είναι δυνατό να δικαιολογήσει ωστόσο την καθυστερημένη πρόταση των αποδεικτικών μέσων αυτών, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα μπορούσε να προμηθευτεί αντίγραφο των εν λόγω CD-ROM εγκαίρως προκειμένου να καταθέσει την προσφυγή της στην υπό κρίση υπόθεση. Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι η προσφεύγουσα ζήτησε από την Επιτροπή αντίγραφο των υποθεμάτων αυτών μόλις μετά την παραλαβή του υπομνήματος αντικρούσεως. Συνεπώς, τα παραρτήματα C.7, C.9 έως C.12 και C.14 έως C.186 είναι επίσης απαράδεκτα.
- 69 Εν πάση περιπτώσει, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα υπομνήματα παραπέμπουν, κατά γενικό τρόπο, α) στα παραρτήματα C.7, C.10 και C.14, των οποίων το περιεχόμενο «περιγράφεται λεπτομερέστερα» στον πίνακα 1 του παραρτήματος C.1· β) στα παραρτήματα C.7, C.5 έως C.34, των οποίων το περιεχόμενο «περιγράφεται λεπτομερέστερα» στον πίνακα 3 του παραρτήματος C.3· γ) στα παραρτήματα C.10, C.14 και C.34 έως C.39, των οποίων το περιεχόμενο «περιγράφεται λεπτομερέστερα» στον πίνακα 5 του παραρτήματος C.5 και δ) στα παραρτήματα C.40 έως C.186, των

οποίων το περιεχόμενο «συνοψίζεται» στον πίνακα 6 του παραρτήματος C.6, οπότε τα παραρτήματα αυτά είναι επίσης απαράδεκτα, κατ' εφαρμογήν της νομολογίας που παρατίθεται στις σκέψεις 57 έως 60 ανωτέρω.

2. Επί του αιτήματος περί διαπιστώσεως του ανυπόστατου ή περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως

- 70 Όσον αφορά το αίτημα της προσφεύγουσας να διαπιστωθεί από το Γενικό Δικαστήριο το ανυπόστατο της προσβαλλομένης αποφάσεως, υπενθυμίζεται ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι οι πράξεις των οργάνων της Ένωσης απολαύουν κατ' αρχήν τεκμηρίου νομιμότητας και, ως εκ τούτου, παράγουν έννομα αποτελέσματα, ακόμη και αν βαρύνονται με πλημμέλειες, εφόσον δεν έχουν ακυρωθεί ή ανακληθεί (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 1994, C-137/92 P, Επιτροπή κατά BASF κ.λπ., Συλλογή 1994, σ. I-2555, σκέψη 48, της 8ης Ιουλίου 1999, C-227/92 P, Hoechst κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-4443, σκέψη 69, και της 5ης Οκτωβρίου 2004, C-475/01, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλογή 2004, σ. I-8923, σκέψη 18).
- 71 Κατ' εξαίρεση όμως από την αρχή αυτή, οι πράξεις οι οποίες βαρύνονται με πλημμέλεια της οποίας η σοβαρότητα είναι τόσο πρόδηλη ώστε να μη μπορεί να γίνει ανεκτή από την έννομη τάξη της Ένωσης πρέπει να θεωρούνται ότι δεν έχουν παραγάγει κανένα έννομο αποτέλεσμα, ούτε καν προσωρινό, δηλαδή να θεωρούνται νομικώς ανύπαρκτες. Η εξαίρεση αυτή αποβλέπει στη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ των δύο θεμελιωδών, αλλά ενίοτε ανταγωνιστικών μεταξύ τους, επιταγών τις οποίες πρέπει να τηρεί μια έννομη τάξη, δηλαδή της σταθερότητας των εννόμων σχέσεων και της τηρήσεως της νομιμότητας (αποφάσεις Επιτροπή κατά BASF κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 70, σκέψη 49, και Hoechst κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 70, σκέψη 70).
- 72 Η σοβαρότητα των συνεπειών που συναρτώνται προς την αναγνώριση του ανυπόστατου μιας πράξεως των θεσμικών οργάνων της Ένωσης επιτάσσει, για λόγους ασφάλειας δικαίου, να επιφυλάσσεται η αναγνώριση αυτή σε εντελώς ακραίες περιπτώσεις (αποφάσεις Επιτροπή κατά BASF κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 70, σκέψη 50, και Hoechst κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 70, σκέψη 76).
- 73 Διαπιστώνεται εκ προοιμίου εν προκειμένω ότι οι πλημμέλειες που επικαλείται η προσφεύγουσα δεν είναι τόσο προδήλως σοβαρές ώστε να πρέπει η απόφαση να θεωρηθεί ως νομικώς ανυπόστατη, τούτο δε για τους ακόλουθους λόγους.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά παράβαση ουσιώδους τύπου

- 74 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλομένη απόφαση πρέπει να κριθεί ανυπόστατη ή ότι πρέπει να ακυρωθεί, δεδομένου ότι το ακριβές αντίγραφο της πρώτης αποφάσεως το οποίο της κοινοποιήθηκε δεν περιείχε τα παραρτήματά της, δημιουργώντας την εντύπωση ότι το σώμα των επιτρόπων δεν ενέκρινε την πλήρη πράξη, πράγμα το οποίο συνιστά παράβαση του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει εξάλλου ότι η τροποποιητική απόφαση συνίσταται απλώς στην κοινοποίηση των παραρτημάτων που έλειπαν από την πρώτη απόφαση και ότι περιέχει τρία νέα άρθρα, των οποίων η αρίθμηση προστέθηκε στην αρίθμηση της πρώτης αποφάσεως, πράγμα το οποίο δημιούργησε τη σύγχυση ως προς το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως και είναι αντίθετο προς τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας.
- 75 Ειδικότερα, κατά πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι πίνακες οι οποίοι δεν είχαν επισυναφθεί στην πρώτη απόφαση συνιστούσαν ουσιώδες στοιχείο της αιτιολογίας της αποφάσεως αυτής, οπότε η έλλειψή τους από την πρώτη απόφαση πρέπει να συνεπάγεται τη διαπίστωση του ανυπόστατου ή,

τουλάχιστον την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Κατά την προσφεύγουσα, μια τόσο σοβαρή πλημμέλεια η οποία βαρύνει την πρώτη απόφαση δεν μπορεί να θεραπευθεί με την έκδοση της τροποποιητικής αποφάσεως.

- 76 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξεως και να εμφανίζει κατά τρόπο σαφή και απαλλαγμένο αιρέσεων τη συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την πράξη, ούτως ώστε να παρέχει τη δυνατότητα στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και στο αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει τον έλεγχό του. Η απαίτηση αιτιολογήσεως πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως, ιδίως δε του περιεχομένου της πράξεως, της φύσεως των προβαλλόμενων λόγων και του συμφέροντος που ενδέχεται να έχουν οι αποδέκτες της πράξεως ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά να τους παρασχεθούν εξηγήσεις. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 15 ΑΧ πρέπει να εκτιμάται υπό το πρίσμα όχι μόνο του περιεχομένου της αλλά και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 24ης Σεπτεμβρίου 1996, T-57/91, NALOO κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1019, σκέψη 298, και της 13ης Δεκεμβρίου 2001, T-45/98 και T-47/98, Krupp Thyssen Stainless και Acciai speciali Terni κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-3757, σκέψη 129· βλ. επίσης, κατ' αναλογία, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 63, και της 14ης Οκτωβρίου 2010, C-280/08 P, Deutsche Telekom κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. I-9555, σκέψη 131 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 77 Εξάλλου, όσον αφορά τις ατομικές αποφάσεις, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η υποχρέωση αιτιολογήσεως των ατομικών αποφάσεων έχει ως σκοπό, εκτός του να καθιστά δυνατό τον έλεγχο νομιμότητας των αποφάσεων, να παρέχει στον ενδιαφερόμενο ικανές ενδείξεις ως προς το αν η απόφαση ενδεχομένως βαρύνεται με πλημμέλεια λόγω της οποίας θα μπορούσε να αμφισβητηθεί το κύρος της (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 2011, C-521/09 P, Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. I-8947, σκέψη 148 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 78 Συνεπώς, η αιτιολογία πρέπει, κατ' αρχήν, να κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο ταυτοχρόνως με την απόφαση που τον βλάπτει (απόφαση Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 77, σκέψη 149).
- 79 Διαπιστώνεται ότι η πρώτη απόφαση δεν περιείχε τα παραρτήματά της, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν πλείονες πίνακες στους οποίους παρέπεμπαν οι αιτιολογικές σκέψεις 451 (πίνακας 13), 513 (πίνακες 1 και 3), 515 (πίνακες 1 έως 3), 516 (πίνακες 9, 11 έως 14 και 16) και 518 (πίνακες 11, 12 και 14), καθώς και οι υποσημειώσεις 102 (πίνακες 15 έως 17), 127 (πίνακες 18 έως 21), 198 (πίνακες 22 και 23), 264 (πίνακες 24 και 25), 312 (πίνακας 26), 362 (πίνακας 27), 405 (πίνακας 28), 448 (πίνακες 29 και 30) και 563 (όλοι οι προσαρτημένοι στην απόφαση πίνακες) της πρώτης αποφάσεως. Η Επιτροπή υποστηρίζει συναφώς ότι επρόκειτο περί πινάκων οι οποίοι καταρτίστηκαν για να διευκολύνουν και να καταστήσουν πιο άμεση την κατανόηση των διακυμάνσεων των τιμών μνεία των οποίων έγινε στην πρώτη απόφαση, και οι οποίοι απλώς επαναλάμβαναν σχηματικώς τις πληροφορίες και τα στοιχεία που υπήρχαν στον φάκελο.
- 80 Συνεπώς, πρέπει να εξετασθεί αν, ανεξαρτήτως της ελλείψεως των πινάκων των οποίων έγινε μνεία στη σκέψη 79 ανωτέρω, οι σχετικές αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεως αυτής, προς στήριξη των οποίων έγινε μνεία των εν λόγω πινάκων, εμφανίζουν κατά τρόπο σαφή και απαλλαγμένο αιρέσεων τη συλλογιστική της Επιτροπής και παρέσχαν τη δυνατότητα στην προσφεύγουσα να γνωρίζει τους λόγους που δικαιολογούσαν το ληφθέν μέτρο.
- 81 Κατ' αρχάς, επισημαίνεται, όπως υποστήριξε και η Επιτροπή, ότι όλοι οι πίνακες που λείπουν από την πρώτη απόφαση είχαν επισυναφθεί στην ανακοίνωση των αιτιάσεων.

82 Επιπλέον, υπογραμμίζεται ότι, στην τροποποιητική απόφαση, η Επιτροπή δεν τροποποίησε το σύνολο των παραπομπών στους ελλείποντες πίνακες οι οποίες υπήρχαν στην πρώτη απόφαση, αλλά μόνον τις παραπομπές που περιέχονταν στις υποσημειώσεις 102, 127, 198, 264, 312, 362, 405 και 448 της αποφάσεως αυτής.

83 Πρώτον, όσον αφορά τους πίνακες 15 έως 17 (μνεία των οποίων έγινε στην υποσημείωση 102 της πρώτης αποφάσεως), διαπιστώνεται ότι οι πίνακες αυτοί περιέχουν, κατά την υποσημείωση αυτή, παράθεση των «στοιχείων που αφορούν τις τροποποιήσεις των “προσθέτων τιμών λόγω διαστάσεων” που χαρακτήριζαν τη βιομηχανία οπλισμού σκυροδέματος στην Ιταλία μεταξύ του Δεκεμβρίου του 1989 και του Ιουνίου του 2000». Η Επιτροπή αναφέρεται στους πίνακες αυτούς προς στήριξη της πρώτης περιόδου της αιτιολογικής σκέψεως 126 της πρώτης αποφάσεως, η οποία έχει ως εξής:

«Κατά την πρώτη σύσκεψη της οποίας έλαβε γνώση η Επιτροπή (της 6ης Δεκεμβρίου 1989, στην [Ένωση Βιομηχάνων της Brescia]), οι μετέχοντες αποφάσισαν ομοφώνως να αυξήσουν, από τη Δευτέρα 11 Δεκεμβρίου 1989, τις πρόσθετες τιμές που συνδέονται με τη διάμετρο του οπλισμού σκυροδέματος, σε ράβδους ή σε ρόλλους, που προοριζόταν για την ιταλική αγορά (+10 ITL/kg για τις “πρόσθετες τιμές” από 14 έως 30 mm, + 15 ITL/kg για τις “πρόσθετες τιμές” από 8 έως 12 mm, + 20 ITL/kg για τις “πρόσθετες τιμές” από 6 mm· γενική αύξηση κατά 5 ITL/kg για το υλικό σε ρόλλους).»

84 Διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή παρέθεσε ρητώς, στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη, τις αυξήσεις των συνδεομένων με τη διάμετρο του οπλισμού σκυροδέματος προσθέτων τιμών που αποφασίσθηκαν από τους μετέχοντες στη σύσκεψη της 6ης Δεκεμβρίου 1989, καθώς και την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος τους. Εξάλλου, όσον αφορά τις μεταγενέστερες αυξήσεις οι οποίες, κατά την υποσημείωση 102 της πρώτης αποφάσεως, παρατίθενται επίσης στους πίνακες αυτούς (δεδομένου ότι καλύπτουν το διάστημα μεταξύ του 1989 και του 2000), επισημαίνεται ότι οι αυξήσεις αυτές δεν αποτελούν το αντικείμενο του σημείου 4.1 της πρώτης αποφάσεως, στο οποίο περιλαμβάνεται η αιτιολογική σκέψη 126 και το οποίο αφορά τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων μεταξύ του 1989 και του 1992. Εν πάση περιπτώσει, μνεία των αυξήσεων αυτών γίνεται επίσης, μεταξύ άλλων, στις αιτιολογικές σκέψεις 126 έως 128 και 133 (για τα έτη 1989-1992), 93 και 94 (για τα έτη 1993-1994), 149 έως 151, 162 και 163 (για το 1995), 184 και 185 (για το 1996), 199, 200 και 213 (για το 1997), 269 (για το 1999) και 296 έως 304 (για το 2000), καθώς και στις αιτιολογικές σκέψεις 439 και 515 της πρώτης αποφάσεως.

85 Δεύτερον, όσον αφορά τους πίνακες 18 έως 21, μνεία των οποίων γίνεται στην υποσημείωση 127 της πρώτης αποφάσεως, διαπιστώνεται ότι περιέχουν, κατά την υποσημείωση αυτή, παράθεση των «στοιχείων που αφορούν τις βασικές τιμές των τιμοκαταλόγων ή τις κοινοποιηθείσες στους αντιπροσώπους για το διάστημα τέλος 1989/τέλος 1992, και τα οποία [είχε] στην κατοχή της η Επιτροπή». Η Επιτροπή αναφέρεται στους πίνακες αυτούς προς στήριξη της αιτιολογικής σκέψεως 131 της πρώτης αποφάσεως, η οποία έχει ως εξής:

«Όσον αφορά τις βασικές τιμές του οπλισμού σκυροδέματος οι οποίες ίσχυαν κατά το διάστημα εφαρμογής της προαναφερθείσας συμφωνίας, σημειωτέον ότι η IRO και (η πρώην) Ferriera Valsabbia SpA εφάρμοζαν, από τις 16 Απριλίου 1992, την τιμή των 210 ITL/kg και, από την 1η/6η Μαΐου 1992, την τιμή των 225 ITL/kg. Από την 1η/8η Ιουνίου 1992, οι IRO, (πρώην) Ferriera Valsabbia SpA, Acciaieria di Darfo SpA και Acciaierie e Ferriere Leali Luigi SpA εφάρμοζαν την τιμή των 235 ITL/kg.»

86 Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε μεν στις πέντε σελίδες του φακέλου της διοικητικής διαδικασίας, μνεία των οποίων γίνεται στην υποσημείωση 126 της πρώτης αποφάσεως, παρέθεσε όμως ρητώς, στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη, τις βασικές τιμές τις οποίες είχαν καθορίσει οι επιχειρήσεις των οποίων έγινε μνεία στην αιτιολογική σκέψη αυτή, καθώς και την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος τους. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή, στην αιτιολογική σκέψη 419 της πρώτης αποφάσεως, έκρινε ότι η πρώτη πρακτική που αφορούσε τον καθορισμό της βασικής τιμής άρχισε το αργότερο στις 16 Απριλίου 1992. Τα στοιχεία που ενδεχομένως περιέχονταν στους πίνακες

18 έως 21 της πρώτης αποφάσεως, τα οποία αφορούσαν τις βασικές τιμές για το διάστημα, κατά την υποσημείωση 127 της πρώτης αποφάσεως, μεταξύ του «τέλους [του] 1989» και της 16ης Απριλίου 1992, δεν έχουν, επομένως, σημασία για την κατανόηση των αιτιάσεων της Επιτροπής που παρατίθενται στην αιτιολογική σκέψη 131 της πρώτης αποφάσεως.

- 87 Τρίτον, όσον αφορά τους πίνακες 22 και 23, μνεία των οποίων γίνεται στην υποσημείωση 198 της πρώτης αποφάσεως, διαπιστώνεται ότι περιέχουν, κατά την υποσημείωση αυτή, παράθεση των «στοιχείων που αφορούν τις βασικές τιμές των τιμοκαταλόγων ή τις κοινοποιηθείσες στους αντιπροσώπους για τα έτη 1993 και 1994, και τα οποία [είχε] στην κατοχή της η Επιτροπή». Η Επιτροπή αναφέρεται στους πίνακες αυτούς προς στήριξη της αιτιολογικής σκέψεως 145 της πρώτης αποφάσεως, η οποία έχει ως εξής:

«Όπως προβλέπεται στην τηλεομοιοτυπία της Federacciai της 25ης Νοεμβρίου 1994, διεξήχθη νέα σύσκεψη την 1η Δεκεμβρίου 1994 στην Brescia, κατά την οποία ελήφθησαν οι αποφάσεις που διευκρινίζονται σε μια άλλη τηλεομοιοτυπία της Federacciai την οποία έλαβαν οι επιχειρήσεις στις 5 Δεκεμβρίου 1994. Οι αποφάσεις αυτές είχαν ως αντικείμενο:

- τις τιμές του οπλισμού σκυροδέματος (320 ITL/kg, βασική εκ Brescia, με άμεσο αποτέλεσμα)·
- τις πληρωμές (από 1ης Ιανουαρίου 1995, η μέγιστη προθεσμία θα είναι 60/90 ημέρες τέλος του μήνα από 1ης Μαρτίου 1995, η προθεσμία αυτή θα περιοριστεί σε 60 ημέρες) και τις εκπτώσεις
- την παραγωγή (υποχρέωση, για εκάστη των επιχειρήσεων, να γνωστοποιήσει στη Federacciai, πριν τις 7 Δεκεμβρίου 1994, το βάρος σε τόνους του οπλισμού σκυροδέματος που παρήχθη τον Σεπτέμβριο, τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 1994).

Η Alfa Acciai Srl υιοθέτησε τη νέα βασική τιμή στις 7 Δεκεμβρίου 1994. Στις 21 Δεκεμβρίου 1994, την υιοθέτησε και η Acciaieria di Darfo SpA, η δε Alfa Acciai Srl επιβεβαίωσε εκ νέου την ίδια τιμή. Η βασική τιμή της [Lucchini-SP] για τον Ιανουάριο του 1995 ήταν επίσης 320 ITL/kg.»

- 88 Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι η Επιτροπή αναφέρθηκε στους πίνακες τους οποίους αφορά η υποσημείωση 198 της πρώτης αποφάσεως προς στήριξη της διαπιστώσεώς της ότι «η Alfa Acciai Srl υιοθέτησε τη νέα βασική τιμή στις 7 Δεκεμβρίου 1994», «[σ]τις 21 Δεκεμβρίου 1994, την υιοθέτησε και η Acciaieria di Darfo SpA, η δε Alfa Acciai Srl επιβεβαίωσε εκ νέου την ίδια τιμή». Η «νέα βασική τιμή» και η «ίδια τιμή» των οποίων γίνεται μνεία ήταν η τιμή των 320 ιταλικών λιρών ανά χιλιόγραμμα (ITL/kg), η οποία παρατίθεται στην πρώτη περίπτωση της εν λόγω αιτιολογικής σκέψεως. Τα στοιχεία που ενδεχομένως περιέχονται στους πίνακες 22 και 23 της πρώτης αποφάσεως, τα οποία αφορούν τις βασικές τιμές για το διάστημα μεταξύ του 1993 και της 7ης Δεκεμβρίου 1994 δεν έχουν, επομένως, σημασία για την κατανόηση των αιτιάσεων της Επιτροπής που παρατίθενται στην αιτιολογική σκέψη 145 της πρώτης αποφάσεως.

- 89 Τέταρτον, όσον αφορά τους πίνακες 24 και 25, μνεία των οποίων γίνεται στην υποσημείωση 264 της πρώτης αποφάσεως, διαπιστώνεται ότι περιέχουν, κατά την υποσημείωση αυτή, παράθεση των «στοιχείων που αφορούν τις βασικές τιμές των τιμοκαταλόγων ή τις κοινοποιηθείσες στους αντιπροσώπους (και, ως προς τη Lucchini Siderurgica, ωσαύτως των στοιχείων που αφορούν τη

μηνιαία κατάσταση) για το 1995, και τα οποία [είχε] στην κατοχή της η Επιτροπή». Η Επιτροπή αναφέρεται στους πίνακες προς στήριξη της αιτιολογικής σκέψεως 174 της πρώτης αποφάσεως, η οποία έχει ως εξής:

«Στη συνέχεια, σε έγγραφο το οποίο χρονολογείται στις πρώτες ημέρες Οκτωβρίου 1995, το οποίο κατείχε η Federacciai (χειρόγραφο της γραμματέως του εκτελούντος καθήκοντα γενικού διευθυντή) εκτίθενται τα εξής:

- η πελατεία συζητούσε εκ νέου τις πληρωμές (εξ ου η ανάγκη μιας ανακοινώσεως που επιβεβαιώνει εκ νέου τη σταθερότητα της θέσεως που αφορά τις πληρωμές)·
- από την προηγούμενη εβδομάδα, η τιμή του οπλισμού σκυροδέματος είχε μειωθεί κατά ακόμη 5/10 ITL/kg, τοποθετούμενη ως εκ τούτου στις 260/270 ITL/kg περίπου στη ζώνη της Brescia, με δημοσιευθείσες τιμές χαμηλότερες από 250 ITL/kg εκτός της ζώνης αυτής·
- η μάλλον συγκεχυμένη κατάσταση της αγοράς καθιστούσε δυσχερές το καθήκον της παροχής ακριβών αριθμητικών στοιχείων για την τιμή· και
- έπρεπε να ζητηθούν από τις επιχειρήσεις τα στοιχεία που αφορούσαν τις παραγγελίες της 39ης (από τις 25 έως τις 29 Σεπτεμβρίου 1995) και της 40ής εβδομάδας (από τις 2 έως τις 6 Οκτωβρίου 1995).»

- 90 Επισημαίνεται ως εκ τούτου ότι, στην αιτιολογική σκέψη 174 της πρώτης αποφάσεως, η Επιτροπή περιορίστηκε στην παράθεση του περιεχομένου ενός χειρογράφου της γραμματέως του εκτελούντος καθήκοντα γενικού διευθυντή, το οποίο συνετάγη τον Οκτώβριο του 1995. Συναφώς, η Επιτροπή αναφέρθηκε στους πίνακες 24 και 25 μόνον προς στήριξη προς στήριξη του συμπεράσματος που περιέχεται στο έγγραφο αυτό ότι «η μάλλον συγκεχυμένη κατάσταση της αγοράς καθιστούσε δυσχερές το καθήκον της παροχής ακριβών αριθμητικών στοιχείων για την τιμή». Συνεπώς, οι πίνακες 24 και 25 προφανώς δεν έχουν σημασία για την κατανόηση των αιτιάσεων της Επιτροπής που παρατίθενται στην αιτιολογική σκέψη 174 της πρώτης αποφάσεως.
- 91 Πέμπτον, όσον αφορά τον πίνακα 26, μνεία του οποίου γίνεται στην υποσημείωση 312 της πρώτης αποφάσεως, διαπιστώνεται ότι ο πίνακας αυτός περιέχει, κατά την υποσημείωση αυτή, παράθεση των «στοιχείων που αφορούν τις βασικές τιμές των τιμοκαταλόγων ή τις κοινοποιηθείσες στους αντιπροσώπους (και, ως προς τη Lucchini Siderurgica, ωσαύτως των στοιχείων που αφορούν τη μηνιαία κατάσταση) για το 1996, και τα οποία [είχε] στην κατοχή της η Επιτροπή». Η Επιτροπή αναφέρεται στον πίνακα αυτόν προς στήριξη διαπιστώσεως που εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 200 της πρώτης αποφάσεως, κατά την οποία, «[κ]ατά το διάστημα από τις 22 Οκτωβρίου 1996 έως τις 17 Ιουλίου 1997, διεξήχθησαν τουλάχιστον δώδεκα συσκέψεις των εμπορικών διευθυντών των επιχειρήσεων, [... συγκεκριμένα την] Τρίτη 22 Οκτωβρίου 1996, οπότε επιβεβαιώθηκε για τον Νοέμβριο του 1996 η τιμή των 230 ITL/kg βασική εκ Brescia και η διατήρηση της δημοσιευθείσας τιμής των 210 ITL/kg αποκλειστικώς και μόνο για τις παραδόσεις του Οκτωβρίου».
- 92 Ως εκ τούτου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, παρά την έλλειψη του πίνακα 26 της πρώτης αποφάσεως, η Επιτροπή παρέθεσε ρητώς, στην αιτιολογική σκέψη 200 της αποφάσεως αυτής, τις βασικές τιμές κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, καθώς και το χρονικό σημείο ενάρξεως ισχύος τους.
- 93 Έκτον, όσον αφορά τον πίνακα 27, μνεία του οποίου γίνεται στην υποσημείωση 362 της πρώτης αποφάσεως, διαπιστώνεται ότι ο πίνακας αυτός περιέχει, κατά την υποσημείωση αυτή, παράθεση των «στοιχείων που αφορούν τις βασικές τιμές των τιμοκαταλόγων ή τις κοινοποιηθείσες στους αντιπροσώπους (και, ως προς τη Lucchini Siderurgica, ωσαύτως των στοιχείων που αφορούν τη

μηνιαία κατάσταση) για το 1997, και τα οποία [είχε] στην κατοχή της η Επιτροπή». Η Επιτροπή αναφέρεται στον πίνακα αυτόν προς στήριξη διαπιστώσεως που εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 216 της πρώτης αποφάσεως, η οποία έχει ως εξής:

«Εν πάση περιπτώσει, οι [Lucchini-SP ...], Acciaieria di Darfo SpA, Alfa Acciai Srl, Feralpi Siderurgica Srl, IRO, Riva Prodotti Siderurgici SpA και (πρώην) Ferriera Valsabbia SpA είναι οι επτά επιχειρήσεις στις οποίες απευθύνεται μια ανακοίνωση (της 24ης Νοεμβρίου 1997) του Pierluigi Leali, με αντικείμενο τη “Συμφωνία τιμές-παραδόσεις” [...] “Την τιμή των 270 ITL/kg ζήτησαν λίγες επιχειρήσεις, χωρίς αποτέλεσμα –συνέχιζε η ανακοίνωση–, ενώ, στην πραγματικότητα, η δημοσιευθείσα τιμή σταθεροποιήθηκε στις 260 ITL/kg, σε μερικές δε περιπτώσεις ήταν ακόμη χαμηλότερη, όπως πολλοί επιβεβαίωσαν κατά την τελευταία σύσκεψη των εμπορικών διευθυντών. Σημειώνουμε πάντως με κάποια ικανοποίηση ότι η πτώση σταμάτησε χάρη στον καθορισμό ποσοτώσεων για τις παραδόσεις τον οποίο όλοι σεβόμαστε και ο οποίος, σύμφωνα με τις συμφωνίες, θα ελέγχεται από οριζόμενους προς τούτο εξωτερικούς επιθεωρητές”. “Στο τέλος αυτού του μηνός –συνέχιζε ακόμη η ανακοίνωση–, το οποίο αργεί να έρθει λόγω της απραξίας, είναι απαραίτητη η επέμβαση με την άμεση σταθεροποίηση της δημοσιευθείσας ελάχιστης τιμής των 260 ITL/kg (η οποία βεβαίως δεν θα επηρεάσει τις λίγες αγορές του διαστήματος αυτού). Με τον προγραμματισμό των συμφωνηθεισών παραδόσεων του Δεκεμβρίου (– 20 % σε σχέση με τον Νοέμβριο), είμαστε βεβαίως σε θέση να διατηρήσουμε το συμφωνηθέν επίπεδο τιμών· είναι πάντως απαραίτητο –κατέληξε ο Pierluigi Leali– να μη δεχθεί κανείς παρεκκλίσεις από την καθορισθείσα ελάχιστη τιμή (260 ITL/kg)”»

94 Ως εκ τούτου, από το γράμμα της εν λόγω αιτιολογικής σκέψεως προκύπτει ότι η Επιτροπή απλώς και μόνον παρέθεσε την ανακοίνωση της 24ης Νοεμβρίου 1997, μνεία της οποίας γίνεται στη σκέψη αυτή. Συνεπώς, ο πίνακας 27 προφανώς δεν έχει σημασία για την κατανόηση της αιτιάσεως της Επιτροπής που εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 216 της πρώτης αποφάσεως.

95 Έβδομον, όσον αφορά τον πίνακα 28, μνεία του οποίου γίνεται στην υποσημείωση 405 της πρώτης αποφάσεως, διαπιστώνεται ότι ο πίνακας αυτός περιέχει, κατά την υποσημείωση αυτή, παράθεση των «στοιχείων που αφορούν τις βασικές τιμές των τιμοκαταλόγων ή τις κοινοποιηθείσες στους αντιπροσώπους (και, ως προς τη Lucchini Siderurgica, ωσαύτως των στοιχείων που αφορούν τη μηνιαία κατάσταση) για το 1998, και τα οποία [είχε] στην κατοχή της η Επιτροπή». Η Επιτροπή αναφέρεται στον πίνακα αυτόν προς στήριξη διαπιστώσεως που εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 241 της πρώτης αποφάσεως, η οποία έχει ως εξής:

«Στις 11 Σεπτεμβρίου 1998, ο Pierluigi Leali απέστειλε ανακοίνωση [...] στην οποία, αναφερόμενος στην εκφρασθείσα (κατά τη διάρκεια συναντήσεως στις 9 Σεπτεμβρίου 1998) πρόθεση διατηρήσεως της ελάχιστης δημοσιευθείσας τιμής σε “70 ITL βάση εκ” ???, επισήμανε την ύπαρξη “περιπτώσεων ασυνήθους συμπεριφοράς, συγκεκριμένα δημοσιευθείσες τιμές χαμηλότερες κατά 5 ITL/kg κατά μέσον όρο από το καθορισθέν επίπεδο, περιπτώσεις οι οποίες ήταν ακόμη σοβαρότερες σε ορισμένες ζώνες του Νότου”. “Όσον μας αφορά —έγραφε ο Pierluigi Leali— το συμφωνηθέν ελάχιστο επίπεδο διατηρείται, με μια συνακόλουθη μείωση της ροής των παραγγελιών”. “Ελπίζουμε —κατέληξε η ανακοίνωση— ότι, κατά τη σύσκεψη των εμπορικών διευθυντών που θα διεξαχθεί αυτή την Τρίτη 15, θα παρατηρήσουμε ότι οι τιμές διατηρούνται σε καλό επίπεδο, ώστε ενδεχομένως να αυξηθούν οι δημοσιευθείσες τιμές”»

96 Συνεπώς, από το γράμμα της εν λόγω αιτιολογικής σκέψεως προκύπτει ότι η Επιτροπή απλώς και μόνον παρέθεσε την ανακοίνωση της 11ης Σεπτεμβρίου 1998, μνεία της οποίας γίνεται στη σκέψη αυτή. Συνεπώς, ο πίνακας 28 προφανώς δεν έχει σημασία για την κατανόηση της αιτιάσεως της Επιτροπής που εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 241 της πρώτης αποφάσεως.

97 Όγδοον, όσον αφορά τους πίνακες 29 και 30, μνεία των οποίων γίνεται στην υποσημείωση 448 της πρώτης αποφάσεως, διαπιστώνεται ότι περιέχουν, κατά την υποσημείωση αυτή, παράθεση των «στοιχείων που αφορούν τις βασικές τιμές των τιμοκαταλόγων ή τις κοινοποιηθείσες στους αντιπροσώπους (και, ως προς τη Lucchini/Siderpotenza, ωσαύτως των στοιχείων που αφορούν τη

μηνιαία κατάσταση) για το 1999, και τα οποία [είχε] στην κατοχή της η Επιτροπή». Η Επιτροπή αναφέρεται στους πίνακες αυτούς προς στήριξη της αιτιολογικής σκέψεως 276 της πρώτης αποφάσεως, η οποία έχει ως εξής:

«Συμπληρωματικές πληροφορίες για την κατάσταση της αγοράς του οπλισμού σκυροδέματος στην Ιταλία κατά το διάστημα εκείνο περιέχονται σε έγγραφο καταρτισθέν από τη Leali στις 10 Νοεμβρίου 1999, και ειδικότερα στο τμήμα με τον τίτλο “Οφέλη και όρια της εμπορικής συμφωνίας του 1999”, στο οποίο αναγράφονται τα εξής: “Η βασική συμφωνία που συνήφθη μεταξύ των εγχωρίων παραγωγών επέτρεψε, κατά τη διάρκεια του 1999, να αντιστραφεί η κατάσταση της αδυναμίας των τιμών που είχε χαρακτηρίσει τις δύο προηγούμενες περιόδους εμπορίας (1997 και 1998) και να ανακτηθούν άνω των 50 ITL/kg μικτού περιθωρίου κέρδους. Κατά το 1998, το μέσο μικτό περιθώριο κέρδους (τιμή πώλησεως — κόστος των πρώτων υλών) ανερχόταν σε 70 ITL/kg, και επί πέντε μήνες έπεσε κάτω από το όριο αυτό”. “Η επιτευχθείσα συμφωνία κατέστησε δυνατή τη σταθεροποίηση των τιμών πώλησεως κατά τη διάρκεια του έτους και οι παραγωγοί ήταν σε θέση να επωφεληθούν από την κατάσταση του κόστους των πρώτων υλών, αυξάνοντας το μικτό περιθώριο κέρδους κατά περισσότερες από 50 ITL/kg, ώστε αυτό ανήλθε έως τις 122 ITL/kg καθαρά.”»

- 98 Συνεπώς, από το γράμμα της αιτιολογικής σκέψεως 276 της πρώτης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή απλώς και μόνον παρέθεσε την ανακοίνωση της 10ης Νοεμβρίου 1999, μνεία της οποίας γίνεται στη σκέψη αυτή. Συνεπώς, η έλλειψη των πινάκων 29 και 30 προφανώς δεν έχει σημασία για την κατανόηση της αιτιάσεως της Επιτροπής που εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 276 της πρώτης αποφάσεως.
- 99 Ένατον, η αναφορά στον πίνακα 13, μνεία του οποίου γίνεται στην αιτιολογική σκέψη 451 της πρώτης αποφάσεως, γίνεται προς στήριξη της διαπιστώσεως ότι, «[ό]σον αφορά το 1997, διαπιστώνεται ότι το έτος αυτό χαρακτη[ριζόταν] κατά το πρώτο εξάμηνό του, από διαρκή αύξηση της βασικής τιμής που καθοριζόταν με την αντίθετη στον ανταγωνισμό σύμπραξη: 190 ITL/kg, τιμή καθορισθείσα κατά τη σύσκεψη της 30ής Ιανουαρίου· 210 ITL/kg, τιμή καθορισθείσα κατά τη σύσκεψη της 14ης Φεβρουαρίου· 250 ITL/kg, τιμή καθορισθείσα κατά τη σύσκεψη της 10ης Ιουλίου (αιτιολογική σκέψη 200)» και ότι, «[κ]ατά ο ίδιο διάστημα, η μέση βασική τιμή της αγοράς [αύξανε] και αυτή διαρκώς, οπότε, από τις 170 ITL/kg τον Ιανουάριο, έφθασε στις 240 ITL/kg τον Ιούλιο (συνημμένος πίνακας 13)· τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους, η μέση βασική τιμή της αγοράς αυξήθηκε κι άλλο, ώστε έφθασε τις 290 ITL/kg (συνημμένος πίνακας 13)». Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή εξέθεσε ρητώς, στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη, τις αυξήσεις της βασικής τιμής που αφορούσαν το έτος 1997, οπότε, προφανώς, ο εν λόγω πίνακας δεν ήταν απαραίτητος για την κατανόηση της συλλογιστικής της Επιτροπής.
- 100 Δέκατον, επισημαίνεται ότι, στην αιτιολογική σκέψη 496 της πρώτης αποφάσεως (υποσημείωση 563 της πρώτης αποφάσεως), η Επιτροπή παρέπεμψε, συνολικώς, στους «πίνακες που έχουν επισυναφθεί στην παρούσα απόφαση», προκειμένου να στηρίξει τη διαπίστωση ότι «[α]πό τις πληροφορίες της [...] προ[έκυπτε] ότι όλες οι εμπλεκόμενες στην παρούσα διαδικασία επιχειρήσεις [είχαν] δημοσιεύσει τιμοκαταλόγους κατά το επίμαχο διάστημα». Υπογραμμίζεται πάντως ότι η αιτιολογική σκέψη 496 της πρώτης αποφάσεως παραπέμπει επίσης στις αιτιολογικές σκέψεις 419 έως 433 της αποφάσεως αυτής, οι οποίες «περιέχουν τον κατάλογο όλων των αποδεδειγμένων περιπτώσεων στις οποίες η βασική τιμή αποτέλεσε το αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ των επιχειρήσεων (περιλαμβανομένης της ενώσεως)». Συναφώς, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι, «[α]πό τις περιπτώσεις αυτές, [είχε] ήδη γίνει μνεία μερικών, όταν διαπιστώθηκε η ύπαρξη συμπτώσεως βουλήσεων (αιτιολογικές σκέψεις 473 έως 475)», ότι, «[γ]ια τις λοιπές περιπτώσεις, μεταξύ του 1993 και του 2000, [έπρεπε] να χρησιμοποιηθεί η έννοια της συνεννοήσεως» και ότι «[σ]κοπός της συνεννοήσεως αυτής ήταν να επηρεάσει τη συμπεριφορά των παραγωγών στην αγορά και να δημοσιοποιήσει τη συμπεριφορά την οποία καθέννας από αυτούς σκόπευε συγκεκριμένα να ακολουθήσει όσον αφορά τον καθορισμό της βασικής τιμής». Συνεπώς, το σύνολο των πινάκων που επισυνάφθηκαν στην πρώτη απόφαση προφανώς δεν είναι απαραίτητο για την κατανόηση της αιτιάσεως της Επιτροπής.

- 101 Ενδέκατον, όσον αφορά τις παραπομπές στους πίνακες 1 έως 3, 9, 11 έως 14 και 16 που υπάρχουν στις αιτιολογικές σκέψεις 513, 515, 516 και 518 της πρώτης αποφάσεως, υπογραμμίζεται ότι οι εν λόγω αιτιολογικές σκέψεις εντάσσονται στο τμήμα της πρώτης αποφάσεως το οποίο αφορά τα αποτελέσματα των περιοριστικών πρακτικών στην αγορά και ότι, από την ανάλυση του περιεχομένου τους, προκύπτει ότι οι πίνακες των οποίων γίνεται μνεία στις αιτιολογικές σκέψεις αυτές είτε απλώς περιέχουν τα αριθμητικά στοιχεία τα οποία παρατίθενται στις εν λόγω σκέψεις είτε δεν είναι απαραίτητοι για την κατανόηση της συλλογιστικής της Επιτροπής όσον αφορά τα αποτελέσματα της συμπίεξης.
- 102 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η παράλειψη επισυνάψεως στην πρώτη απόφαση των πινάκων μνεία των οποίων έγινε στη σκέψη 79 ανωτέρω εμπόδισε την προσφεύγουσα να κατανοήσει τις αιτιάσεις που παρατέθηκαν στην πρώτη απόφαση.
- 103 Κατά δεύτερον, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει τη νομολογία του δικαστή της Ένωσης κατά την οποία το διατακτικό και η αιτιολογία της κοινοποιηθείσας αποφάσεως πρέπει να αντιστοιχούν στο διατακτικό και στην αιτιολογία που έχει εγκρίνει το σώμα των επιτρόπων, εξαιρουμένων των απλών ορθογραφικών και γραμματικών διορθώσεων που μπορούν να επέλθουν σε μια οριστικώς εγκριθείσα από το σώμα των επιτρόπων πράξη. Εν προκειμένω, η πρώτη απόφαση που κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα ήταν ελλιπής, διότι δεν περιείχε τα παραρτήματά της. Συνεπώς, υπάρχει λόγος να θεωρηθεί ότι το σώμα των επιτρόπων δεν ενέκρινε ολόκληρη την πράξη, πράγμα το οποίο συνιστά παράβαση του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής, ειδικότερα δε της διαδικασίας επικυρώσεως και της αρχής της συλλογικότητας.
- 104 Ερωτηθείσα συναφώς κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα επισήμανε ότι παραιτείται από τον λόγο ακυρώσεως που αφορά την παράβαση της διαδικασίας επικυρώσεως της πρώτης αποφάσεως. Όσον αφορά την προβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της συλλογικότητας, η προσφεύγουσα επισήμανε, κατ' ουσίαν, ότι ο λόγος της ακυρώσεως αφορά το γεγονός ότι το σώμα των επιτρόπων δεν ήταν σε θέση να εγκρίνει την απόφαση έχοντας πλήρη γνώση της καταστάσεως.
- 105 Συναφώς, κρίνεται ότι το γεγονός ότι δεν επισυνάφθηκαν στην πρώτη απόφαση οι πίνακες των οποίων έγινε μνεία στη σκέψη 79 ανωτέρω είναι δυνατό να συνεπάγεται το παράνομο της αποφάσεως αυτής μόνον αν το γεγονός αυτό δεν επέτρεψε στο σώμα των επιτρόπων να επιβάλει κυρώσεις για τη συμπεριφορά που περιγράφεται στο άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως έχοντας πλήρη επίγνωση, δηλαδή χωρίς να έχει παραπλανηθεί όσον αφορά ουσιώδες σημείο από ανακρίβειες ή παραλείψεις (βλ., υπό την έννοια αυτή και κατ' αναλογία, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 10ης Ιουλίου 1991, T-69/89, RTE κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-485, σκέψεις 23 έως 25, της 27ης Νοεμβρίου 1997, T-290/94, Kaysersberg κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-2137, σκέψη 88, της 15ης Μαρτίου 2000, T-25/95, T-26/95, T-30/95 έως T-32/95, T-34/95 έως T-39/95, T-42/95 έως T-46/95, T-48/95, T-50/95 έως T-65/95, T-68/95 έως T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 και T-104/95, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-491, σκέψη 742, και της 17ης Φεβρουαρίου 2011, T-122/09, Zhejiang Xinshiji Foods και Hubei Xinshiji Foods κατά Συμβουλίου, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψεις 104 και 105).
- 106 Δεδομένου ότι, παρά την έλλειψη των προπαρατεθέντων πινάκων, τα στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε η προσβαλλομένη απόφαση εκτίθενται επαρκώς στην απόφαση αυτή (βλ. σκέψεις 81 έως 102 ανωτέρω), δεν είναι δυνατό να υποστηρίζεται ότι το σώμα των επιτρόπων δεν είχε λάβει, κατά την έγκριση της πρώτης αποφάσεως, πλήρη και ολοκληρωμένη γνώση των στοιχείων στα οποία στηριζόταν το μέτρο. Συνεπώς, η παράλειψη αυτή δεν ήταν ικανή να καταστήσει ελαττωματική τη διαδικασία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως και να κλονίσει κατά τον τρόπο αυτόν τη νομιμότητα της εν λόγω αποφάσεως.
- 107 Κατά τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η τροποποιητική απόφαση συνίσταται απλώς στην κοινοποίηση των παραρτημάτων που έλειπαν από την πρώτη απόφαση και ότι περιέχει τρία νέα άρθρα, των οποίων η αρίθμηση «προστέθηκε» στην αρίθμηση της πρώτης αποφάσεως. Αφενός, η

Επιτροπή δεν επιτρεπόταν να αποφανθεί επί «συμπληρωματικού και ελλιπούς κειμένου», αλλά όφειλε να αποφανθεί επί ολόκληρης της προσβαλλομένης απόφασης. Αφετέρου, το άρθρο 2 της τροποποιητικής απόφασης, το οποίο παραθέτει τους αποδέκτες της, δεν μπορεί να συνδυαστεί με το άρθρο 2 της πρώτης απόφασης, στο οποίο αναγράφεται το ποσό των προστίμων. Η σύγκυση αυτή είναι ανεπίτρεπτη όσον αφορά την ασφάλεια δικαίου και τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας.

- 108 Πρώτον, κρίνεται ότι η εξουσία της Επιτροπής να εκδώσει συγκεκριμένη πράξη συνεπάγεται οπωσδήποτε την εξουσία της να τροποποιήσει την πράξη αυτή, τηρώντας τις διατάξεις που αφορούν την αρμοδιότητά της, καθώς και τους τύπους και τις διαδικασίες που προβλέπει η Συνθήκη συναφώς (βλ., υπό την έννοια αυτή, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα A. Tizzano στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 2004, C-27/04, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2004, σ. I-6649, I-6653, σημεία 134 και 143). Συνεπώς, ορθώς η Επιτροπή εξέδωσε την τροποποιητική απόφαση, προκειμένου να επισυνάψει τους ελλείποντες πίνακες που έπρεπε να έχουν επισυναφθεί στην προσβαλλομένη απόφαση. Πρέπει επίσης να υπογραμμισθεί συναφώς ότι η Επιτροπή αναφέρθηκε ρητώς, με το εισαγωγικό μέρος της τροποποιητικής απόφασης, στην πρώτη απόφαση, της οποίας τα παραρτήματα παραλείφθηκαν κατά την έκδοσή της.
- 109 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας περί της συγχύσεως την οποία φέρεται ότι προκάλεσε το διατακτικό της τροποποιητικής απόφασης, αρκεί η διαπίστωση ότι από το διατακτικό της τροποποιητικής απόφασης προκύπτει σαφώς ότι το διατακτικό αυτό δεν «προστέθηκε» στο διατακτικό της πρώτης απόφασης. Ως εκ τούτου, το άρθρο 1 της τροποποιητικής απόφασης, το οποίο είναι το μόνο που επέφερε τροποποιήσεις στην πρώτη απόφαση, επισημαίνει με ακρίβεια τις εν λόγω τροποποιήσεις, οι οποίες αφορούν α) το γράμμα των οκτώ υποσημειώσεων τις οποίες απαριθμεί και διορθώνει το άρθρο αυτό και β) την προσθήκη, ως παραρτημάτων της προσβαλλομένης απόφασης, των πινάκων που επισυνάφθηκαν στην τροποποιητική απόφαση. Εξάλλου, το άρθρο 2 της τροποποιητικής απόφασης περιορίζεται στην απαρίθμηση των αποδεκτών της εν λόγω απόφασης.
- 110 Συνεπώς, ο συνδυασμός της πρώτης απόφασης και της τροποποιητικής απόφασης δεν δημιουργεί σύγκυση, οπότε δεν θεμελιώνεται η παραβίαση των αρχών της ασφάλειας δικαίου και του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας που απορρέουν, κατά την προσφεύγουσα, από μια τέτοια σύγκυση.
- 111 Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει, επομένως, να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά αναρμοδιότητα της Επιτροπής και πλάνη περί το δίκαιο κατά την επιλογή της νομικής βάσεως της προσβαλλομένης απόφασης

- 112 Στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλομένη απόφαση είναι παράνομη, δεδομένου ότι η Επιτροπή, μετά τη λήξη ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ, δεν ήταν πλέον αρμόδια να εκδώσει την προσβαλλομένη απόφαση βάσει του άρθρου 65, παράγραφος 1, ΑΧ.
- 113 Κατά πρώτον, η λήξη ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ είχε ως αναγκαία συνέπεια ότι η Επιτροπή στερήθηκε την αρμοδιότητα να εφαρμόσει της διατάξεις της Συνθήκης αυτής.
- 114 Πρώτον, κατά τα άρθρα 54 και 70 της Συμβάσεως της Βιέννης περί του δικαίου των Συνθηκών, της 23ης Μαΐου 1969, σύμβαση μεταξύ κρατών η οποία έχει λήξει δεν γεννά πλέον υποχρεώσεις ούτε αρμοδιότητες, πλην εκφράσεως αντίθετης βουλήσεως των συμβαλλομένων μερών. Συνεπώς, το άρθρο 65, παράγραφος 1, ΑΧ δεν μπορεί να τύχει αναδρομικής εφαρμογής, «ούτε ως προς το ουσιαστικό περιεχόμενό του», εκτός αν υπάρχει ειδική μεταβατική διάταξη, η οποία δεν υφίσταται.

- 115 Δεύτερον, η Επιτροπή δεν μπορεί να στηριχθεί στην «ομοιότητα» των άρθρων 65 ΑΧ και 81 ΕΚ, μεταξύ των οποίων δεν υπάρχει πλήρης «αντιστοιχία», προκειμένου να απονείμει στον εαυτό της αρμοδιότητα και να επιβάλει κυρώσεις στην προσφεύγουσα.
- 116 Τρίτον, η συνδυασμένη εφαρμογή του κανονισμού 1/2003 και του άρθρου 65 ΑΧ, ενώ το τελευταίο δεν ίσχυε πλέον, ωσαύτως δεν αποτελεί έγκυρη βάση για την επιβολή κυρώσεων και αντιβαίνει στην αρχή της ασφάλειας δικαίου, καθώς και στις αρχές της δοτής αρμοδιότητας και της νομοθετικής προβλέψεως των εγκλημάτων και των ποινών (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), δεδομένου ότι από τις διατάξεις του κανονισμού 1/2003 προκύπτει αδιαμφισβήτητα ότι ο κανονισμός αυτός επιτρέπει στην Επιτροπή να επιβάλλει πρόστιμα μόνο για παραβάσεις των άρθρων 81 ΕΚ και 82 ΕΚ. Στηρίζοντας την προσβαλλομένη απόφαση στα άρθρα 7 και 23 του κανονισμού 1/2003, η Επιτροπή, αντί να συμμορφωθεί προς την προπαρατεθείσα στη σκέψη 21 απόφαση SP κ.λπ. κατά Επιτροπής, η οποία ακύρωσε την απόφαση του 2002, παρέτεινε εκ νέου τη διαχρονική εφαρμογή του άρθρου 65, παράγραφος 1, ΑΧ, σφετεριζόμενη προδήλως τις αρμοδιότητες του Συμβουλίου.
- 117 Η προσφεύγουσα προσθέτει, στο υπόμνημα απαντήσεως, ότι οι αρχές που διέπουν τη διαχρονική διαδοχή των κανόνων δεν δικαιολογούν, εν προκειμένω, την εφαρμογή του άρθρου 65 ΑΧ σε πραγματικά περιστατικά τα οποία επήλθαν όταν το άρθρο αυτό ίσχυε, δεδομένου ότι η εφαρμογή διατάξεων που δεν ισχύουν πλέον αποκλείεται όταν συνεπάγεται την παραβίαση της αρχής της δοτής αρμοδιότητας. Υποστηρίζει επίσης ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να κινήσει νέα διαδικασία κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 1/2003, διότι οι εξουσίες διώξεως και επιβολής κυρώσεων προβλέφθηκαν κατ' εφαρμογήν του άρθρου 25 του ίδιου αυτού κανονισμού.
- 118 Κατά δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, δεδομένου ότι κατά την έκδοση της τροποποιητικής αποφάσεως η Συνθήκη ΛΕΕ ίσχυε ήδη, η Επιτροπή όφειλε να εκδώσει εκ νέου την προσβαλλομένη απόφαση βάσει της νέας αυτής Συνθήκης, για λόγους που αφορούν τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και διέπουν τη διαχρονική διαδοχή των κανόνων.
- 119 Κατ' αρχάς, η Επιτροπή υποστηρίζει, στο υπόμνημα ανταπαντήσεως, ότι η αιτίαση που αντλείται από την παραγραφή της εξουσίας της να διαπιστώσει την παράβαση και να επιβάλει κυρώσεις για την παράβαση αυτή δεν διατυπώθηκε στο δικόγραφο της προσφυγής και είναι απαράδεκτη.
- 120 Από το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας προκύπτει ότι απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης, εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία. Εντούτοις, ισχυρισμός ο οποίος αποτελεί ανάπτυξη ισχυρισμού που έχει προηγουμένως προβληθεί, κατά τρόπο άμεσο ή έμμεσο, με το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο και παρουσιάζει στενό σύνδεσμο με αυτόν πρέπει να κρίνεται παραδεκτός (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 19ης Σεπτεμβρίου 2000, T-252/97, *Dürbeck* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-3031, σκέψη 39, επικυρωθείσα κατ' αναίρεση με τη διάταξη του Δικαστηρίου της 13ης Νοεμβρίου 2001, C-430/00 P, *Dürbeck* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. I-8547, σκέψη 17). Ανάλογη λύση επιβάλλεται για αιτίαση προβληθείσα προς στήριξη λόγου ακυρώσεως (απόφαση *Joynson* κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 59, σκέψη 156).
- 121 Αντιθέτως, αιτίαση προβληθείσα κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως η οποία δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ανάπτυξη ισχυρισμού, λόγω του νέου χαρακτήρα της νομικής και πραγματικής επιχειρηματολογίας την οποία περιέχει και η οποία στηρίζεται σε στοιχεία τα οποία γνώριζε η προσφεύγουσα κατά την ημερομηνία ασκήσεως της προσφυγής της, πρέπει να κρίνεται απαράδεκτη (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 21ης Οκτωβρίου 2010, T-474/08, *Umbach* κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 60).
- 122 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι η αιτίαση η οποία αφορά την παραγραφή της εξουσίας της Επιτροπής για την επιβολή κυρώσεων δεν προβλήθηκε στο δικόγραφο της προσφυγής και δεν αποτελεί ανάπτυξη λόγου ακυρώσεως που προβλήθηκε στην προσφυγή αυτή. Συνεπώς, είναι απαράδεκτη.

123 Εξάλλου, πρέπει επίσης να απορριφθεί ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 57 ανωτέρω, η αιτίαση της προσφεύγουσας η οποία αφορά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης ΛΕΕ πριν την έκδοση της τροποποιητικής αποφάσεως, η οποία δεν έχει κανένα έρεισμα.

Επί της επιλογής της νομικής βάσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως

124 Υπενθυμίζεται ότι οι κοινοτικές συνθήκες ίδρυσαν μια νέα έννομη τάξη, υπέρ της οποίας τα κράτη μέλη περιορίζουν, σε όλο και ευρύτερους τομείς, τα κυριαρχικά δικαιώματά τους και της οποίας υποκείμενα είναι όχι μόνον τα κράτη μέλη αλλά και οι πολίτες τους (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 5ης Φεβρουαρίου 1963, 26/62, van Gend & Loos, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 861, της 15ης Ιουλίου 1964, 6/64, Costa, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 1191, 1197, γνωμοδότηση 1/91 του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 1991, Συλλογή 1991, σ. I-6079, σκέψη 21, και αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου SP κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 21, σκέψη 70, και της 1ης Ιουλίου 2009, T-24/07, ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. II-2309, σκέψη 63).

125 Στο πλαίσιο της έννομης τάξεως αυτής, τα θεσμικά όργανα διαθέτουν μόνον δοτές αρμοδιότητες. Για τον λόγο αυτόν, οι κοινοτικές πράξεις παραθέτουν στο προοίμιό τους τη νομική βάση που εξουσιοδοτεί το θεσμικό όργανο να ενεργήσει στον οικείο τομέα. Πράγματι, η επιλογή της προσήκουσας νομικής βάσεως ενέχει σπουδαιότητα συνταγματικού χαρακτήρα (βλ. αποφάσεις SP κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 21, σκέψη 71, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 64 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

126 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι το προοίμιο της προσβαλλομένης αποφάσεως παραπέμπει στις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚΑΧ και συγκεκριμένα στα άρθρα 36 ΑΧ, 47 ΑΧ και 65 ΑΧ, αλλά διαλαμβάνει μνεία και της Συνθήκης ΕΚ, του κανονισμού 17, και συγκεκριμένα του άρθρου του 11, του κανονισμού 1/2003, και συγκεκριμένα του άρθρου του 7, παράγραφος 1, του άρθρου του 18 και του άρθρου του 23, παράγραφος 2, και μνεία του κανονισμού (ΕΚ) 2842/98 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1998, σχετικά με τις ακροάσεις στο πλαίσιο ορισμένων διαδικασιών κατ' εφαρμογήν των άρθρων [81 ΕΚ] και [82 ΕΚ] (ΕΕ L 354, σ. 18).

127 Επιβάλλεται επιπλέον να υπομνησθεί ότι, στο σκεπτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε, στην αιτιολογική σκέψη 1, ότι «[μ]ε την παρούσα απόφαση διαπιστώ[θηκε] παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, [ΑΧ] και [η απόφαση αυτή εκδόθηκε] βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003». Στην αιτιολογική σκέψη 3 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή προσέθεσε ότι, «[μ]ε την παρούσα απόφαση, [...] [επέβαλε] πρόστιμα στις αποδέκτριες επιχειρήσεις, δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003».

128 Στην αιτιολογική σκέψη 350 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε ως εκ τούτου ότι «το άρθρο 7, παράγραφος 1, και το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 συνιστ[ούσαν] τις προσήκουσες νομικές βάσεις που την εξουσιοδοτ[ούσαν] να εκδώσει την παρούσα απόφαση» και ότι, «[β]άσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, [...] διαπ[ίστωσε] παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, [ΑΧ] και υποχρέω[σε] τους αποδέκτες της παρούσας αποφάσεως να την παύσουν, ενώ δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 2, τους [επέβαλε] πρόστιμα» (βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 361 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

129 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προσβαλλομένη απόφαση, με την οποία η Επιτροπή διαπίστωσε παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, ΑΧ και επέβαλε πρόστιμο στην προσφεύγουσα, βρίσκει νομικό έρεισμα στο άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003 για τη διαπίστωση της παραβάσεως και στο άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 για την επιβολή του προστίμου.

Επί της αρμοδιότητας της Επιτροπής να διαπιστώσει παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, ΑΧ και να επιβάλει κύρωση, μετά τη λήξη ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ, βάσει του κανονισμού 1/2003

- 130 Πρώτον, υπενθυμίζεται ότι η διάταξη που συνιστά τη νομική βάση μιας πράξεως και νομιμοποιεί το θεσμικό όργανο της Ένωσης για την έκδοση της εν λόγω πράξεως πρέπει να ισχύει κατά τον χρόνο εκδόσεώς της (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 4ης Απριλίου 2000, C-269/97, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. I-2257, σκέψη 45, της 29ης Μαρτίου 2011, C-201/09 P και C-216/09 P, ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., Συλλογή 2011, σ. I-2239, σκέψη 75, και C-352/09 P, ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. I-2359, σκέψη 88· αποφάσεις SP κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 21, σκέψη 118, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 74), πράγμα που αναμφισβήτητα συμβαίνει στην περίπτωση του άρθρου 7, παράγραφος 1, και του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, τα οποία συνιστούν τη νομική βάση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 131 Δεύτερον, επιβάλλεται να υπογραμμισθεί ότι οι κοινοτικές Συνθήκες εγκαθίδρυσαν μια ενιαία έννομη τάξη στο πλαίσιο της οποίας, όπως προκύπτει από το άρθρο 305, παράγραφος 1, ΕΚ, η Συνθήκη ΕΚΑΧ συνιστούσε ειδικό καθεστώς παρεκκλίνον από τους γενικού χαρακτήρα κανόνες που έχει θεσπίσει η Συνθήκη ΕΚ (βλ. αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 2009, T-405/06, ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. II-771, σκέψη 57, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 75 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 132 Ως εκ τούτου, η Συνθήκη ΕΚΑΧ αποτελούσε, δυνάμει του άρθρου 305, παράγραφος 1, ΕΚ, *lex specialis* παρεκκλίνοντα από τον *lex generalis* που ήταν η Συνθήκη ΕΚ (απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Οκτωβρίου 1985, 239/84, Gerlach, Συλλογή 1985, σ. 3507, σκέψεις 9 έως 11, γνωμοδότηση 1/94 του Δικαστηρίου της 15ης Νοεμβρίου 1994, Συλλογή 1994, σ. I-5267, σκέψεις 25 έως 27, αποφάσεις SP κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 21, σκέψη 111, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 76, επικυρωθείσα κατ' αναίρεση με την απόφαση ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 70 και 73).
- 133 Κατά συνέπεια, όσον αφορά τη λειτουργία της κοινής αγοράς, οι κανόνες της Συνθήκης ΕΚΑΧ και το σύνολο των διατάξεων που έχουν θεσπιστεί κατ' εφαρμογή της εξακολούθησαν να ισχύουν, καίτοι παρεμβλήθηκε η Συνθήκη ΕΚ (αποφάσεις του Δικαστηρίου Gerlach, προπαρατεθείσα στη σκέψη 132, σκέψη 9, και της 24ης Σεπτεμβρίου 2002, C-74/00 P και C-75/00 P, Falck και Acciaierie di Bolzano κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-7869, σκέψη 100· απόφαση ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 77, επικυρωθείσα κατ' αναίρεση με την απόφαση ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 70 και 73).
- 134 Ωστόσο, στο μέτρο που ορισμένα ζητήματα δεν αποτελούσαν αντικείμενο διατάξεων της Συνθήκης ΕΚΑΧ ή ρυθμίσεων που θεσπίστηκαν βάσει αυτής, η Συνθήκη ΕΚ και οι διατάξεις που έχουν θεσπιστεί προς εκτέλεσή της μπορούσαν να εφαρμόζονται, ακόμη και πριν τη λήξη ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ, σε προϊόντα που εμπίπτουν στη Συνθήκη ΕΚΑΧ (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Δεκεμβρίου 1987, 328/85, Deutsche Babcock, Συλλογή 1987, σ. 5119, σκέψη 10, και Falck και Acciaierie di Bolzano κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 133, σκέψη 100· αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 2007, T-94/03, Ferriere Nord κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 83, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 78, επικυρωθείσα κατ' αναίρεση με την απόφαση ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 70 και 73).
- 135 Βάσει του άρθρου της 97, η Συνθήκη ΕΚΑΧ έπαυσε να ισχύει στις 23 Ιουλίου 2002. Κατά συνέπεια, στις 24 Ιουλίου 2002 το πεδίο εφαρμογής του γενικού καθεστώτος που απορρέει από τη Συνθήκη ΕΚ επεκτάθηκε στους τομείς που αρχικώς διέπονταν από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ (αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 131, σκέψη 58, και ThyssenKrupp

Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 79, επικυρωθείσες κατ' αναίρεση με τις αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 59 και 63, και ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 70 και 73).

- 136 Αν η μετάβαση από το νομικό πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚΑΧ στο νομικό πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚ επέφερε, από 24ης Ιουλίου 2002, τροποποίηση των νομικών βάσεων, των διαδικασιών και των ουσιαστικών κανόνων που έχουν εφαρμογή, η τροποποίηση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της ενότητας και της συνέχειας της κοινοτικής έννομης τάξεως και των σκοπών της (αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 12ης Σεπτεμβρίου 2007, T-25/04, González y Díez κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-3121, σκέψη 55, ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 131, σκέψη 59, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 80, επικυρωθείσες κατ' αναίρεση με τις αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 60 και 63, και ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 71 και 73).
- 137 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η καθιέρωση και διατήρηση καθεστώτος ελεύθερου ανταγωνισμού, εντός του οποίου διασφαλίζονται οι συνήθεις συνθήκες ανταγωνισμού και στο οποίο στηρίζονται ιδίως οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και συμπράξεων μεταξύ επιχειρήσεων, αποτελεί έναν από τους κύριους σκοπούς τόσο της Συνθήκης ΕΚ όσο και της Συνθήκης ΕΚΑΧ (βλ. αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 131, σκέψη 60, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 81 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, επικυρωθείσες κατ' αναίρεση με τις αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 60 και 63, και ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 71 και 73).
- 138 Στο πλαίσιο αυτό, μολονότι οι κανόνες των Συνθηκών ΕΚΑΧ και ΕΚ που διέπουν τον τομέα των συμπράξεων διαφέρουν σε κάποιο βαθμό, επισημαίνεται ότι οι έννοιες της συμφωνίας και της εναρμονισμένης πρακτικής κατά το άρθρο 65, παράγραφος 1, ΑΧ συμπίπτουν με τις αντίστοιχες έννοιες του άρθρου 81 ΕΚ και ότι οι δύο αυτές διατάξεις τυγχάνουν της ίδιας ερμηνείας από τον δικαστή της Ένωσης. Συγκεκριμένα, ο σκοπός διασφάλισης ανόθευτου ανταγωνισμού στους τομείς που αρχικώς ενέπιπταν στην κοινή αγορά χάλυβα και άνθρακα δεν υπονομεύεται από τη λήξη ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ, καθόσον εξακολουθεί να επιδιώκεται στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚ από το ίδιο όργανο, την Επιτροπή, διοικητική αρχή αρμόδια για την εφαρμογή και την ανάπτυξη της πολιτικής ανταγωνισμού προς το γενικό συμφέρον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (βλ. αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 131, σκέψη 61, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 82 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, επικυρωθείσες κατ' αναίρεση με τις αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 60 και 63, και ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 71 και 73).
- 139 Η συνέχεια της κοινοτικής έννομης τάξεως και των σκοπών που πρυτανεύουν κατά τη λειτουργία της επιβάλλει στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, καθόσον διαδέχθηκε την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα και εντός του δικού της διαδικαστικού πλαισίου, να διασφαλίζει, έναντι των καταστάσεων που δημιουργήθηκαν υπό το καθεστώς της Συνθήκης ΕΚΑΧ, τον σεβασμό των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που υπέχουν eo tempore τόσο τα κράτη μέλη όσο και οι ιδιώτες από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ και των κανόνων που θεσπίστηκαν για την εφαρμογή της εν λόγω Συνθήκης. Η απαίτηση αυτή είναι επιβεβλημένη κατά μείζονα λόγο διότι η στρέβλωση του ανταγωνισμού που απορρέει από τη μη τήρηση των κανόνων περί συμπράξεων ενδέχεται να παρατείνει τα διαχρονικά αποτελέσματά της και πέραν της λήξεως ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ, υπό το καθεστώς της Συνθήκης ΕΚ (βλ. αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 131,

σκέψη 63, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 83 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, επικυρωθείσες κατ' αναίρεση με τις αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 62 και 63, και ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 72 και 73).

- 140 Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο υπενθύμισε επίσης ότι η διαδοχή των Συνθηκών ΕΚΑΧ, ΕΚ και ΣΛΕΕ εγγυάται, προς διασφάλιση του ελεύθερου ανταγωνισμού, ότι για κάθε συμπεριφορά η οποία αντιστοιχεί στην προβλεπόμενη από το άρθρο 65, παράγραφος 1, ΑΧ πραγματική κατάσταση, είτε σημειώνεται πριν είτε μετά τις 23 Ιουλίου 2002, η Επιτροπή ηδύνατο και εξακολουθεί να δύναται να επιβάλλει κυρώσεις (αποφάσεις ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 65 έως 67 και 77, και ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 55 έως 57 και 65)
- 141 Εξάλλου, από τη νομολογία προκύπτει, αφενός, ότι, σύμφωνα με κοινή αρχή των νομικών συστημάτων των κρατών μελών, της οποίας η καταγωγή ανατρέχει στο ρωμαϊκό δίκαιο, σε περίπτωση μεταβολής της νομοθεσίας πρέπει να διασφαλίζεται η συνέχεια των νομικών δομών, εκτός αν ο νομοθέτης εκφράσει αντίθετη βούληση, και, αφετέρου, ότι η αρχή αυτή έχει εφαρμογή στις τροποποιήσεις του πρωτογενούς δικαίου της Ένωσης (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 25ης Φεβρουαρίου 1969, 23/68, Klomp, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 27, σκέψη 13, και ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 63).
- 142 Από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι ανταποκρίνεται στη βούληση του νομοθέτη της Ένωσης η μη επιβολή κυρώσεων επί συνιστωσών συμπαιγνία συμπεριφορών που απαγορεύονται από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ, μετά τη λήξη ισχύος της Συνθήκης αυτής (απόφαση ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 64).
- 143 Πράγματι, αφενός, το Δικαστήριο τόνισε ότι το Συμβούλιο και οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών είχαν επισημάνει ότι είναι έτοιμοι να λάβουν όλα τα μέτρα που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των συνεπειών της λήξεως ισχύος της εν λόγω Συνθήκης. Αφετέρου, υπογράμμισε ότι η Επιτροπή είχε διευκρινίσει ότι έχει υποχρέωση να υποβάλει προτάσεις μεταβατικών διατάξεων μόνον αν τούτο κριθεί αναγκαίο και ότι, υπό το πρίσμα των εφαρμοστέων γενικών αρχών δικαίου, έκρινε ότι δεν υπήρχε τέτοια ανάγκη στο πλαίσιο του δικαίου των συμπράξεων (απόφαση ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 75).
- 144 Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να αντλήσει κανένα βάσιμο επιχείρημα από την απουσία μεταβατικών διατάξεων συναφώς (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 76)
- 145 Υπό τις συνθήκες αυτές, θα αντέβαινε στον σκοπό και στη συνοχή των Συνθηκών και θα ήταν ασυμβίβαστο προς τη συνέχεια της έννομης τάξεως της Ένωσης να μην έχει η Επιτροπή αρμοδιότητα να διασφαλίζει την ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων που εμπίπτουν στη Συνθήκη ΕΚΑΧ και εξακολουθούν να παράγουν αποτελέσματα μετά τη λήξη ισχύος της Συνθήκης αυτής (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Ιουλίου 2007, C-119/05, Lucchini, Συλλογή 2007, σ. I-6199, σκέψη 41).
- 146 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, ο κανονισμός 1/2003 και, ειδικότερα, τα άρθρα του 7, παράγραφος 1, και 23, παράγραφος 2, έχουν την έννοια ότι παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να διαπιστώσει, μετά τις 23 Ιουλίου 2002, την ύπαρξη συμπράξεων σε τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΧ *ratione materiae* και *ratione temporis* και να επιβάλει κυρώσεις, ακόμη και αν οι προμνησθείσες διατάξεις του κανονισμού αυτού δεν διαλαμβάνουν ρητή μνεία του άρθρου 65 ΑΧ (βλ. αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 131, σκέψη 64, και ThyssenKrupp Stainless κατά

Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 84 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, επικυρωθείσες κατ' αναίρεση με τις αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 74, και ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψεις 72, 73 και 87). Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθούν τα επιχειρήματα τα οποία ανέπτυξε συναφώς η προσφεύγουσα με σκοπό να αποδείξει ότι η συνδυασμένη εφαρμογή του κανονισμού 1/2003 και του άρθρου 65 ΑΧ, ενώ το δεύτερο αυτό άρθρο δεν ίσχυε πλέον, δεν συνιστά έγκυρη βάση για την επιβολή κυρώσεων και παραβιάζει την αρχή της δοτής αρμοδιότητας.

- 147 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η εφαρμογή, στο πλαίσιο της κοινοτικής έννομης τάξεως, των κανόνων της Συνθήκης ΕΚ σε τομέα ο οποίος διεπόταν αρχικώς από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ πρέπει να πραγματοποιηθεί τηρουμένων των αρχών που διέπουν τη διαχρονική εφαρμογή του δικαίου. Συναφώς, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι, καίτοι γίνεται εν γένει δεκτό ότι οι διαδικαστικοί κανόνες έχουν εφαρμογή εφ' όλων των διαφορών που εκκρεμούν κατά τον χρόνο ενάρξεως ισχύος των κανόνων αυτών, εντούτοις δεν ισχύει το ίδιο όσον αφορά τους ουσιαστικούς κανόνες. Συγκεκριμένα, προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών της ασφαλείας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, οι ουσιαστικοί κανόνες πρέπει να ερμηνεύονται υπό την έννοια ότι έχουν εφαρμογή επί καταστάσεων που έχουν διαμορφωθεί προ της ενάρξεως της ισχύος τους, μόνον εφόσον προκύπτει σαφώς από το γράμμα τους, τους σκοπούς ή την οικονομία τους ότι πρέπει να τους αναγνωρισθεί αναδρομική ισχύς (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 12ης Νοεμβρίου 1981, 212/80 έως 217/80, Meridionale Industria Salumi κ.λπ., Συλλογή 1981, σ. 2735, σκέψη 9, και της 10ης Φεβρουαρίου 1982, 21/81, Bout, Συλλογή 1982, σ. 381, σκέψη 13· αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 19ης Φεβρουαρίου 1998, T-42/96, Eyckeler & Malt κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-401, σκέψη 55, ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 131, σκέψη 65, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 85, επικυρωθείσα κατ' αναίρεση με την απόφαση ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 79).
- 148 Υπό το πρίσμα αυτό, όσον αφορά το ζήτημα των ουσιαστικών διατάξεων που έχουν εφαρμογή επί νομικής κατάστασεως η οποία διαμορφώθηκε οριστικώς προ της λήξεως ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ, η συνέχεια της έννομης τάξεως της Ένωσης και οι αφορώσες τις αρχές της ασφαλείας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης απαιτήσκει επιβάλλουν την εφαρμογή των ουσιαστικών διατάξεων που θεσπίσθηκαν κατ' εφαρμογήν της Συνθήκης ΕΚΑΧ επί των πραγματικών περιστατικών που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής τους *ratione materiae* και *ratione temporis*. Το γεγονός ότι, λόγω της λήξεως ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ, το επίμαχο κανονιστικό πλαίσιο δεν είναι πλέον σε ισχύ κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο εκτιμάται η πραγματική κατάσταση δεν είναι μεταβάλλει την ως άνω διαπίστωση, εφόσον η εκτίμηση αυτή αφορά νομική κατάσταση η οποία έχει οριστικώς διαμορφωθεί σε χρόνο κατά τον οποίο είχαν εφαρμογή οι ουσιαστικές διατάξεις που θεσπίσθηκαν κατ' εφαρμογήν της Συνθήκης ΕΚΑΧ (αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 131, σκέψη 66, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 86, επικυρωθείσα κατ' αναίρεση με την απόφαση ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 79· βλ. επίσης, υπό την έννοια αυτή, απόφαση Ferriere Nord κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 134, σκέψη 96).
- 149 Εν προκειμένω, όσον αφορά τους ουσιαστικούς κανόνες, παρατηρείται ότι η προσβαλλομένη απόφαση αφορά νομική κατάσταση που είχε διαμορφωθεί οριστικώς πριν από τη λήξη της ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ στις 23 Ιουλίου 2002, καθόσον οι παραβάσεις διήρκεσαν από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 4 Ιουλίου 2000 (βλ. σκέψη 37 ανωτέρω). Ελλείψει κάθε αναδρομικού αποτελέσματος του ουσιαστικού δικαίου του ανταγωνισμού που ίσχυε από τις 24 Ιουλίου 2002, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 65, παράγραφος 1, ΑΧ αποτελεί τον ισχύοντα ουσιαστικό κανόνα που πράγματι εφάρμοσε η Επιτροπή στο πλαίσιο της προσβαλλομένης αποφάσεως, υπενθυμίζεται δε ότι, από τη φύση της Συνθήκης ΕΚ ως *lex generalis* σε σχέση με τη Συνθήκη ΕΚΑΧ, που καθιερώνεται στο άρθρο 305 ΕΚ, προκύπτει ακριβώς ότι το ειδικό καθεστώς που απορρέει από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ και από τους κανόνες που θεσπίσθηκαν προς εφαρμογή της είναι, δυνάμει της αρχής *lex specialis derogat legi generali*, το

μοναδικό εφαρμοστέο καθεστώς που διέπει τις καταστάσεις που έχουν διαμορφωθεί προ της 24ης Ιουλίου 2002 (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 131, σκέψη 68, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 89, επικυρωθείσες κατ' αναίρεση με τις αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 77, και ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 79).

- 150 Επομένως, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι, σύμφωνα με την αρχή της νομοθετικής προβλέψεως των εγκλημάτων και των ποινών, μπορεί να επιβληθεί κύρωση μόνον αν η επίμαχη πράξη ήταν παράνομη όχι μόνον κατά το χρονικό σημείο τελέσεώς της, αλλά και κατά το χρονικό σημείο λήψεως της αποφάσεως περί επιβολής της κυρώσεως.
- 151 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει υπενθυμίσει ότι η αρχή της νομοθετικής προβλέψεως των εγκλημάτων και των ποινών, όπως θεσπίζεται ιδίως με το άρθρο 49, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιβάλλει όπως η νομοθεσία της Ένωσης ορίζει σαφώς τις παραβάσεις και τις κυρώσεις (βλ. απόφαση ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 80 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 152 Επιπλέον, η αρχή της ασφάλειας δικαίου επιτάσσει να παρέχει μια τέτοια ρύθμιση τη δυνατότητα στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν με ακρίβεια την έκταση των υποχρεώσεων που τους επιβάλλει και να είναι σε θέση οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν σαφώς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και να λαμβάνουν ως εκ τούτου τα μέτρα τους (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 81 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 153 Στο μέτρο που οι Συνθήκες προσδιόριζαν σαφώς, ήδη πριν από την ημερομηνία των πραγματικών περιστατικών, τις παραβάσεις καθώς και τη φύση και τη βαρύτητα των κυρώσεων που μπορούσαν να επιβληθούν για τις παραβάσεις αυτές, οι εν λόγω αρχές δεν έχουν ως σκοπό να εγγυώνται στις επιχειρήσεις ότι οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις των νομικών βάσεων και των διαδικαστικών διατάξεων θα τους παράσχουν τη δυνατότητα να διαφύγουν κάθε κύρωση για διαπραχθείσες στο παρελθόν παραβάσεις εκ μέρους τους (αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 70, και ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 83).
- 154 Επισημαίνεται ότι μια επιμελής επιχείρηση ευρισκόμενη στην κατάσταση της προσφεύγουσας δεν επιτρεπόταν να αγνοεί τις συνέπειες της συμπεριφοράς της ούτε να βασίζεται στο ότι η μετάβαση από το νομικό πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚΑΧ στο νομικό πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚ θα είχε ως συνέπεια να διαφύγει κάθε κύρωση για τις διαπραχθείσες εκ μέρους της κατά το παρελθόν παραβάσεις του άρθρου 65 ΑΧ (αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 73, και ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 86).
- 155 Εξάλλου, η προσβαλλομένη απόφαση εκδόθηκε βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, και του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, κατόπιν διαδικασίας διεξαχθείσας σύμφωνα με τους κανονισμούς 17 και 1/2003. Οι διατάξεις που αφορούν τη νομική βάση και τη διαδικασία που ακολουθήθηκε έως την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως εμπίπτουν στους διαδικαστικούς κανόνες κατά την έννοια της προπαρατεθείσας στη σκέψη 140 νομολογίας. Αφού η προσβαλλομένη απόφαση εκδόθηκε μετά τη λήξη ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ, η Επιτροπή ορθώς εφάρμοσε τους κανόνες που περιέχει ο κανονισμός 1/2003 (βλ. αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 131, σκέψη 67, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, σκέψη 87 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, επικυρωθείσες κατ' αναίρεση με τις αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά

ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 74, και ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 90· βλ. επίσης, υπό την έννοια αυτή, απόφαση Ferriere Nord κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 134, σκέψη 96).

156 Επομένως, ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας και πλάνη περί το δίκαιο

157 Με τον υπό κρίση λόγο ακυρώσεως, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της μη επαναλήψεως της διαδικασίας και κατά της παραλείψεως αποστολής νέας ανακοινώσεως των αιτιάσεων πριν την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθώς και κατά της εσφαλμένης εφαρμογής της αρχής περί του *lex mitior*.

158 Κατ' αρχάς, στο υπόμνημα ανταπαντήσεως η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα διατύπωσε, στο υπόμνημα απαντήσεως, αιτιάσεις που δεν περιλαμβάνονταν στο δικόγραφο της προσφυγής της, οι οποίες αφορούν την προβαλλόμενη ακυρότητα των πράξεων που εκδόθηκαν πριν την απόφαση του 2002, την προβαλλόμενη παράλειψη έρευνας των αποτελεσμάτων της συμπράξεως επί του μεταξύ κρατών μελών εμπορίου και την προβαλλόμενη προσβολή των προνομίων τις οποίες ο κανονισμός 1/2003 αναγνωρίζει στις εθνικές αρχές.

159 Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 120 και 121 ανωτέρω, διαπιστώνεται, κατ' αρχάς, ότι η αιτίαση που αντλείται από την ακυρότητα των πράξεων που εκδόθηκαν πριν την απόφαση του 2002 πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελεί ανάπτυξη της αιτιάσεως κατά την οποία η Επιτροπή δεν μπορούσε να εκδώσει νομίμως την προσβαλλομένη απόφαση χωρίς να επαναλάβει τη διοικητική διαδικασία και ότι είναι, ως εκ τούτου, παραδεκτή.

160 Περαιτέρω, η αιτίαση που αφορά την προβαλλόμενη παράλειψη έρευνας των αποτελεσμάτων της συμπράξεως στο μεταξύ κρατών μελών εμπόριο είχε ήδη διατυπωθεί στο δικόγραφο τις προσφυγής και συνδέεται με τα επιχειρήματα που διατυπώνονται στο δεύτερο σκέλος του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως, κατά το οποίο το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ προβλέπει μία επιπλέον προϋπόθεση, η οποία αφορά τον επηρεασμό του μεταξύ κρατών μελών εμπορίου, σε σχέση με την αντίστοιχη διάταξη της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Συνεπώς, ο λόγος αυτός είναι επίσης παραδεκτός.

161 Τέλος, η αιτίαση που αφορά την προβαλλόμενη προσβολή των προνομίων τις οποίες ο κανονισμός 1/2003 αναγνωρίζει στις εθνικές αρχές δεν περιλαμβανόταν στο δικόγραφο της προσφυγής και δεν συνιστά ανάπτυξη αιτιάσεως η οποία προβάλλεται στο δικόγραφο αυτό. Ως εκ τούτου, είναι απαράδεκτη.

Επί του πρώτου σκέλους, το οποίο αφορά τη μη επανάληψη της διοικητικής διαδικασίας και την έλλειψη νέας ανακοινώσεως των αιτιάσεων

162 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας της παραλείποντας να επαναλάβει τη διοικητική διαδικασία και να της απευθύνει νέα ανακοίνωση των αιτιάσεων πριν εκδώσει εκ νέου την προσβαλλομένη απόφαση.

163 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 27, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003 ορίζει τα εξής:

«Πριν από τη λήψη των αποφάσεων που προβλέπονται στα άρθρα 7, 8 και 23 και στο άρθρο 24, παράγραφος 2, η Επιτροπή παρέχει στις επιχειρήσεις ή τις ενώσεις επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η διαδικασία που έχει κινήσει η Επιτροπή τη δυνατότητα ακρόασης σχετικά με τις αιτιάσεις της

Επιτροπής. Η Επιτροπή θεμελιώνει τις αποφάσεις της μόνο στις αιτιάσεις για τις οποίες δόθηκε στα μέρη η δυνατότητα να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους. Οι καταγγέλλοντες μετέχουν στενά στη διαδικασία.»

- 164 Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας στο πλαίσιο κάθε διαδικασίας η οποία ενδέχεται να καταλήξει σε επιβολή κυρώσεων, ιδίως προστίμων ή χρηματικών ποινών, αποτελεί θεμελιώδη αρχή του δικαίου της Ένωσης, που πρέπει να τηρείται, ακόμη και αν πρόκειται για διαδικασία διοικητικού χαρακτήρα. Συναφώς, η ανακοίνωση των αιτιάσεων αποτελεί τη δικονομική εγγύηση με την οποία εφαρμόζεται η θεμελιώδης αρχή του δικαίου της Ένωσης που επιβάλλει τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας στο πλαίσιο κάθε διαδικασίας. Η αρχή αυτή επιβάλλει ιδίως να περιλαμβάνει η ανακοίνωση των αιτιάσεων την οποία απευθύνει η Επιτροπή σε επιχείρηση στην οποία προτίθεται να επιβάλει κύρωση λόγω παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού τα ουσιώδη στοιχεία εις βάρος της εν λόγω επιχειρήσεως, όπως τα προσαπτόμενα πραγματικά περιστατικά, τον χαρακτηρισμό που τους αποδίδεται και τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η Επιτροπή, ώστε η επιχείρηση αυτή να είναι σε θέση να προβάλει λυσιτελώς τα επιχειρήματά της στο πλαίσιο της κινηθείσας κατ' αυτής διοικητικής διαδικασίας (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2009, C-322/07 P, C-327/07 P και C-338/07 P, *Papierfabrik August Koehler* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-7191, σκέψεις 34 έως 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και C-534/07 P, *Prym* και *Prym Consumer* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-7415, σκέψεις 26 έως 28).
- 165 Πράγματι, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας επιβάλλει να παρέχεται στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, η δυνατότητα να καταστήσει λυσιτελώς γνωστή την άποψή της σχετικά με το υποστατό και τον κρίσιμο χαρακτήρα των πραγματικών περιστατικών και περιστάσεων των οποίων γίνεται επίκληση καθώς και σχετικά με τα έγγραφα που έλαβε υπόψη της η Επιτροπή για να στηρίξει την εκτίμησή της ότι η οικεία επιχείρηση διέπραξε παράβαση (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, *Aalborg Portland* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψη 66 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 166 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι το σφάλμα της Επιτροπής κατά την επιλογή της νομικής βάσεως μιας αποφάσεως είναι δυνατό να χαρακτηρισθεί ως απλή τυπική πλημμέλεια, η μονομερής επανεξέταση των κανόνων που έχουν εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση σύμφωνα με την αρχή *lex mitior* και το σημείο 5 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το οποίο περιλαμβάνεται στον τίτλο III «Νομική εκτίμηση» της αποφάσεως αυτής, αντιβαίνει στο άρθρο 27 του κανονισμού 1/2003. Συγκεκριμένα, ουδέποτε ζητήθηκε η άποψη της προσφεύγουσας όσον αφορά την ανάλυση και τη συνδυασμένη εφαρμογή του άρθρου 65 ΑΧ και του άρθρου 81 ΕΚ, δεδομένου ότι η συλλογιστική της Επιτροπής δεν περιελήφθη στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, αλλά αποκλειστικώς και μόνον στην ανακοίνωση των συμπληρωματικών αιτιάσεων, η οποία τότε ήταν ακόμη «έγκυρη».
- 167 Κατ' αρχάς, επισημαίνεται ότι το σημείο 5 της προσβαλλομένης αποφάσεως αφορά τις νομικές συνέπειες της λήξεως ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ, υπό το πρίσμα της προπαρατεθείσας στη σκέψη 21 αποφάσεως SP κ.λπ. κατά Επιτροπής.
- 168 Στο σημείο αυτό, η Επιτροπή παρέπεμψε κατ' αρχάς στην ανακοίνωσή της σχετικά με ορισμένα θέματα που αφορούν τη διευθέτηση υποθέσεων ανταγωνισμού συνεπεία της λήξης ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ (ΕΕ 2002, C 152, σ. 5) και στην ανακοίνωση των συμπληρωματικών αιτιάσεων, με την οποία πληροφόρησε τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις για την πρόθεσή της να ακολουθήσει την προσέγγιση που παρατέθηκε στην πρώτη αυτή ανακοίνωση. Υπενθύμισε επίσης το σκεπτικό της προπαρατεθείσας στη σκέψη 21 αποφάσεως SP κ.λπ. κατά Επιτροπής, και το γεγονός ότι είχε πληροφορήσει τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις για την πρόθεσή της να εκδώσει εκ νέου απόφαση, κατόπιν της ακυρώσεως της αποφάσεως του 2002 από το Γενικό Δικαστήριο, διορθώνοντας τη νομική βάση (αιτιολογικές σκέψεις 342 έως 351 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Στη συνέχεια, η Επιτροπή εξήγησε τη διάκριση μεταξύ της επιλογής της νομικής βάσεως η οποία την εξουσιοδοτεί να εκδώσει

μια πράξη και του καθορισμού των διαδικαστικών κανόνων και των ουσιαστικών κανόνων (αιτιολογικές σκέψεις 353 έως 376 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Όσον αφορά την επιλογή της νομικής βάσεως, εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι εξακολουθούσε να είναι αρμόδια να επιβάλλει κυρώσεις για τις παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού που αφορούν τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στη Συνθήκη ΕΚΑΧ. Όσον αφορά τους διαδικαστικούς κανόνες, η Επιτροπή υπενθύμισε ότι οι διαδικαστικοί κανόνες ήταν οι εφαρμοστέοι κατά το χρονικό σημείο εκδόσεώς της. Τέλος, όσον αφορά τους ουσιαστικούς κανόνες, η Επιτροπή εξέθεσε τις αρχές που διέπουν τη διαχρονική διαδοχή των κανόνων, οι οποίες ενδέχεται να συνεπάγονται την εφαρμογή ουσιαστικών διατάξεων που δεν ισχύουν πλέον κατά τον χρόνο εκδόσεως μιας πράξεως και οι οποίες περιορίζονται από την αρχή *lex mitior*.

- 169 Πρώτον, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι ουδέποτε ζητήθηκε η άποψη της όσον αφορά «την ανάλυση και τη συνδυασμένη εφαρμογή» του άρθρου 65 ΑΧ και του άρθρου 81 ΕΚ. Μολονότι, βεβαίως, στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, η οποία ήταν προγενέστερη της λήξεως της Συνθήκης ΕΚΑΧ, δεν αναπτύσσονται οι συνέπειες της λήξεως ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ και δεν εξετάζονται τα άρθρα 65 ΑΧ και 81 ΕΚ υπό το πρίσμα της αρχής *lex mitior*, η ανακοίνωση των συμπληρωματικών αιτιάσεων, η οποία ήταν μεταγενέστερη της λήξεως ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ, εξέταζε ειδικώς τις συνέπειες αυτές στην υπό κρίση υπόθεση.
- 170 Ως εκ τούτου, στο σημείο 11 της ανακοινώσεως των συμπληρωματικών αιτιάσεων, η Επιτροπή επισήμανε ότι οι δύο διατάξεις της Συνθήκης ΕΚΑΧ οι οποίες ήταν δυνατόν, αφηρημένα, να χαρακτηρισθούν ως λιγότερο ευνοϊκές από τις αντίστοιχες διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ ήταν το άρθρο 65, παράγραφος 1, ΑΧ, σε σχέση με το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ, και το άρθρο 65, παράγραφος 5, ΑΧ, σε σχέση με το άρθρο 15 του κανονισμού 17. Στα σημεία 12 έως 15 της ανακοινώσεως αυτής, η Επιτροπή εξέτασε τις αντίστοιχες διατάξεις υπό το πρίσμα των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Συνθήκη ΕΚ δεν είναι *in concreto* ευνοϊκότερη από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ και ότι, κατά συνέπεια, δεν μπορούσε να γίνει βασίμως επίκληση της αρχής του *lex mitior* προκειμένου προσβληθεί η εφαρμογή του ουσιαστικού δικαίου της Συνθήκης ΕΚΑΧ στα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως.
- 171 Είναι αληθές ότι, στην ανακοίνωση των συμπληρωματικών αιτιάσεων, η Επιτροπή δεν ανέπτυξε το ζήτημα αν το άρθρο 65, παράγραφος 2, ΑΧ, το οποίο αφορά την απαλλαγή ορισμένων συμφωνιών, μπορούσε, κατά τρόπο αφηρημένο, να χαρακτηριστεί ως λιγότερο ευνοϊκό από το άρθρο 81, παράγραφος 3, ΕΚ. Εντούτοις, αφενός, η παράλειψη αυτή εξηγείται από το γεγονός ότι η Επιτροπή έκρινε, στο σημείο 11 της ανακοινώσεως αυτής (βλ. σκέψη 170 ανωτέρω), ότι μόνον οι παράγραφοι 1 και 5 του άρθρου 65 ΑΧ ήταν δυνατόν, κατά τρόπο αφηρημένο, να θεωρηθούν ως λιγότερο ευνοϊκές από την εν λόγω διάταξη της Συνθήκης ΕΚ. Αφετέρου, στο σημείο 6 της ανακοινώσεως των συμπληρωματικών αιτιάσεων, η Επιτροπή επισήμανε ότι το άρθρο 65, παράγραφος 2, ΑΧ δεν είχε εφαρμογή εν προκειμένω, για τους λόγους που εκτέθηκαν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι, αν είχε τη δυνατότητα, θα μπορούσε να αποδείξει ότι ορισμένες από τις πρακτικές της περί των τιμών ήταν δυνατό να έχουν θετικά αποτελέσματα για τους πελάτες της SP. Πράγματι, από την ανακοίνωση των συμπληρωματικών αιτιάσεων προέκυψε ότι η Επιτροπή έκρινε ότι η υπό κρίση σύμβαση είχε ως αποκλειστικό σκοπό τον περιορισμό του ανταγωνισμού και δεν ήταν δυνατό να τύχει οποιασδήποτε απαλλαγής.
- 172 Συναφώς, στην προπαρατεθείσα στη σκέψη 21 απόφαση SP κ.λπ. κατά Επιτροπής, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι η διάταξη που συνιστά τη νομική βάση μιας πράξεως πρέπει να ισχύει κατά τον χρόνο εκδόσεως της πράξεως αυτής και ότι, σύμφωνα με το άρθρο 97 ΑΧ, η ισχύς του άρθρου 65, παράγραφοι 4 και 5, ΑΧ είχε λήξει στις 23 Ιουλίου 2002, οπότε η Επιτροπή δεν μπορούσε πλέον να στηρίξει την αρμοδιότητά της στις διατάξεις αυτές, οι οποίες είχαν παύσει να ισχύουν κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, προκειμένου να διαπιστώσει παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, ΑΧ και να επιβάλει πρόστιμα στις επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην εν

λόγω παράβαση. Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο δεν εξέτασε την ουσία της διαφοράς και δεν αποφάνθηκε επί του κύρους των διαδικαστικών πράξεων που προηγήθηκαν της εκδόσεως της αποφάσεως αυτής.

- 173 Δεδομένου ότι, κατά πάγια νομολογία, η ακύρωση πράξεως της Ένωσης δεν επηρεάζει κατ' ανάγκην τις προπαρασκευαστικές πράξεις, καθόσον η διαδικασία που σκοπεί στην αντικατάσταση της ακυρωθείσας πράξεως μπορεί κατ' αρχήν να επαναληφθεί από το συγκεκριμένο σημείο κατά το οποίο εχώρησε η παρανομία (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 12ης Νοεμβρίου 1998, C-415/96, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-6993, σκέψεις 31 και 32, και της 15ης Οκτωβρίου 2002, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, *Limburgse Vinyl Maatschappij* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-8375, σκέψη 73· βλ. αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Οκτωβρίου 1998, T-2/95, *Industrie des poudres sphériques* κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1998, σ. II-3939, σκέψη 91, και της 25ης Ιουνίου 2010, T-66/01, *Imperial Chemical Industries* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. II-2631, σκέψη 125 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), κρίνεται ότι η προπαρατεθείσα στη σκέψη 21 απόφαση SP κ.λπ. κατά Επιτροπής δεν επηρέασε τη νομιμότητα της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και της ανακοινώσεως των συμπληρωματικών αιτιάσεων και ότι η Επιτροπή μπορούσε νομίμως να επαναλάβει τη διαδικασία από το συγκεκριμένο χρονικό σημείο κατά το οποίο εχώρησε η παρανομία, ήτοι από το χρονικό σημείο εκδόσεως της αποφάσεως του 2002.
- 174 Δεύτερον, υπενθυμίζεται ότι, στις 30 Ιουνίου 2008, η Επιτροπή απέστειλε επίσης στην προσφεύγουσα και στις άλλες εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ένα έγγραφο με το οποίο τις πληροφορούσε για την πρόθεσή της να εκδώσει εκ νέου απόφαση διορθώνοντας τη νομική βάση της σε σχέση με την επιλεγείσα για την απόφαση του 2002. Στο έγγραφο αυτό, το οποίο δεν διατυπώνει αιτιάσεις έναντι των αποδεκτριών επιχειρήσεων, η Επιτροπή εξέφρασε την πρόθεσή της να εκδώσει εκ νέου απόφαση, κατόπιν της ακυρώσεως της αποφάσεως του 2002 με την προπαρατεθείσα στη σκέψη 21 απόφαση SP κ.λπ. κατά Επιτροπής, και επανέλαβε τις σκέψεις της όσον αφορά την αρχή *lex mitior*, προσθέτοντας συγχρόνως ότι το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 65, παράγραφος 2, AX ήταν πιο περιορισμένο από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ. Πάντως, επισήμανε συναφώς ότι, όπως εκτέθηκε στο σημείο 6 της ανακοινώσεως των συμπληρωματικών αιτιάσεων, καμία από τις δύο αυτές αποφάσεις δεν είχε εφαρμογή εν προκειμένω. Ακόμη και στην απάντησή της στο έγγραφο αυτό, η προσφεύγουσα δεν διατύπωσε παρατηρήσεις ούτε κατέθεσε στοιχεία προς απόδειξη του ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις απαλλαγής του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ.
- 175 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι προσβλήθηκαν τα δικαιώματά της άμυνας λόγω του ότι δεν ζητήθηκε η άποψή της όσον αφορά «την ανάλυση και τη συνδυασμένη εφαρμογή» του άρθρου 65 AX και του άρθρου 81 ΕΚ.
- 176 Δεύτερον, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι το έγγραφο της Επιτροπής της 30ής Ιουνίου 2008 δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ως έγκυρη ανακοίνωση των αιτιάσεων, δεδομένου ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις προς τούτο, διότι, μεταξύ άλλων, είναι εξαιρετικά συνοπτικό και προβλέπει προθεσμία απαντήσεως ενός μηνός, μη τηρώντας κατά τον τρόπο αυτόν τη δίμηνη προθεσμία που προβλέπεται συνήθως για την απάντηση στην ανακοίνωση των αιτιάσεων.
- 177 Επισημαίνεται, όπως πράττει η Επιτροπή και όπως έχει ήδη επισημανθεί στη σκέψη 174 ανωτέρω, ότι το έγγραφο της 30ής Ιουνίου 2008 δεν περιείχε νέες αιτιάσεις, αλλά σκοπούσε στο να πληροφορήσει τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις για την πρόθεση της Επιτροπής να εκδώσει εκ νέου απόφαση κατόπιν διορθώσεως της νομικής βάσεως. Κατά τη νομολογία, όταν, κατόπιν της ακυρώσεως μιας αποφάσεως στον τομέα του ανταγωνισμού, η Επιτροπή επιλέγει να θεραπεύσει τη διαπιστωθείσα παρανομία ή τις διαπιστωθείσες παρανομίες και να εκδώσει πανομοιότυπη απόφαση η οποία δεν θα βαρύνεται με τις παρανομίες αυτές, η απόφαση αυτή αφορά τις ίδιες αιτιάσεις επί των οποίων οι επιχειρήσεις διατύπωσαν ήδη την άποψή τους (απόφαση *Limburgse Vinyl Maatschappij* κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 173, σκέψη 98).

- 178 Δεδομένου ότι το έγγραφο της 30ής Ιουνίου 2008 δεν αποτελούσε ανακοίνωση αιτιάσεων, πράγμα το οποίο προκύπτει εξάλλου και από τις αιτιολογικές σκέψεις 6, 122 και 123, 390 και 391 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας ότι, αφενός, η Επιτροπή προσέβαλε τα δικαιώματά της άμυνας, παρέχοντάς της προθεσμία μόλις ενός μηνός για να διατυπώσει παρατηρήσεις, και, αφετέρου, η ανακοίνωση αυτή ήταν υπερβολικά συνοπτική, είναι αλυσιτελή.
- 179 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα δικαιώματά της άμυνας προσβλήθηκαν διότι η Επιτροπή δεν περίμενε μέχρι να λάβει θέση η προσφεύγουσα, αλλά της απέστειλε αίτηση παροχής πληροφοριών αφορώσα τον κύκλο εργασιών της πριν την εκπνοή της προθεσμίας την οποία έταξε η ίδια για την υποβολή παρατηρήσεων. Η αίτηση αυτή συνιστά, κατά κανόνα, «το τελευταίο στάδιο» πριν από την έκδοση αποφάσεως.
- 180 Συναφώς, επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να αναμείνει τις παρατηρήσεις των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων πριν τους απευθύνει αιτήσεις παροχής πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003. Περαιτέρω, απλώς και μόνον το γεγονός ότι η Επιτροπή απηύθυνε αίτηση παροχής πληροφοριών στην προσφεύγουσα στις 24 Ιουλίου 2008, ήτοι κατά την ίδια ημερομηνία κατά την οποία η προσφεύγουσα της απηύθυνε τις παρατηρήσεις της επί του εγγράφου της 30ής Ιουνίου 2008, δεν αποδεικνύει ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της τα επιχειρήματα που διατύπωσε η προσφεύγουσα στις εν λόγω παρατηρήσεις. Εξάλλου, η άποψη της προσφεύγουσας αντικρούεται από το γεγονός ότι η Επιτροπή απάντησε ρητώς, στις αιτιολογικές σκέψεις 388 έως 394 της προσβαλλομένης αποφάσεως, στις παρατηρήσεις που διατύπωσαν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, ως απάντηση στο έγγραφο της 30ής Ιουνίου 1998.
- 181 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι εν προκειμένω δεν έχει εφαρμογή η συλλογιστική την οποία διατύπωσε το Γενικό Δικαστήριο στις αποφάσεις ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 131, και ThyssenKrupp Stainless κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124, είναι αλυσιτελές. Κατ' αρχάς, εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν στερήθηκε τις διαδικαστικές εγγυήσεις στην υπό κρίση υπόθεση. Περαιτέρω, η Επιτροπή δεν είχε την υποχρέωση να απευθύνει στην προσφεύγουσα νέα ανακοίνωση των αιτιάσεων. Τέλος, κακώς η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν είχε τη δυνατότητα να διατυπώσει παρατηρήσεις επί της αναλύσεως και της συνδυασμένης εφαρμογής του άρθρου 65 ΑΧ και του άρθρου 81 ΕΚ.
- 182 Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.
- Επί του δευτέρου σκέλους, το οποίο αφορά πλάνη περί το δίκαιο συνιστάμενη στην εφαρμογή του άρθρου 65, παράγραφος 1, ΑΧ ως ευνοϊκότερου κανόνα από το άρθρο 81 ΕΚ
- 183 Στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, εφαρμόζοντας το άρθρο 65, παράγραφος 1, ΑΧ, αντί του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ. Η Επιτροπή προφανώς θεώρησε ως δεδομένο ότι ο *lex mitior* εν προκειμένω ήταν το άρθρο 65, παράγραφος 1, ΑΧ, τούτο δε ενώ το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ προβλέπει μία επιπλέον προϋπόθεση σε σχέση με το άρθρο 65, παράγραφος 1, ΑΧ, προϋπόθεση η οποία αφορά τον επηρεασμό του μεταξύ κρατών μελών εμπορίου.
- 184 Η προσφεύγουσα αντικρούει συναφώς την εκτίμηση της Επιτροπής ότι η παράβαση την οποία της προσάπτει το εν λόγω θεσμικό όργανο ήταν εν πάση περιπτώσει ικανή να επηρεάσει το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο. Κατ' αυτήν, οι προϋποθέσεις τις οποίες καθόρισε η Επιτροπή στις κατευθυντήριες γραμμές της σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ] (ΕΕ 2004 C 101, σ. 81), προκειμένου να δεχθεί ότι θίγεται το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο, δεν πληρούνται εν προκειμένω.

- 185 Κατ' αρχάς, λαμβανομένων υπόψη των σκέψεων 169 έως 175 ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι προσβλήθηκαν τα δικαιώματα άμυνας της λόγω του ότι δεν κινήθηκε νέα διαδικασία προκειμένου να ελεγχθούν τα αποτελέσματα της επίμαχης συμπράξεως.
- 186 Υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι απόφαση, συμφωνία ή πρακτική είναι ικανή να επηρεάσει το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο, όταν, βάσει συνόλου νομικών ή πραγματικών στοιχείων, πιθανολογείται επαρκώς ότι ασκεί άμεση ή έμμεση, πραγματική ή δυνητική επιρροή στο μεταξύ κρατών μελών εμπόριο, τούτο δε κατά τρόπο που θα μπορούσε να παρακωλύσει την υλοποίηση της ενιαίας αγοράς μεταξύ κρατών μελών. Επιπλέον, πρέπει η επιρροή αυτή να μην είναι ασήμαντη (βλ. αποφάσεις της 23ης Νοεμβρίου 2006, C-238/05, *Asnef-Equifax* και *Administración del Estado*, Συλλογή 2006, σ. I-11125, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 24ης Σεπτεμβρίου 2009, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P και C-137/07 P, *Erste Group Bank* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-8681, σκέψη 36).
- 187 Ως εκ τούτου, η ύπαρξη αντίκτυπου στο ενδοκοινοτικό εμπόριο προϋποθέτει εν γένει τη συνδρομή πολλών παραγόντων, οι οποίοι, εκτιμώμενοι μεμονωμένα, δεν θα ήταν κατ' ανάγκην καθοριστικοί. Για να διαπιστωθεί αν μια σύμπραξη επηρεάζει αισθητά το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, πρέπει να εξετασθεί εντός του οικονομικού και του νομικού της πλαισίου (απόφαση *Erste Group Bank* κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 186, σκέψη 37· βλ. απόφαση *Asnef-Equifax* και *Administración del Estado*, προπαρατεθείσα στη σκέψη 186, σκέψη 35 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 188 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το γεγονός ότι μια σύμπραξη σκοπεί απλώς στη διάθεση προϊόντων στο εμπόριο ενός μόνον κράτους μέλους δεν αρκεί για να αποκλεισθεί ο επηρεασμός του ενδοκοινοτικού εμπορίου. Πράγματι, σύμπραξη η οποία εκτείνεται στο σύνολο του εδάφους κράτους μέλους συνεπάγεται, ως εκ της φύσεώς της, την εδραίωση στεγανοποιήσεων εθνικού χαρακτήρα, εμποδίζοντας με τον τρόπο αυτό την οικονομική αλληλοδιεδυση που επιδιώκει η Συνθήκη ΕΚ (βλ. αποφάσεις *Erste Group Bank* κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 186, σκέψη 38, και *Asnef-Equifax* και *Administración del Estado*, προπαρατεθείσα στη σκέψη 186, σκέψη 37 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 189 Επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο του καθορισμού του *lex mitior*, η Επιτροπή στηρίχθηκε, στις αιτιολογικές σκέψεις 373 έως 375 και 385 έως 387 της προσβαλλομένης απόφασεως, στα ακόλουθα στοιχεία: α) η επίμαχη σύμπραξη αφορούσε το σύνολο της ιταλικής επικρατείας στην οποία, κατά το διάστημα κατά το οποίο διήρκεσε η σύμπραξη, παρήχθη μεταξύ του 29 και του 43 % του οπλισμού σκυροδέματος που παρήχθη εντός της Κοινότητας· β) η σπουδαιότητα των εξαγωγών (από την Ιταλία) σε σχέση με τις συνολικές παραδόσεις (παραδόσεις εντός Ιταλίας και εξαγωγές) υπήρξε πάντοτε μεγάλη (μεταξύ του 6 και του 34 % κατά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο διήρκεσε η παράβαση)· γ) το γεγονός ότι, αφενός, λόγω της συμμετοχής, από τον Δεκέμβριο του 1989 μέχρι τον Ιούλιο του 1998, της ενώσεως επιχειρήσεων *Federacciai*, τα αποτελέσματα της συμπράξεως επεκτάθηκαν σε όλους τους Ιταλούς παραγωγούς οπλισμού σκυροδέματος και, αφετέρου, όταν η *Federacciai* δεν μετείχε πλέον, η σύμπραξη αφορούσε εν πάση περιπτώσει τις κύριες ιταλικές επιχειρήσεις που κατείχαν συνολικό μερίδιο αγοράς 80 %· δ) τουλάχιστον δύο σημαντικές επιχειρήσεις που μετείχαν στη σύμπραξη ανέπτυσαν επίσης δραστηριότητα ως παραγωγοί σε μία τουλάχιστον γεωγραφική αγορά οπλισμού σκυροδέματος· ε) η σύμπραξη χαρακτηριζόταν επίσης από το γεγονός ότι είχε ως αντικείμενο, ως μέτρο ισοδύναμο προς την προσωρινή και συντονισμένη μείωση της παραγωγής, τις συντονισμένες εξαγωγές εκτός της ιταλικής επικρατείας, και στ) το μερίδιο της Ιταλίας στο ενδοκοινοτικό εμπόριο κυμαινόταν μεταξύ του 32,5 % το 1989 και του 18,1 % το 2000, με ελάχιστο όριο το 13,4 % το 1998. Η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τα στοιχεία αυτά.
- 190 Πρώτον, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που προπαρατέθηκε στη σκέψη 188, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η σχετική γεωγραφική αγορά εν προκειμένω συνίσταται αποκλειστικώς στην ιταλική επικράτεια δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

- 191 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν υφίσταται καμία απόδειξη περί του ότι η ίδια και οι άλλες αποδέκτριες της προσβαλλομένης αποφάσεως εταιρίες συζητούσαν τις τιμές που ίσχυαν εντός των άλλων κρατών μελών ούτε ότι επέβλεπαν τη συμπεριφορά των ανταγωνιστών τους στο εξωτερικό ή τους άσκησαν πιέσεις αντίθετες στον ανταγωνισμό. Το επιχείρημα αυτό είναι εντούτοις αλυσιτελές, στο μέτρο που, δεδομένου ότι η έννοια του επηρεασμού του εμπορίου περιλαμβάνει τις εν δυνάμει επιρροές, δεν είναι καθοριστικό το ζήτημα αν οι επιχειρήσεις που μετέχουν σε μια σύμπραξη λαμβάνουν μέτρα με σκοπό την προστασία από τους ανταγωνιστές που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη (βλ. σημεία 79 και 80 των κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ]).
- 192 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η ύπαρξη πραγματικής ή εν δυνάμει βλάβης εξαρτάται επίσης από την ύπαρξη φυσικών εμποδίων στο εμπόριο στην αγορά. Εν προκειμένω, τα εμπόδια αυτά συνίστανται στο εξαιρετικά περιορισμένο δυναμικό εμπορίας του οπλισμού σκυροδέματος, λόγω της υπάρξεως διαφορετικών κανόνων εγκρίσεως. Συνεπώς, η επιλογή των αλλοδαπών επιχειρήσεων να μην εγκατασταθούν στην Ιταλία απέρρεε από τον εθνικό χαρακτήρα των αγορών και όχι από μια αντίθετη στον ανταγωνισμό πρακτική. Συναφώς, πρέπει να κριθεί, όπως έκρινε η Επιτροπή, ότι η ποικιλία των κανόνων περί εγκρίσεως δεν ήταν δυνατό να αποτελεί επαρκές εμπόδιο προκειμένου να αποκλεισθεί η δυνητική βλάβη, διότι, παρά την εν λόγω ποικιλία, το ύψος των εξαγωγών από την Ιταλία και η σπουδαιότητα των εξαγωγών σε σχέση με τις συνολικές παραδόσεις ήταν μεγάλη κατά το υπό εξέταση διάστημα (αιτιολογικές σκέψεις 26, 48 και 375 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 193 Τέταρτον, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι η διαπίστωση της Επιτροπής, στις αιτιολογικές σκέψεις 375 επ. της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι υπήρξαν συντονισμένες εξαγωγές πέραν της ιταλικής επικράτειας πρέπει να συνδυασθεί με τη διαπίστωση, στην αιτιολογική σκέψη 183 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα δεν περιλαμβάνονταν στις συντονισμένες εξαγωγές. Μια τέτοια διαπίστωση, ακόμη και αν υποθεθεί ότι έχει αποδειχθεί, δεν εμφανίζει πάντως, λαμβανομένων υπόψη των προμνησθέντων στη σκέψη 189 στοιχείων, ότι ενδεχομένως δεν επηρεάστηκε το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο.
- 194 Πέμπτον, η παρατήρηση της προσφεύγουσας που αφορά ότι, κατά το χρονικό σημείο εκδόσεως της τροποποιητικής αποφάσεως, η Συνθήκη ΛΕΕ ίσχυε ήδη και ότι το άρθρο 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ σκοπεί στην επιβολή κυρώσεων μόνο για τις συμπράξεις που είναι δυνατό να επηρεάσουν το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο είναι αλυσιτελής, καθόσον το γράμμα του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ ταυτίζεται με αυτό του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.
- 195 Από όλες τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η Επιτροπή, κρίνοντας ότι, εν προκειμένω, η εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ δεν είναι ευνοϊκότερη από την εφαρμογή του άρθρου 65, παράγραφος 1, ΑΧ, ουδόλως υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο. Επομένως, το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου ακυρώσεως είναι απορριπτό.
- 196 Συνεπώς, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά έλλειψη αποδείξεων και εσφαλμένη εφαρμογή του ουσιαστικού δικαίου

- 197 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 65, παράγραφος 1, ΑΧ, διότι της καταλόγισε την παράβαση μέσω της ενιαίας επιχειρήσεως Lucchini-SP για όλη τη διάρκεια της παραβάσεως, δηλαδή από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 27 Ιουνίου 2000. Η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως διότι δεν διέκρινε, όσον αφορά τη διαπίστωση της υπάρξεως ενιαίας οικονομικής μονάδας, τρία διαστήματα παραβάσεως, ήτοι, κατ' αρχάς, το διάστημα από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 5 Μαρτίου 1991, στη συνέχεια το διάστημα από τις 5 Μαρτίου 1991 έως τις

31 Οκτωβρίου 1997 και, τέλος, το διάστημα από τον Οκτώβριο του 1997 μέχρι τις 27 Ιουνίου 2000. Ωσαύτως, η Επιτροπή δεν καθόρισε σαφώς τη «σχέση νομικής διαδοχής» μεταξύ της πρώτης Siderpotenza, της Lucchini Siderurgica, της SP και της προσφεύγουσας.

- 198 Κατ' αρχάς, υπενθυμίζεται ότι το δίκαιο ανταγωνισμού της Ένωσης αφορά τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων και ότι η έννοια της επιχειρήσεως καλύπτει κάθε οντότητα η οποία ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος της και του τρόπου χρηματοδοτήσεώς της (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007, C-280/06, ETI κ.λπ., Συλλογή 2007, σ. I-10893, σκέψη 38, της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, C-97/08 P, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-8237, σκέψεις 54 και 55, και Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 77, σκέψη 53).
- 199 Ο δικαστής της Ένωσης έχει επίσης διευκρινίσει ότι ο όρος επιχείρηση, εντασσόμενος στο πλαίσιο αυτό, έχει την έννοια ότι δηλώνει οικονομική μονάδα, έστω και αν, από νομική άποψη, η οικονομική μονάδα αυτή αποτελείται από περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 2006, C-217/05, Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio, Συλλογή 2006, σ. I-11987, σκέψη 40, και Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 77, σκέψη 53).
- 200 Έχει επίσης υπογραμμίσει ότι, για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού, ο τυπικός διαχωρισμός μεταξύ δύο εταιριών, απόρροια της χωριστής νομικής προσωπικότητάς τους, δεν έχει αποφασιστική σημασία, διότι εκείνο που προέχει είναι το αν έχουν ή όχι ενιαία συμπεριφορά στην αγορά. Επομένως, είναι ενδεχομένως απαραίτητο να διαπιστωθεί αν δύο εταιρίες με χωριστές νομικές προσωπικότητες αποτελούν ή ανήκουν σε μία και την αυτή επιχείρηση ή οικονομική οντότητα η οποία έχει ενιαία συμπεριφορά στην αγορά (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Ιουλίου 1972, 48/69, Imperial Chemical Industries κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 99, σκέψη 140, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Σεπτεμβρίου 2005, T-325/01, DaimlerChrysler κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-3319, σκέψη 85).
- 201 Όταν μια τέτοια οικονομική μονάδα παραβαίνει τους κανόνες του ανταγωνισμού, η παράβαση της καταλογίζεται σύμφωνα με την αρχή της προσωπικής ευθύνης (βλ. αποφάσεις ETI κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 198, σκέψη 39, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 198, σκέψη 56, και Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 77, σκέψη 53 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 202 Κατά πάγια νομολογία, η παράβαση καταλογίζεται, κατ' αρχήν, στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διηύθυνε την εμπλεκόμενη επιχείρηση κατά τον χρόνο διαπράξεώς της, έστω και αν, κατά τον χρόνο εκδόσεως της διαπιστώνουσας την παράβαση αποφάσεως, η εκμετάλλευση της επιχειρήσεως έχει παύσει να τελεί υπό την ευθύνη του (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-248/98 P, KNP BT κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-9641, σκέψη 71, C-279/98 P, Cascades κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-9693, σκέψη 78, C-286/98 P, Stora Kopparbergs Bergslags κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-9925, σκέψη 37, και ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 143).
- 203 Ως προς το ζήτημα υπό ποιες περιστάσεις μπορεί να επιβληθεί παρά ταύτα κύρωση σε μια οντότητα για παράβαση την οποία δεν διέπραξε η ίδια, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι τούτο συμβαίνει σε περίπτωση που η οντότητα που διέπραξε την παράβαση έχει παύσει να υφίσταται νομικώς ή οικονομικώς, δεδομένου ότι υπάρχει κίνδυνος η κύρωση που επιβάλλεται σε επιχείρηση η οποία δεν ασκεί πλέον οικονομικές δραστηριότητες να μην έχει αποτρεπτικό αποτέλεσμα (αποφάσεις ETI κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 198, σκέψη 40, και ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 130, σκέψη 144).

- 204 Επισημαίνεται στη συνέχεια ότι, αν δεν προβλεπόταν καμία άλλη δυνατότητα επιβολής κυρώσεως σε άλλη οντότητα πλην αυτής που διέπραξε την παράβαση, οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να αποφεύγουν τις κυρώσεις απλώς και μόνο διότι η ταυτότητά τους μεταβλήθηκε λόγω αναδιαρθρώσεων, μεταβιβάσεων ή άλλων νομικών ή οργανωτικών αλλαγών. Κατά τον τρόπο αυτόν θα διακυβευόταν η επίτευξη του σκοπού της καταστολής των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συμπεριφορών και της αποτροπής της επαναλήψεώς τους με την επιβολή αποτρεπτικών κυρώσεων (βλ. απόφαση ΕΤΙ κ.λπ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 198, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 205 Ως εκ τούτου, αφενός, όταν, μεταξύ του χρονικού σημείου διαπράξεως της παραβάσεως και του χρονικού σημείου κατά το οποίο η παράβαση καταλογίζεται στην εμπλεκόμενη επιχείρηση, το υπεύθυνο για την εκμετάλλευση της επιχείρησης αυτής πρόσωπο έχει παύσει να υφίσταται νομικώς, πρέπει, κατ' αρχάς, να επισημανθεί το σύνολο των υλικών και των ανθρώπινων στοιχείων που συνέτειναν στη διάπραξη της παραβάσεως για να εντοπιστεί, στη συνέχεια, το πρόσωπο που ήταν υπεύθυνο για την εκμετάλλευση αυτού του συνόλου, ώστε να μην υπάρξει αδυναμία καταλογισμού της παραβάσεως στην επιχείρηση λόγω του ότι εξέλιπε το πρόσωπο που ήταν υπεύθυνο για την εκμετάλλευσή της κατά τον χρόνο διαπράξεως της παραβάσεως αυτής (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 20ής Απριλίου 1999, T-305/94 έως T-307/94, T-313/94 έως T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 και T-335/94, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-931, σκέψη 953· βλ. επίσης, υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-297/98 P, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-10101, σκέψη 27).
- 206 Αφετέρου, σε περίπτωση μεταβιβάσεως όλων ή μέρους των οικονομικών δραστηριοτήτων μιας νομικής οντότητας σε άλλη, η ευθύνη για την παράβαση που διέπραξε ο πρώτος επιχειρηματίας στο πλαίσιο των σχετικών δραστηριοτήτων μπορεί να καταλογισθεί στον νέο επιχειρηματία, εφόσον ο νέος επιχειρηματίας και ο πρώτος επιχειρηματίας αποτελούν ενιαία οικονομική μονάδα για τους σκοπούς της εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού, τούτο δε ακόμη και αν ο πρώτος επιχειρηματίας εξακολουθεί να υφίσταται ως νομική οντότητα (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 165, σκέψεις 354 έως 359· του Γενικού Δικαστηρίου της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, T-43/02, Jungbunzlauer κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-3435, σκέψεις 131 έως 133, και ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 131, σκέψη 109).
- 207 Αυτή η επιβολή κυρώσεως επιτρέπεται ιδίως αν οι εν λόγω οντότητες τελούσαν υπό τον έλεγχο του ίδιου προσώπου και εφάρμοσαν κατ' ουσίαν, λαμβανομένων υπόψη των στενών δεσμών που τις ενώνουν από οικονομικής και οργανωτικής απόψεως, τις ίδιες εμπορικές οδηγίες. Τούτο ισχύει ιδίως για τις περιπτώσεις αναδιαρθρώσεων στο εσωτερικό ομίλου επιχειρήσεων, εφόσον ο πρώτος επιχειρηματίας δεν παύει κατ' ανάγκην να υφίσταται νομικώς, αλλά δεν ασκεί πλέον καμία αξιολογητική οικονομική δραστηριότητα στη σχετική αγορά. Πράγματι, αν υπάρχει διαρθρωτική σχέση μεταξύ, αφενός, του πρώτου επιχειρηματία που εκμεταλλευόταν την εμπλεκόμενη στη σύμπραξη επιχείρηση και του νέου επιχειρηματία που εκμεταλλεύεται την επιχείρηση αυτή, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποφύγουν –εκ προθέσεως ή μη– την ευθύνη που υπέχουν από το δίκαιο των συμπράξεων, εκμεταλλευόμενοι τις δυνατότητες νομικής αναδιαρθρώσεως που διαθέτουν (βλ. απόφαση ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 131, σκέψη 110 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 208 Ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα των ανωτέρω σκέψεων.
- 209 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, κατά το διάστημα από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 5 Μαρτίου 1991, η πρώτη Siderpotenza ελεγχόταν από τη Leali. Η Lucchini, αρχικώς μειοψηφών μέτοχος και στη συνέχεια μέτοχος που κατείχε το 50 % του μετοχικού κεφαλαίου (το υπόλοιπο 50 % κατείχε η Leali), δεν είχε αναμιχθεί στη γενική διεύθυνση της πρώτης Siderpotenza ούτε στην εμπορική διαχείρισή της, οι οποίες είχαν ανατεθεί στη Leali. Αντιθέτως προς τη Leali, η Lucchini δεν

παρήγε οπλισμό σκυροδέματος και δεν είχε τεχνογνωσία ούτε κατείχε μερίδια αγοράς στον τομέα αυτόν. Η συνολική διαχείριση και η διαχείριση του εμπορικού μέρους ανατέθηκαν σε ένα πρόσωπο που συνδεόταν με τη Leali. Τέλος, η πρώτη Siderpotenza ουδέποτε περιελήφθη στους ετήσιους λογαριασμούς της Leali.

- 210 Όπως επισήμανε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 541 και στην υποσημείωση 592 της προσβαλλομένης απόφασης, ο καταλογισμός στη Lucchini Siderurgica και στη Lucchini των πράξεων της πρώτης Siderpotenza στηρίζεται στη νομική διαδοχή μεταξύ της πρώτης Siderpotenza, αφενός, και της Lucchini Siderurgica και της Lucchini, αφετέρου. Συνεπώς, το επιχείρημα της προσφεύγουσας στηρίζεται στην εσφαλμένη προκείμενη ότι η Επιτροπή έκρινε ότι είχε ασκήσει πραγματικό έλεγχο επί της πρώτης Siderpotenza.
- 211 Λαμβανομένης υπόψη της προπαρατεθείσας στη σκέψη 205 νομολογίας και δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι η Lucchini Siderurgica εκμεταλλεύονταν το σύνολο των υλικών και ανθρώπινων στοιχείων της πρώτης Siderpotenza από της απορροφήσεως της πρώτης Siderpotenza από τη Lucchini Siderurgica στις 5 Μαρτίου 1991, ορθώς έκρινε η Επιτροπή ότι η Lucchini Siderurgica διαδέχθηκε νομικώς την πρώτη Siderpotenza.
- 212 Το διατυπωθέν στο υπόμνημα απαντήσεως επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι, κατά τον τρόπο αυτόν, η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της προσωπικής ευθύνης δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Πράγματι, από τις διαπιστώσεις της Επιτροπής προκύπτει ότι, κατά το χρονικό διάστημα το οποίο αφορά η σκέψη 209 ανωτέρω, η πρώτη Siderpotenza ήταν ο δράστης της επίμαχης παραβάσεως. Συναφώς, μολονότι είναι αληθές ότι το γεγονός ότι μια θυγατρική εταιρία έχει αυτοτελή νομική προσωπικότητα δεν αρκεί για να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να καταλογισθεί η συμπεριφορά της στη μητρική εταιρία, το Δικαστήριο έκρινε παρά ταύτα ότι η Επιτροπή, κατ' αρχήν, δεν υποχρεούται να προβεί αρχικώς σε έναν τέτοιο έλεγχο πριν εξετάσει το ενδεχόμενο να στραφεί κατά της επιχειρήσεως που διέπραξε την παράβαση, ακόμη και αν αυτή υπέστη τροποποιήσεις ως νομική οντότητα. Πράγματι, η αρχή της προσωπικής ευθύνης ουδόλως εμποδίζει την Επιτροπή να επιβάλει κατ' αρχάς κυρώσεις στη επιχείρηση που διέπραξε την παράβαση προτού ερευνηθεί αν, ενδεχομένως, η παράβαση μπορεί να καταλογιστεί στη μητρική εταιρία. Αν τα πράγματα είχαν άλλως, οι έρευνες της Επιτροπής θα επιβαρύνονταν σημαντικά από την ανάγκη να εξακριβώνεται, σε κάθε περίπτωση διαδοχής ως προς τον έλεγχο μιας επιχείρησεως, σε ποιο μέτρο οι πράξεις της επιχείρησεως αυτής μπορούν να καταλογισθούν στην παλαιά μητρική εταιρία (απόφαση Erste Group Bank κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 186, σκέψεις 81 και 82).
- 213 Δεδομένου ότι η Επιτροπή μπορούσε νομίμως να επιβάλει κυρώσεις στην πρώτη Siderpotenza για την επίμαχη συμπεριφορά και να καταλογίσει την ευθύνη στη Lucchini Siderurgica ως διάδοχο της πρώτης Siderpotenza, η Επιτροπή δεν είχε την υποχρέωση να προσδιορίσει αν συμπεριφορά της πρώτης Siderpotenza ήταν δυνατό να καταλογισθεί στη Leali. Ως εκ τούτου, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας περί του εν τοις πράγμασι ελέγχου Leali επί της πρώτης Siderpotenza είναι αλυσιτελής (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Erste Group Bank κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 186, σκέψη 85).
- 214 Δεύτερον, όσον αφορά το διάστημα από τις 5 Μαρτίου 1991, ημερομηνία απορροφήσεως της πρώτης Siderpotenza από τη Lucchini Siderurgica, έως τις 31 Οκτωβρίου 1997, ημερομηνία της εκ μέρους της Lucchini Siderurgica μεταβιβάσεως του κλάδου δραστηριότητας «οπλισμός σκυροδέματος» στη νέα Siderpotenza, η προσφεύγουσα αναγνωρίζει ότι ήταν πλειοψηφούσα μέτοχος της Lucchini Siderurgica. Εντούτοις, αμφισβητεί ότι μια τέτοια διάρθρωση του μετοχικού κεφαλαίου θα μπορούσε να θεμελιώσει κάποιο τεκμήριο ευθύνης.
- 215 Υπογραμμίζεται ότι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 540 της προσβαλλομένης απόφασης, για τον καταλογισμό της ευθύνης για τη συμπεριφορά της Lucchini Siderurgica στην προσφεύγουσα, η Επιτροπή δεν στηρίχθηκε σε κάποιο τεκμήριο ελέγχου της Lucchini Siderurgica από την προσφεύγουσα μεταξύ του 1991 και του 1997, αλλά στην αρχή της νομικής διαδοχής, όπως

προμνήσθηκε στη σκέψη 205. Ως εκ τούτου, στην αιτιολογική σκέψη 541 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε ότι ήταν πρόδηλο ότι η Lucchini Siderurgica είχε διαδεχθεί νομικώς την πρώτη Siderpotenza, κατόπιν της απορροφήσεως της 5ης Μαρτίου 1991, και ότι η Lucchini είχε διαδεχθεί κατά τον ίδιο τρόπο τη Lucchini Siderurgica, κατόπιν της απορροφήσεως της 1ης Δεκεμβρίου 1998. Η Επιτροπή προσέθεσε ότι το υλικό και το ανθρώπινο κεφάλαιο του εργοστασίου της Potenza το οποίο διαχειριζόταν η Lucchini Siderurgica μεταβιβάστηκαν, εντός του ομίλου, στη νέα Siderpotenza, κατόπιν της συστάσεώς της το 1997 (βλ., επίσης, σκέψεις 28 έως 31 ανωτέρω). Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν στηρίχθηκε στο προβαλλόμενο τεκμήριο ευθύνης το οποίο απορρέει κατά την προσφεύγουσα από τη θέση της Lucchini ως πλειοψηφούντος μετόχου της Lucchini Siderurgica, το επιχείρημα της προσφεύγουσας είναι ωσαύτως αλυσιτελές. Το ίδιο συμπέρασμα επιβάλλεται όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η σύμβαση εντολής της 2ας Ιανουαρίου 1998 δεν συνιστούσε απόδειξη της υπάρξεως διαρθρωτικού συνδέσμου μεταξύ της Lucchini και της SP μεταξύ των ετών 1991 και 1997.

- 216 Εξάλλου, στο πλαίσιο των επιχειρημάτων τα οποία διατύπωσε όσον αφορά το διάστημα μεταξύ της 5ης Μαρτίου 1991 και της 31ης Οκτωβρίου 1997, η προσφεύγουσα υποστήριξε επίσης ότι, αντιθέτως προς τις διαπιστώσεις της Επιτροπής στην αιτιολογική σκέψη 540 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η εις ολόκληρον ευθύνη της με την SP δεν μπορούσε να συναχθεί από το γεγονός ότι η οικογένεια Lucchini κατείχε συμμετοχή στο κεφάλαιο των δύο εταιριών. Συναφώς, η προσφεύγουσα κατέχει αποδεικτικά στοιχεία που της παρέχουν τη δυνατότητα να αντικρούσει τον «κατά προσέγγιση» κατάλογο ο οποίος περιλαμβάνεται στην αιτιολογική σκέψη 538 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Δεδομένου ότι τα στοιχεία που παρατίθενται στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη σκοπούν στην απόδειξη της υπάρξεως οικονομικής ενότητας μεταξύ της προσφεύγουσας και της νέας Siderpotenza, η οποία συνεστήθη μόλις το 1997, τα στοιχεία αυτά θα εξετασθούν κατωτέρω.
- 217 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, όσον αφορά το διάστημα από τον Οκτώβριο του 1997 μέχρι τις 27 Ιουνίου 2000, το γεγονός ότι η Lucchini Siderurgica κατείχε το μετοχικό κεφάλαιο της νέας Siderpotenza (μέχρι την απορρόφηση της Lucchini Siderurgica από την εταιρία αυτήν), της ίδιας και άλλων εταιριών της οικογενείας Lucchini, καθώς και το γεγονός ότι ορισμένες εισφορές κοινωνικής ασφαλίσεως ήταν κοινές δεν συνιστούν επαρκείς ενδείξεις από τις οποίες να προκύπτει η ύπαρξη οικονομικής ενότητας μεταξύ αυτής και της SP.
- 218 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, προκειμένου να γίνει δεκτή η εις ολόκληρον ευθύνη της προσφεύγουσας και της SP όσον αφορά το διάστημα που προσδιορίστηκε στη σκέψη 217 ανωτέρω, η Επιτροπή παρέπεμψε μεταξύ άλλων, με την αιτιολογική σκέψη 538 της προσβαλλομένης αποφάσεως, στα ακόλουθα στοιχεία:
- στην κατοχή από την οικογένεια Lucchini του κεφαλαίου της SP και της Lucchini·
 - στην ύπαρξη πλειόνων κοινών στελεχών μεταξύ της Lucchini και της SP·
 - στην ύπαρξη συμβάσεως εντολής βάσει της οποίας η SP δεσμεύθηκε μεταξύ άλλων να τηρεί στις συμβάσεις πωλήσεως με τους πελάτες τους όρους που αφορούσαν τις ποσότητες, τις τιμές και τις προθεσμίες πληρωμής τους οποίους συμφώνησε η Lucchini με τους πελάτες αυτούς·
 - στο γεγονός ότι οι οργανωτικές τροποποιήσεις που αφορούν τον σχετικό με τον οπλισμό σκυροδέματος κλάδο δραστηριοτήτων, οι οποίες αποφασίστηκαν τον Νοέμβριο του 1999, περιελήφθησαν σε ανακοίνωση του εμπορικού διευθυντή της Lucchini προς τον τότε αντιπρόεδρο (και νυν πρόεδρο) της Lucchini·
 - στο γεγονός ότι ένα τιμολόγιο της 9ης Μαρτίου 1999 του εστιατορίου στο οποίο διεξήχθη συνάντηση των βασικών συντελεστών, στην οποία μετέσχε ο εμπορικός διευθυντής της Lucchini, εκδόθηκε στο όνομα της Lucchini και περιελήφθη στο σημείωμα δαπανών το οποίο ο διευθυντής αυτός απηύθυνε στη Lucchini·

- στην κατάρτιση, υπό την εποπτεία στελεχών της Lucchini, μηνιαίων εκθέσεων («Area 20») που αφορούν τον οπλισμό σκυροδέματος·
 - σε εσωτερικό έγγραφο της Lucchini της 28ης Φεβρουαρίου 2000, σχετικό με «τις δυνατότητες αναδιοργάνωσης της ιταλικής αγοράς οπλισμού σκυροδέματος», στο οποίο γίνεται μνεία της Lucchini μεταξύ των παραγωγών οπλισμού σκυροδέματος·
 - στο γεγονός ότι ένας από τους παραλήπτες των διαφόρων ανακοινώσεων ή από τους μετέχοντες σε διάφορες συναντήσεις με θέμα τον οπλισμό σκυροδέματος, κατά το διάστημα από τον Νοέμβριο του 1997 έως το 2000, ήταν ο εμπορικός διευθυντής της Lucchini·
 - στην ακόλουθη δήλωση, η οποία περιελήφθη στις 9 Οκτωβρίου 2000 στην ιστοσελίδα της Lucchini, στο κεφάλαιο «Οπλισμός σκυροδέματος»: «Siderpotenza, εκμετάλλευση του ομίλου Lucchini, παράγει οπλισμό σκυροδέματος».
- 219 Πρώτον, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι ο έλεγχος του μετοχικού κεφαλαίου από την οικογένεια Lucchini δεν αποτελεί επαρκή απόδειξη της υπάρξεως οικονομικής ενότητας μεταξύ της ίδιας και της SP. Υποστηρίζει ότι ουδέποτε κατείχε πλειοψηφική συμμετοχή στο κεφάλαιο της SP και ότι η διάρθρωση του μετοχικού κεφαλαίου των δύο εταιριών ήταν διαφορετική.
- 220 Κατ' αρχάς, όπως επισήμανε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 540 της προσβαλλομένης αποφάσεως, «το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της παρούσας υποθέσεως έγκειται στο ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της παραβάσεως, δεν υπήρχε άμεση σχέση ελέγχου του μετοχικού κεφαλαίου μεταξύ της Lucchini [...] και της [νέας] Siderpotenza [...], αλλά ένας έλεγχος του μετοχικού κεφαλαίου των δύο εταιριών από κοινού εκ μέρους της οικογενείας Lucchini».
- 221 Στη συνέχεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα δεν αντικρούει την ύπαρξη, κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα, ενός ελέγχου ασκούμενου, άμεσα ή έμμεσα, από φυσικά πρόσωπα της οικογενείας Lucchini και από νομικά πρόσωπα ανήκοντα στον όμιλο Lucchini επί της ίδιας και της Siderpotenza, αλλά υποστηρίζει απλώς ότι η διάρθρωση του μετοχικού κεφαλαίου της και αυτού της Siderpotenza δεν ταυτιζόταν. Επιπλέον, η ύπαρξη ελέγχου του μετοχικού κεφαλαίου των δύο εταιριών από φυσικά πρόσωπα της οικογενείας Lucchini και από νομικά πρόσωπα ανήκοντα στον όμιλο Lucchini επιβεβαιώνεται από έγγραφο το οποίο προσκόμισε η προσφεύγουσα.
- 222 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η ύπαρξη κοινών στελεχών ωσαύτως δεν είναι δυνατό να αποτελεί τέτοιου είδους απόδειξη, δεδομένου ότι τούτο είναι σύνηθες σε ολόκληρο τον όμιλο εταιριών και αποτελεί απλώς φυσική συνέπεια της συμμετοχής στον ίδιο όμιλο εταιριών.
- 223 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ορθώς η Επιτροπή, η οποία υπενθύμισε στην αιτιολογική σκέψη 540 της προσβαλλομένης αποφάσεως ότι απλώς και μόνον το γεγονός ότι το μετοχικό κεφάλαιο δύο αυτοτελών εμπορικών εταιριών ανήκει στο ίδιο πρόσωπο ή στην ίδια οικογένεια δεν επαρκούσε, αυτό και μόνο, για να αποδειχθεί η ύπαρξη οικονομικής ενότητας μεταξύ των δύο αυτών εταιριών, έκρινε ότι η ύπαρξη τέτοιας οικονομικής ενότητας ήταν δυνατό να απορρέει από σύνολο στοιχείων.
- 224 Μεταξύ των στοιχείων αυτών είναι δυνατό να περιλαμβάνεται το γεγονός ότι ορισμένα πρόσωπα ανέλαβαν καθήκοντα τόσο εντός της SP όσο και εντός της Lucchini. Πράγματι, από τη νομολογία προκύπτει ότι η κατοχή κεντρικών θέσεων στα διαχειριστικά όργανα διαφόρων εταιριών αποτελεί στοιχείο το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να διαπιστωθεί η οικονομική ενότητα των εν λόγω εταιριών (απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιουνίου 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-5425, σκέψεις 119 και 120). Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι τα ίδια πρόσωπα κατείχαν σημαντικές θέσεις εντός της εταιρίας της και εντός της SP και ότι τα ίδια αυτά πρόσωπα μετέσχαν σε συσκέψεις στο πλαίσιο της συμπράξεως. Τα προβληθέντα από την προσφεύγουσα

επιχειρήματα ότι τα εν λόγω πρόσωπα κατείχαν επίσης θέσεις εντός άλλων εταιριών του ομίλου Lucchini και ότι δεν τα είχε διορίσει απευθείας η προσφεύγουσα δεν είναι ικανά να αποδυναμώσουν το συμπέρασμα αυτό.

- 225 Τρίτον, το γεγονός ότι η Lucchini δεν παρήγε οπλισμό σκυροδέματος ωσαύτως δεν ασκεί επιρροή στο μέτρο που το αν το ίδιο το νομικό πρόσωπο παράγει το αγαθό που αποτελεί το αντικείμενο συμπράξεως δεν είναι καθοριστικό για τον καταλογισμό των συμπεριφορών που συνιστούν παράβαση του άρθρου 65 ΑΧ. Πράγματι, επιβάλλεται να ασκεί το εν λόγω νομικό πρόσωπο δραστηριότητα υπό την έννοια του άρθρου 80 ΑΧ. Μολονότι η προσφεύγουσα δεν παρήγε άμεσα οπλισμό σκυροδέματος, δεδομένου ότι η δραστηριότητα αυτή είχε ανατεθεί, εντός του ομίλου, στη νέα Siderpotenza, δεν αμφισβητείται ότι τον εμπορευόταν.
- 226 Τέταρτον, κατά την προσφεύγουσα, από έγγραφο το οποίο απηύθυνε η Lucchini στην Επιτροπή στις 7 Μαΐου 2002 προκύπτει ότι η εταιρία αυτή δεν είχε δώσει καμία οδηγία στα πρόσωπα που εργάζονταν για την SP ως προς τις δραστηριότητες της εταιρίας αυτής. Εντούτοις, το επιχείρημα αυτό διαψεύδεται από τους όρους της συμβάσεως εντολής που συνήφθη μεταξύ της προσφεύγουσας και της νέας Siderpotenza, οι οποίοι προβλέπουν ότι η νέα Siderpotenza δεσμεύεται να προβαίνει σε παραγγελίες σύμφωνες με τους όρους που συμφώνησε η προσφεύγουσα με τους πελάτες και τους προμηθευτές.
- 227 Πέμπτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αναφορά σε τιμολόγια και σε αποδόσεις δαπανών που φέρουν την επωνυμία της δεν αποτελεί απόδειξη οικονομικής ενότητας, δεδομένου ότι καταλογίσθηκαν στο τέλος εκάστου έτους, όπως όλα τα άλλα τιμολόγια, στις διάφορες εταιρίες του ομίλου τις οποίες αφορούσαν. Ένα τέτοιο επιχείρημα πρέπει επίσης να απορριφθεί. Εκτός του ότι το σημείωμα δαπανών της 31ης Μαρτίου 1999 προδήλως δεν αποτελεί απλώς και μόνο καταλογισμό δαπανών στο τέλος του έτους, ένα τέτοιο σημείωμα, το οποίο αφορά τον καταλογισμό στη Lucchini των δαπανών για τη συνάντηση των συμμετεχόντων στη σύμπραξη, της 9ης Μαρτίου 1999, συντελεί στην απόδειξη, μαζί με τα άλλα συλλεγόμενα από την Επιτροπή στοιχεία, της συμμετοχής της Lucchini στη διαχείριση της πολιτικής εμπορίας του οπλισμού σκυροδέματος.
- 228 Έκτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η σύμβαση εντολής της 2ας Ιανουαρίου 1998, συναφθείσα για ετήσια διάρκεια και ανανεούμενη σιωπηρώς, μαζί με την παράλληλη σύμβαση παροχής υπηρεσιών, για τα επόμενα έτη, δεν ήταν καθοριστική για τον χαρακτηρισμό της ως ενιαίας οικονομικής μονάδας μαζί με την SP. Όσον αφορά τη σύμβαση παροχής υπηρεσιών, επισημαίνεται ότι ο όμιλος Lucchini παρείχε, μέσω της εταιρίας Lucchini Servizi Srl, τις ίδιες υπηρεσίες σε άλλες εταιρίες συνδεόμενες με τον όμιλο, χωρίς ωστόσο να υπάρχει λόγος να θεωρηθεί ότι αποτελούσε ενιαία επιχείρηση με τις εν λόγω εταιρίες.
- 229 Συναφώς, επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι η σύμβαση εντολής και η σύμβαση παροχής υπηρεσιών υπογράφηκαν στις 3 Νοεμβρίου 1997 για το έτος 1997 και ανανεώθηκαν εγγράφως στις 2 Ιανουαρίου 1998 για το 1998. Ωσαύτως δεν αμφισβητείται ότι στη συνέχεια ανανεώθηκαν σιωπηρώς.
- 230 Περαιτέρω, από το γράμμα των συμβάσεων αυτών προκύπτει ότι στη νέα Siderpotenza είχε ανατεθεί μόνον η παραγωγή, υπό την τεχνική έννοια του όρου, και ότι η εταιρία αυτή δεν καθόριζε αυτοτελώς τη συμπεριφορά της στην αγορά. Ως εκ τούτου, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 4, της συμβάσεως εντολής, η νέα Siderpotenza δεσμεύθηκε «να προβαίνει σε παραγγελίες σύμφωνες με τους συμβατικούς όρους που συμφώνησε η εντολέας [Lucchini] με τους προμηθευτές και τους πελάτες (ως προς τους όγκους, τις τιμές και τις προθεσμίες πληρωμής)». Συνεπώς, οι συμβάσεις αυτές δεν ήταν δυνατό να αποτελούν απόδειξη της διαρθρωτικής ανεξαρτησίας της SP και της προσφεύγουσας, αλλά αποτελούν, αντιθέτως, αποδείξεις της οικονομικής ενότητας των δύο αυτών εταιριών. Το γεγονός ότι ο όμιλος Lucchini παρείχε, μέσω της εταιρίας Lucchini Servizi, τις ίδιες υπηρεσίες σε άλλες εταιρίες συνδεόμενες με τον όμιλο δεν είναι ικανό να αποδυναμώσει το συμπέρασμα αυτό. Συνεπώς, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας επί του θέματος αυτού δεν ευσταθεί.

- 231 Συναφώς, το επιχείρημα ότι η SP αποτελεί εντελώς αυτόνομη εταιρία από την άποψη της παραγωγής, με δική της οργάνωση, η οποία χρησιμοποιούσε τη Lucchini Siderurgica και την προσφεύγουσα απλώς και μόνο για να τύχει, έναντι πληρωμής, ορισμένων διοικητικών υπηρεσιών και υπηρεσιών διαχειρίσεως και η οποία χρησιμοποιούσε τις υπηρεσίες της Lucchini Siderurgica για να διανέμει τα προϊόντα της μόνον κατά το αρχικό στάδιο των δραστηριοτήτων της, δεν είναι πειστικό.
- 232 Έβδομον, η προσφεύγουσα επικαλείται πλείονα άλλα περιστατικά τα οποία δεν έλαβε υπόψη της η Επιτροπή στην προσβαλλομένη απόφαση.
- 233 Κατ' αρχάς, ο όμιλος Lucchini ήταν χωρισμένος σε κλάδους προϊόντων, χαρακτηριζόμενους από έντονη αυτονομία. Εντούτοις, το επιχείρημα αυτό δεν είναι ικανό να αποδείξει την έλλειψη οικονομικής ενότητας μεταξύ της Lucchini και της SP, ιδίως λαμβανομένου υπόψη του γράμματος της συμβάσεως εντολής μεταξύ των εταιριών αυτών. Επιπλέον, η προσφεύγουσα, μέσω των μηνιαίων εκθέσεων εντός του ομίλου, πληροφορούνταν τη δραστηριότητα στον τομέα του οπλισμού σκυροδέματος.
- 234 Περαιτέρω, το γεγονός ότι το σήμα που κατατέθηκε για τον οπλισμό σκυροδέματος κατατέθηκε στο όνομα της Siderpotenza και όχι της Lucchini και ότι ο κωδικός σημάσεως τον οποίο επιβάλλει η εφαρμοστέα νομοθεσία αναφερόταν αποκλειστικώς και μόνον στη Siderpotenza δεν αποδεικνύουν την έλλειψη οικονομικής ενότητας των δύο εταιριών, αλλά ενισχύουν, αντιθέτως, την εκτίμηση ότι η Siderpotenza ήταν επιφορτισμένη απλώς και μόνο με την παραγωγή από τεχνικής απόψεως.
- 235 Τέλος, όπως προκύπτει από τη νομολογία, η εκπροσώπηση της προσφεύγουσας και της SP, κατά τη διοικητική και την ένδικη διαδικασία, από διαφορετικούς συμβούλους, οι οποίοι αποφάσισαν αυτοτελώς για τη γραμμή άμυνας τους, δεν είναι δυνατό να αποδυναμώσει την ύπαρξη οικονομικής ενότητας μεταξύ των δύο αυτών εταιριών (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 2011, T-144/07, T-147/07 έως T-150/07 και T-154/07, ThyssenKrupp Liften Ascenseurs κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. II-5129, σκέψη 98 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 236 Όγδοον, όπως ορθώς υπογραμμίζει η Επιτροπή, η έλλειψη αληθούς αυτονομίας της νέας Siderpotenza σε σχέση με τη Lucchini, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό του ομίλου, προκύπτει και από πολυάριθμα άλλα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη δικογραφία. Συγκεκριμένα, επί παραδείγματι, η Lucchini θεωρούνταν ως σημείο επαφής για τις σχέσεις μεταξύ ανταγωνιστών στο πλαίσιο της συμπράξεως, στο οποίο αποστέλλονταν οι προσκλήσεις για τις αντίθετες στον ανταγωνισμό συσκέψεις, καθώς και η σχετική με τις συμπράξεις αλληλογραφία (βλ., μεταξύ άλλων αιτιολογικές σκέψεις 217, 220 και 221 έως 226, 228 και 229, 232 και 233, 241 και 242, 258, 261 και 262, 271, 277, 289, 299 και 304 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Επιπλέον, σε κατάλογο των μελών της Federacciai του έτους 2000, η Lucchini και η νέα Siderpotenza έχουν την ίδια διεύθυνση και τους ίδιους αριθμούς τηλεφώνου και fax. Συναφώς, στο υπόμνημα απαντήσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, χωρίς να ενισχύσει περαιτέρω το επιχείρημά της, ότι το συμπέρασμα αυτό διαψεύδεται «από άλλα έγγραφα που περιέχονται σε δύο CD-ROM συνημμένα στην ανακοίνωση των αιτιάσεων [...], αντίγραφο των οποίων περιέχεται στα παραρτήματα C.7, C.15 έως C.34 [...] των οποίων το περιεχόμενο περιγράφεται λεπτομερέστερα στον πίνακα 3 του παραρτήματος C.3». Επιβάλλεται εντούτοις η διαπίστωση ότι τα παραρτήματα τα οποία επικαλέσθηκε η προσφεύγουσα, όπως και οι προπαρατεθείσες παρατηρήσεις, κρίθηκαν अपαράδεκτα (βλ. σκέψεις 66 έως 68 ανωτέρω).
- 237 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

3. Επί του αιτήματος που σκοπεύει στη μείωση του προστίμου

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 238 Υπενθυμίζεται ότι, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η Επιτροπή έχει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων. Η μέθοδος αυτή, η οποία προσδιορίζεται από τις κατευθυντήριες γραμμές του 1998, περιέχει διάφορα στοιχεία ευελιξίας τα οποία δίνουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να ασκεί την εξουσία της εκτιμήσεως σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση *Papierfabrik August Koehler* κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 164, σκέψη 112 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 239 Η σοβαρότητα των παραβιάσεων του δικαίου ανταγωνισμού της Ένωσης πρέπει να αποδεικνύεται βάσει ικανού αριθμού στοιχείων όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι ιδιαίτερες περιστάσεις της υποθέσεως, το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και ο αποτρεπτικός χαρακτήρας των προστίμων, τούτο δε χωρίς να υφίσταται δεσμευτικός ή εξαντλητικός κατάλογος κριτηρίων που πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνονται υπόψη (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 19ης Μαρτίου 2009, C-510/06 P, *Archer Daniels Midland* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-1843, σκέψη 72, και *Prym* και *Prym Consumer* κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 164, σκέψη 54).
- 240 Όπως εκτέθηκε στη σκέψη 33 ανωτέρω, η Επιτροπή εν προκειμένω καθόρισε το ποσό των προστίμων εφαρμόζοντας τη μέθοδο που προβλέπουν οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998.
- 241 Καίτοι οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998 δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως κανόνας δικαίου τον οποίο οφείλει να τηρεί σε κάθε περίπτωση η διοίκηση, εντούτοις περιέχουν κανόνα συμπεριφοράς που υποδεικνύει την ακολουθητέα τακτική, από την οποία η διοίκηση δεν μπορεί να παρεκκλίνει σε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση χωρίς να εκθέσει τους σχετικούς λόγους, που πρέπει να συμβιβάζονται με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως (βλ. απόφαση *Dansk Rørindustri* κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 224, σκέψη 209 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 8ης Οκτωβρίου 2008, T-73/04, *Carbone-Lorraine* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-2661, σκέψη 70).
- 242 Η Επιτροπή, θεσπίζοντας τέτοιους κανόνες συμπεριφοράς και αναγγέλλοντας με τη δημοσίευσή τους ότι θα τους εφαρμόζει εφεξής στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής τους, αυτοπεριορίστηκε κατά την άσκηση της εξουσίας της εκτιμήσεως και δεν μπορεί να παρεκκλίνει από τους κανόνες αυτούς, διότι άλλως θα υποστεί ενδεχομένως τις συνέπειες της παραβιάσεως γενικών αρχών του δικαίου, όπως είναι η ίση μεταχείριση ή η προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης (βλ. απόφαση *Dansk Rørindustri* κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 224, σκέψη 211 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και απόφαση *Carbone-Lorraine* κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 241, σκέψη 71).
- 243 Εξάλλου, οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998 καθορίζουν κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο τη μεθοδολογία την οποία η Επιτροπή επέβαλε στον εαυτό της όσον αφορά τον καθορισμό του ύψους των προστίμων και κατοχυρώνουν, κατά συνέπεια, την ασφάλεια δικαίου των επιχειρήσεων (απόφαση *Dansk Rørindustri* κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 224, σκέψεις 211 και 213).
- 244 Κατά τις κατευθυντήριες γραμμές του 1998, η εφαρμοστέα μεθοδολογία για το ύψος του προστίμου στηρίζεται στον καθορισμό ενός βασικού ποσού επί του οποίου εφαρμόζονται προσαυξήσεις προκειμένου να ληφθούν υπόψη επιβαρυντικές περιστάσεις και μειώσεις προκειμένου να ληφθούν υπόψη ελαφρυντικές περιστάσεις.
- 245 Κατά το σημείο 1 των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998, το βασικό ποσό καθορίζεται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παραβάσεως.

246 Όσον αφορά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998 προβλέπουν, στο σημείο 1 Α, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, τα εξής:

«Για να αξιολογηθεί η σοβαρότητα της παράβασης, πρέπει να ληφθεί υπόψη ο χαρακτήρας της ίδιας της παράβασης, ο πραγματικός της αντίκτυπος επί της αγοράς, εφόσον αυτός είναι δυνατό να εκτιμηθεί, καθώς και η έκταση της γεωγραφικής αγοράς αναφοράς. Με τον τρόπο αυτό οι παραβάσεις ταξινομούνται σε τρεις κατηγορίες και καθιερώνεται η διάκριση μεταξύ ελαφρών παραβάσεων, σοβαρών παραβάσεων και πολύ σοβαρών παραβάσεων.»

247 Από τις κατευθυντήριες γραμμές του 1998 προκύπτει ότι οι ελαφρές παραβάσεις μπορούν, επί παραδείγματι, να είναι «περιορισμοί, το συνηθέστερο κάθετοι, οι οποίοι αποσκοπούν μεν στον περιορισμό των συναλλαγών, αλλά των οποίων ο αντίκτυπος στην αγορά παραμένει περιορισμένος και αφορά αξιόλογο μεν, αλλά σχετικά μικρό τμήμα της κοινοτικής αγοράς» (σημείο 1 Α, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998). Όσον αφορά τις σοβαρές παραβάσεις, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι «στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν τις περισσότερες φορές οριζόντιοι ή κάθετοι περιορισμοί, όμοιοι με αυτούς [των σοβαρών παραβάσεων], αλλά οι οποίοι εφαρμόζονται με μεγαλύτερη αυστηρότητα, έχουν πιο εκτεταμένες συνέπειες επί της αγοράς και είναι ικανοί να ασκήσουν επίδραση σε εκτεταμένες ζώνες της κοινής αγοράς». Επισημαίνει, επίσης, ότι στην κατηγορία αυτή μπορεί «να εμπίπτουν συμπεριφορές συνιστάμενες στην κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης» (σημείο 1 Α, δεύτερο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998). Όσον αφορά τις πολύ σοβαρές παραβάσεις, η Επιτροπή επισημαίνει ότι πρόκειται «κατά βάση για οριζόντιους περιορισμούς, π.χ. συνασπισμούς επιχειρήσεων με σκοπό τον έλεγχο των τιμών ή τον επιμερισμό των αγορών βάσει ποσοστώσεων, ή για άλλου είδους πρακτικές οι οποίες πλήττουν την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, όπως είναι εκείνες οι οποίες αποσκοπούν στην όρθωση εμποδίων μεταξύ των εθνικών αγορών, ή για καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης εκ μέρους επιχειρήσεων που αναπτύσσουν δραστηριότητα υπό καθεστώς οιοει μονοπωλίου» (σημείο 1 Α, δεύτερο εδάφιο, τρίτη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998).

248 Η Επιτροπή διευκρινίζει επίσης ότι, αφενός, εντός καθεμιάς από τις κατηγορίες αυτές, και ιδίως προκειμένου για τις κατηγορίες των λεγόμενων σοβαρών και πολύ σοβαρών παραβάσεων, η κλιμάκωση των προβλεπόμενων κυρώσεων θα καταστήσει δυνατή τη διαφοροποίηση της μεταχειρίσεως που είναι σκόπιμο να επιφυλάσσεται στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, αναλόγως του χαρακτήρα των παραβάσεων που έχουν διαπράξει, και ότι, αφετέρου, είναι αναγκαίο να λαμβάνεται υπόψη η πραγματική οικονομική δυνατότητα του αυτουργού της παραβάσεως να προξενήσει σημαντική ζημία σε άλλους οικονομικούς παράγοντες, ιδίως στους καταναλωτές, και το ύψος του προστίμου που επιβάλλεται κάθε φορά να είναι τέτοιο ώστε να έχει την ενδεδειγμένη αποτρεπτική χρησιμότητα (σημείο 1 Α, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998).

249 Κατά τις κατευθυντήριες γραμμές του 1998, για τις «πολύ σοβαρές» παραβάσεις, το αρχικό ποσό που προβλέπεται για τα πρόστιμα υπερβαίνει τα 20 εκατομμύρια ευρώ· για τις «σοβαρές» παραβάσεις, το ποσό αυτό μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 1 και 20 εκατομμυρίων ευρώ· τέλος, για τις «ελαφρές» παραβάσεις, το αρχικό ποσό που προβλέπεται για τα πρόστιμα περιλαμβάνεται μεταξύ 1 000 και 1 εκατομμυρίου ευρώ (σημείο 1 Α, δεύτερο εδάφιο, πρώτη και τρίτη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998).

250 Όσον αφορά τη διάρκεια της παραβάσεως, κατά το σημείο 1 Β των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998, η διάρκεια αυτή πρέπει να λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να γίνεται διάκριση μεταξύ:

- των παραβάσεων σύντομης διάρκειας (κατά κανόνα, βραχύτερης του ενός έτους), για τις οποίες δεν εφαρμόζεται καμία προσαύξηση,
- των παραβάσεων μέσης διάρκειας (κατά κανόνα, από ένα έως πέντε έτη), για τις οποίες η προσαύξηση μπορεί να φθάσει έως το 50 % του ποσού που έχει καθορισθεί με βάση τη σοβαρότητα της παραβάσεως,

— των παραβάσεων μεγάλης διάρκειας (κατά κανόνα, μεγαλύτερης των πέντε ετών), για τις οποίες η προσαύξηση που εφαρμόζεται για κάθε έτος μπορεί να ισούται με το 10 % του ποσού που έχει καθορισθεί με βάση τη σοβαρότητα της παραβάσεως.

251 Συναφώς, όπως υπενθύμισε το Δικαστήριο στις αποφάσεις της 8ης Δεκεμβρίου 2011, C-389/10 P, ΚΜΕ Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 129), και C-272/09 P, ΚΜΕ κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 102), στον δικαστή της Ένωσης απόκειται να προβαίνει στον οφειλόμενο έλεγχο νομιμότητας, βάσει των στοιχείων που προσκομίζει ο προσφεύγων προς στήριξη των λόγων που προβάλλει. Στο πλαίσιο του ελέγχου αυτού, ο δικαστής δεν μπορεί να στηρίζεται στο περιθώριο εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή ούτε όσον αφορά την επιλογή των στοιχείων που λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή των κριτηρίων τα οποία προβλέπουν οι κατευθυντήριες γραμμές ούτε όσον αφορά την αξιολόγηση των στοιχείων αυτών, προκειμένου να παραιτηθεί από τη διενέργεια εμπειριστατωμένου ελέγχου τόσο των νομικών όσο και των πραγματικών ζητημάτων.

252 Ο υπό εξέταση λόγος ακυρώσεως πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα των ανωτέρω σκέψεων.

Επί των ενστάσεων απαραδέκτου τις οποίες προέβαλε η Επιτροπή

253 Πρέπει, κατ' αρχάς, να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί των ενστάσεων απαραδέκτου τις οποίες προέβαλε η Επιτροπή, κατά τις οποίες η προσφεύγουσα, στο υπόμνημα απαντήσεώς της, διέυρνε το περιεχόμενο του πέμπτου λόγου ακυρώσεως προβάλλοντας νέες αιτιάσεις, αφορώσες τον δυσανάλογο χαρακτήρα του ύψους του επιβληθέντος προστίμου υπό το πρίσμα της συμπεριφοράς της SP και των εταιριών τις οποίες διαδέχθηκε και την εσφαλμένη εφαρμογή της προσαυξήσεως του 200 % για αποτρεπτικούς σκοπούς. Κατά την Επιτροπή, οι αιτιάσεις αυτές είναι απαράδεκτες, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας.

254 Επισημαίνεται ότι, στο δικόγραφο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ανέπτυξε τέσσερα επιχειρήματα προς στήριξη του πέμπτου της λόγου ακυρώσεως, ήτοι τη μη επιβολή συμβολικού προστίμου, την εσφαλμένη εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, την εσφαλμένη εφαρμογή προσαυξήσεως 105 % λόγω της διάρκειας της παραβάσεως και, τέλος, τη μη συνεκτίμηση ορισμένων ελαφρυντικών περιστάσεων. Αντιθέτως, η προσφεύγουσα δεν διατύπωσε αιτίαση αφορώσα ειδικώς την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, η δε παραβίαση αυτή προβλήθηκε παρεμπιπτόντως μόνο με το υπόμνημα απαντήσεως.

255 Αφενός, ο δυσανάλογος χαρακτήρας του ύψους του προστίμου που επιβλήθηκε λόγω της συμπεριφοράς της SP και των εταιριών τις οποίες διαδέχθηκε δεν μπορεί να θεωρηθεί ως η ανάπτυξη ενός λόγου ακυρώσεως της προσφεύγουσας με τον οποίο συνδέεται στενώς. Μολονότι, βεβαίως, η προσφεύγουσα υπογράμμισε, στο δικόγραφο της προσφυγής της, ότι, «όσον αφορά τη Siderpotenza, την οποία διαδέχθηκε η SP SpA, υπό εκκαθάριση, η μη εφαρμογή των τιμών που συμφωνήθηκαν και των παύσεων παραγωγής που συμφωνήθηκαν κατά τις συσκέψεις δεν εξετάστηκαν προσηκόντως από την Επιτροπή προκειμένου να καθορισθεί η σοβαρότητα της παραβάσεως», η αιτίαση αυτή αφορούσε μόνον τον χαρακτηρισμό της παραβάσεως ως «πολύ σοβαρής» και όχι τον προβαλλόμενο δυσανάλογο και άδικο χαρακτήρα του ύψους του προστίμου «υπό το πρίσμα της συμπεριφοράς» και του «παθητικού και περιθωριακού» ρόλου της SP, του οποίου έγινε επίκληση στο υπόμνημα απαντήσεως. Η αιτίαση αυτή είναι ως εκ τούτου απαράδεκτη. Εν πάση περιπτώσει, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας περί της συμπεριφοράς της SP δεν εκτίθεται στο υπόμνημα απαντήσεως καθεαυτού, αλλά περιέχεται, κατ' ουσίαν, σε έναν πίνακα επισυναφθέντα στο υπόμνημα απαντήσεως και σε 147 παραρτήματα, τα οποία έχουν κριθεί απαράδεκτα (βλ. σκέψεις 66, 68 και 69 ανωτέρω).

256 Αφετέρου, διαπιστώνεται ότι η προβαλλόμενη εσφαλμένη εφαρμογή της προσαυξήσεως του 200 % για αποτρεπτικούς σκοπούς δεν προβλήθηκε με το δικόγραφο της προσφυγής και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως η ανάπτυξη ενός λόγου ακυρώσεως ο οποίος περιέχεται στο δικόγραφο αυτό και με τον οποίο συνδέεται στενώς. Συνεπώς, η αιτίαση αυτή είναι επίσης απαράδεκτη.

Επί της εσφαλμένης εκτιμήσεως της σοβαρότητας της παραβάσεως, της ελλείψεως αιτιολογίας και της ελλείψεως αποδείξεων

- 257 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν εφάρμοσε ορθώς τις κατευθυντήριες γραμμές του 1998 κατά την εκ μέρους της εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως. Υποστηρίζει επίσης ότι η προσβαλλόμενη απόφαση βαρύνεται με σοβαρή έλλειψη αιτιολογίας και έλλειψη αποδείξεων συναφώς.
- 258 Κατά πρώτον, όσον αφορά την προβαλλόμενη παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως ως προς το ύψος των προστίμων, υπενθυμίζεται ότι οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998 περιέχουν ενδεικτικούς κανόνες αφορώντες τα στοιχεία εκτιμήσεως τα οποία λαμβάνει υπόψη της η Επιτροπή για τη μέτρηση της σοβαρότητας και της διάρκειας της παραβάσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο συνιστάμενος στην υποχρέωση αιτιολογήσεως ουσιώδης τύπος τηρείται άπαξ η Επιτροπή εκθέτει, στην απόφασή της, τα στοιχεία εκτιμήσεως τα οποία έλαβε υπόψη της, κατ' εφαρμογήν των κατευθυντήριων γραμμών της, για τη μέτρηση της σοβαρότητας και της διάρκειας της παραβάσεως προκειμένου να υπολογίσει το ύψος του προστίμου (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 9ης Ιουλίου 2003, T-220/00, Cheil Jedang κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-2473, σκέψεις 217 και 218).
- 259 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή συμμορφώθηκε προς την επιταγή αυτή. Πράγματι, εξέθεσε, στις αιτιολογικές σκέψεις 582 έως 605 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τα στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε για να χαρακτηρίσει την παράβαση ως «πολύ σοβαρή».
- 260 Κατά δεύτερον, όσον αφορά το βάσιμο της εκτιμήσεως της Επιτροπής που αφορά τον χαρακτηρισμό της παραβάσεως ως «πολύ σοβαρής», πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της τον πραγματικό αντίκτυπο της συμπεριφοράς των μετεχόντων στη σύμπραξη και, ειδικότερα, της συμπεριφοράς της SP, προκειμένου να καθορίσει τη σοβαρότητα της παραβάσεως και, κατά συνέπεια, το ύψος του προστίμου. Κατά την προσφεύγουσα, στην περίπτωση συμπράξεως που αφορά τις τιμές, η Επιτροπή όφειλε να διαπιστώσει ότι η σύμπραξη αυτή παρέσχε όντως τη δυνατότητα στις οικείες επιχειρήσεις να επιτύχουν υψηλότερο επίπεδο τιμών από εκείνο που θα ίσχυε χωρίς τη σύμπραξη. Εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να αποδείξει την ύπαρξη τέτοιου αποτελέσματος, αλλά απλώς περιορίστηκε στον χαρακτηρισμό της συμπράξεως ως «πολύ σοβαρής» λόγω του σκοπού της. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι ο αντίκτυπος της συμπράξεως ήταν περιορισμένος, πράγμα το οποίο οφειλόταν στην πραγματική εξέλιξη των τιμών στην αγορά κατά την περίοδο αναφοράς και το οποίο προκύπτει από μια μελέτη την οποία προσκόμισαν ορισμένες επιχειρήσεις και από τη δήλωση της εθνικής ενώσεως των επιχειρήσεων μορφοποιήσεως του σιδήρου, οι οποίες εμφανίζουν την έλλειψη αντίκτυπου της συμπράξεως.
- 261 Κατ' αρχάς, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι, για τον καθορισμό της σοβαρότητας της παραβάσεως, η Επιτροπή έπρεπε να λάβει υπόψη της ειδικώς τη συμπεριφορά της SP, η οποία δεν εφάρμοσε τις συμφωνηθείσες τιμές. Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η πραγματική συμπεριφορά την οποία διατείνεται ότι υιοθέτησε μια επιχείρηση δεν επηρεάζει την εκτίμηση του αντίκτυπου μιας συμπράξεως στην αγορά, αλλά πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνον τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την όλη παράβαση (απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 1999, C-49/92 P, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, Συλλογή 1999, σ. I-4125, σκέψη 152· αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 9ης Ιουλίου 2003, T-224/00, Archer Daniels Midland και Archer Daniels Midland Ingredients κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-2597, σκέψη 167, της 28ης Απριλίου 2010, T-456/05 και T-457/05, Gütermann και Zwicky κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. II-1443, σκέψη 133, και KME Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 251, σκέψη 72).
- 262 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έπρεπε να λάβει υπόψη της την παραβατική συμπεριφορά της προσφεύγουσας προκειμένου να εκτιμήσει την ατομική κατάσταση αυτής, αλλά τούτο δεν μπορούσε να επηρεάσει καθ' οιονδήποτε τρόπο την κατάταξη της παραβάσεως στην κατηγορία των «πολύ σοβαρών» παραβάσεων (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Gütermann και Zwicky κατά Επιτροπής,

προπαρατεθείσα στη σκέψη 261, σκέψη 134). Ομοίως, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η SP και οι εταιρίες τις οποίες διαδέχθηκε δεν ήταν σε θέση να εφαρμόσουν τη σύμπραξη και ιδίως τις τιμές που είχαν καθορισθεί «βασική εκ Brescia», δεδομένου ότι δραστηριοποιούνταν σχεδόν αποκλειστικώς «στον νότο», είναι αλυσιτελές στο πλαίσιο του χαρακτηρισμού της παραβάσεως ως «πολύ σοβαρής».

- 263 Περαιτέρω, υπενθυμίζεται ότι, μολονότι ο αντίκτυπος της παραβάσεως αποτελεί στοιχείο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως αυτής, πρόκειται για ένα κριτήριο μεταξύ άλλων, όπως ο χαρακτήρας της παραβάσεως και η έκταση της γεωγραφικής αγοράς. Εξάλλου, από το σημείο 1, Α, πρώτο εδάφιο, των κατευθυντήριων γραμμών του 1998 προκύπτει ότι ο αντίκτυπος αυτός πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνον εφόσον είναι μετρήσιμος (αποφάσεις της 9ης Ιουλίου 2009, C-511/06 P, Archer Daniels Midland κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-5843, σκέψη 125, και απόφαση Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 164, σκέψη 74).
- 264 Ως προς τις οριζόντιες συμπράξεις που αφορούν τις τιμές ή τον καταμερισμό των αγορών, από τις κατευθυντήριες γραμμές του 1998 προκύπτει επίσης ότι οι συμπράξεις αυτές είναι δυνατό να χαρακτηρισθούν ως πολύ σοβαρές παραβάσεις αποκλειστικώς και μόνο βάσει του χαρακτήρα τους, χωρίς η Επιτροπή να υποχρεούται να αποδείξει πραγματικό αντίκτυπο της παραβάσεως επί της αγοράς. Σε μια τέτοια περίπτωση, ο πραγματικός αντίκτυπος της παραβάσεως αποτελεί απλώς ένα ακόμη στοιχείο, το οποίο, εφόσον είναι μετρήσιμο, ενδέχεται να δώσει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να αυξήσει το αρχικό ποσό του προστίμου πέραν του ελάχιστου δυνατού ποσού των 20 εκατομμυρίων ευρώ (απόφαση Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 164, σκέψη 75).
- 265 Συναφώς, επιβάλλεται, πρώτον, η διαπίστωση ότι από το σύστημα κυρώσεων λόγω παραβάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού, όπως έχει καθιερωθεί με τον κανονισμό 1/2003 και ερμηνευθεί από τη νομολογία, προκύπτει ότι οι συμπράξεις, λόγω του χαρακτήρα τους, επισύρουν ορθώς τα αυστηρότερα πρόστιμα. Ο ενδεχόμενος πραγματικός αντίκτυπός τους επί της αγοράς, ειδικότερα δε το ζήτημα σε ποιο μέτρο ο περιορισμός του ανταγωνισμού κατέληξε σε αγοραία τιμή υψηλότερη από εκείνη που θα είχε επικρατήσει σε περίπτωση που δεν υπήρχε η σύμπραξη, δεν αποτελεί αποφασιστικό κριτήριο για τον καθορισμό του ύψους των προστίμων. Προστίθεται ότι από τις κατευθυντήριες γραμμές του 1998 προκύπτει ότι οι συμφωνίες ή οι εναρμονισμένες πρακτικές που αποβλέπουν ιδίως, όπως εν προκειμένω, στον καθορισμό των τιμών και στην κατανομή της πελατείας μπορούν, εκ του χαρακτήρα τους και μόνον, να χαρακτηρίζονται ως «πολύ σοβαρές», χωρίς να απαιτείται να έχουν κάποιον ιδιαίτερο αντίκτυπο στην αγορά ή κάποια ιδιαίτερα μεγάλη γεωγραφική έκταση. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται από το ότι, καίτοι στην περιγραφή των «σοβαρών» παραβάσεων προβλέπεται ρητώς ο αντίκτυπος στην αγορά και η παραγωγή αποτελεσμάτων σε εκτεταμένες ζώνες της κοινής αγοράς, αντιθέτως, σύμφωνα με την περιγραφή των «πολύ σοβαρών παραβάσεων», δεν απαιτείται κάποιος συγκεκριμένος αντίκτυπος στην αγορά ούτε η παραγωγή αποτελεσμάτων σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή (βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 6ης Μαΐου 2009, T-127/04, KME Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. II-1167, σκέψεις 65 και 66 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 266 Εν προκειμένω, η επίμαχη σύμπραξη είχε ως σκοπό τον καθορισμό των τιμών, ο οποίος υλοποιήθηκε με διαφορετικούς τρόπους, ιδίως με τον περιορισμό ή τον έλεγχο της παραγωγής ή των πωλήσεων και, συνεπώς, ήταν δυνατό να χαρακτηρισθεί ως πολύ σοβαρή παράβαση, χωρίς η Επιτροπή να υποχρεούται να αποδείξει πραγματικό αντίκτυπο αυτής στην αγορά. Εξάλλου, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 265 ανωτέρω, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι η Επιτροπή όφειλε να διαπιστώσει εν προκειμένω ότι η σύμπραξη αυτή παρέσχε όντως τη δυνατότητα στις οικείες επιχειρήσεις να επιτύχουν υψηλότερο επίπεδο τιμών από εκείνο που θα ίσχυε χωρίς τη σύμπραξη.

- 267 Εν πάση περιπτώσει, όσον αφορά τον προβαλλόμενο περιορισμένο αντίκτυπο της παραβάσεως, που οφείλεται «κατά τα φαινόμενα στην πραγματική εξέλιξη των τιμών στην αγορά κατά την περίοδο αναφοράς», οι οποίες μειώθηκαν κατά το κρίσιμο διάστημα, όπως προκύπτει από τους συνημμένους στην προσβαλλομένη απόφαση πίνακες, αφενός, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα ουδόλως ενισχύει το επιχειρήματά της, επί παραδείγματι στηριζόμενη σε ακριβή στοιχεία παρατιθέμενα στους πίνακες αυτούς. Η Επιτροπή επισήμανε, στις αιτιολογικές σκέψεις 513 και 514 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι, εκτός του ότι η εξέλιξη των συνολικών πραγματικών τιμών δεν μπορούσε να αναπαραχθεί κατά τρόπο μονοσήμαντο, έκρινε ότι, ακόμη και αν έπρεπε να ληφθούν υπόψη οι σημαντικές μειώσεις της βασικής τιμής σε πραγματικούς αριθμούς, η αύξηση των προσθέτων τιμών ήταν τουλάχιστον 40 % σε πραγματικούς αριθμούς.
- 268 Αφετέρου, όσον αφορά το επιχειρήματά της ότι η Επιτροπή είχε στη διάθεσή της «πληθώρα στοιχείων από τα οποία προέκυπτε αναμφιβόλως ότι η τεκμαιρόμενη σύμπραξη ουδόλως επηρέασε το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο ούτε και τη σχετική αγορά», επισημαίνεται ότι τα συμπεράσματα της μελέτης Lear (Laboratorio di Economia, Antitrust, Regolamentazione), τιτλοφορούμενης «Η βιομηχανία του οπλισμού σκυροδέματος στην Ιταλία από το 1989 έως το 2000», την οποία παρήγγειλαν οι επιχειρήσεις Alfa, Feralpi, IRO, SP και Valsabbia, στην οποία παραπέμπει η προσφεύγουσα και η οποία δεν έχει επισυναφθεί στην υπό κρίση προσφυγή, απορρίφθηκαν από την Επιτροπή στις αιτιολογικές σκέψεις 42, 50 έως 56, 62, 513, 521 και 585 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η οποία επισήμανε ότι τα στοιχεία δεν φαίνονταν να ενισχύουν τη θέση της μελέτης Lear περί μειώσεως της συνολικής τιμής κατά 32 % σε πραγματικούς αριθμούς (βλ., επίσης, σκέψη 267 ανωτέρω). Εξάλλου, στην αιτιολογική σκέψη 490 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή αντέκρουσε το επιχειρήμα ότι η αύξηση της πρόσθετης τιμής δεν είχε αποτέλεσμα αφού εξουδετερώθηκε από τη μείωση της βασικής τιμής, δεδομένου ότι, εφόσον η συνολική τιμή του οπλισμού σκυροδέματος αποτελείται από τη βασική τιμή και από την πρόσθετη τιμή και η πρόσθετη τιμή θεωρείται ως εκτός ανταγωνισμού και μη διαπραγματεύσιμη, η αύξηση της πρόσθετης τιμής συνεπάγεται μείωση της μεταβλητότητας της συνολικής τιμής και, συνεπώς, μείωση του περιθωρίου αβεβαιότητας ως προς την τιμή αυτή. Η προσφεύγουσα όμως δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο προκειμένου να αποδυναμώσει τις διαπιστώσεις αυτές.
- 269 Εξάλλου, όσον αφορά τη δήλωση της εθνικής ενώσεως των επιχειρήσεων μορφοποίησης του σιδήρου, κατά την οποία η ύπαρξη περιοριστικών του ανταγωνισμού συμπράξεων στην εν λόγω αγορά δεν έγινε αντιληπτή (αιτιολογική σκέψη 524 της προσβαλλομένης αποφάσεως), αρκεί η διαπίστωση ότι η δήλωση αυτή δεν αποδεικνύει την έλλειψη αντίκτυπου της παραβάσεως στην αγορά.
- 270 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, το επιχειρήματά της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή περιορίστηκε στη διαπίστωση ότι η συμφωνία τέθηκε σε εφαρμογή, προκειμένου να συναγάγει την ύπαρξη πραγματικού αντίκτυπου στην αγορά, είναι αλυσιτελές. Το επιχειρήματά αυτό είναι εν πάση περιπτώσει αβάσιμο, δεδομένου ότι η Επιτροπή διαπίστωσε, στις αιτιολογικές σκέψεις 512 έως 524 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι η σύμπραξη είχε επηρεάσει την τιμή πώλησεως του οπλισμού σκυροδέματος, και ιδίως τις πρόσθετες τιμές λόγω διαστάσεων, στην Ιταλία κατά το κρίσιμο διάστημα.
- 271 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι η σύμπραξη περιοριζόταν μόνο στην ιταλική επικράτεια και ότι οι επίμαχες επιχειρήσεις κατείχαν μεταβαλλόμενα μερίδια αγοράς και, εν πάση περιπτώσει, χαμηλότερα του 50 % πριν το 1996.
- 272 Ένα τέτοιο επιχειρήματά στηρίζεται σε εσφαλμένη βάση, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 592 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή έκρινε ότι ο περιορισμός των αποτελεσμάτων της συμπράξεως μόνο στην ιταλική αγορά δεν καθιστούσε δυνατή τη μείωση της σοβαρότητας της παραβάσεως από «πολύ σοβαρή» σε «σοβαρή», διότι έπρεπε να ληφθεί υπόψη το μέγεθος της ιταλικής παραγωγής. Πάντως, η Επιτροπή έλαβε ρητώς υπόψη, στην αιτιολογική σκέψη 599 της προσβαλλομένης αποφάσεως, για τον καθορισμό του αρχικού ποσού του προστίμου,

το γεγονός ότι η σύμπραξη αφορούσε εθνική αγορά η οποία υπέκειτο, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, σε ειδική ρύθμιση της Συνθήκης ΕΚΑΧ και στην οποία οι οικείες επιχειρήσεις κατείχαν, κατά το πρώτο διάστημα της παραβάσεως, περιορισμένα μερίδια.

- 273 Συναφώς, πρέπει εν πάση περιπτώσει να υπομνησθεί ότι από τη νομολογία προκύπτει ότι η έκταση της γεωγραφικής αγοράς αποτελεί ένα μόνον από τα τρία ουσιώδη κριτήρια, κατά τις κατευθυντήριες γραμμές του 1998, για τη συνολική εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως. Μεταξύ αυτών των αλληλεξαρτωμένων κριτηρίων, η φύση της παραβάσεως διαδραματίζει πρωταρχικό ρόλο. Αντιθέτως, η έκταση της γεωγραφικής αγοράς δεν συνιστά αυτοτελές κριτήριο, υπό την έννοια ότι μόνον παραβάσεις που αφορούν πλείονα κράτη θα μπορούσαν χαρακτηρισθούν ως «πολύ σοβαρές». Ούτε η Συνθήκη ΕΚ ούτε ο κανονισμός 17 ούτε ο κανονισμός 1/2003 ούτε οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998 ούτε η νομολογία επιτρέπουν να κριθεί ότι μόνον πολύ εκτεταμένοι, γεωγραφικώς, περιορισμοί μπορούν να τύχουν τέτοιου χαρακτηρισμού (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 2006, T-259/02 έως T-264/02 και T-271/02, Raiffeisen Zentralbank Österreich κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-5169, σκέψη 311 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Συνεπώς, ορθώς η Επιτροπή έκρινε ότι ο περιορισμός των αποτελεσμάτων της συμπράξεως μόνο στην ιταλική αγορά δεν δικαιολογούσε τον χαρακτηρισμό της επίμαχης παραβάσεως ως «σοβαρής».
- 274 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, κατά τον καθορισμό της σοβαρότητας της παραβάσεως, η Επιτροπή δεν φαίνεται να έλαβε υπόψη της το κανονιστικό και οικονομικό πλαίσιο της προσαπτόμενης συμπεριφοράς. Από το 1990 έως το 2000, επικρατούσε σοβαρή οικονομική κρίση στην ιταλική αγορά του οπλισμού σκυροδέματος, πράγμα το οποίο προκάλεσε συρρίκνωση της ζήτησεως και σταθεροποίηση της προσφοράς, την έξοδο πολυάριθμων επιχειρήσεων από την αγορά, την αστάθεια των μεριδίων αγοράς των μετεχουσών στην παραγωγή επιχειρήσεων και μείωση των τιμών.
- 275 Ένα τέτοιο επιχείρημα στηρίζεται επίσης σε εσφαλμένη βάση και πρέπει να απορριφθεί.
- 276 Κατ' αρχάς, η Επιτροπή επισήμανε, στην αιτιολογική σκέψη 64 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι γνώριζε το οικονομικό πλαίσιο του τομέα της χαλυβουργίας εντός της Ένωσης και του οπλισμού σκυροδέματος ειδικότερα. Στην αιτιολογική σκέψη 68 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή έκρινε επίσης, χωρίς να αντιλέξει η προσφεύγουσα, όσον αφορά τις συνθήκες πρόδηλης κρίσεως στον τομέα της χαλυβουργίας, ότι ο οπλισμός σκυροδέματος, ο οποίος δεν ενέπιπτε πλέον στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος των ποσοστώσεων από την 1η Ιανουαρίου του 1986, είχε εξαιρεθεί από το «σύστημα εποπτείας», λόγω του ότι άνω του 80 % του οπλισμού σκυροδέματος κατασκευαζόταν από μικρές επιχειρήσεις με χαμηλό κόστος που συνήθως δεν αντιμετώπιζαν δυσχέρειες.
- 277 Περαιτέρω, κρίνεται ότι ορθώς η Επιτροπή επισήμανε, στις αιτιολογικές σκέψεις 74 και 596 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι, μετά την παρέλευση του διαστήματος πρόδηλης κρίσεως, οι επιχειρηματίες του τομέα της χαλυβουργίας δεν μπορούσαν ευλόγως να αγνοούν τις συνέπειες των περιοριστικών του ανταγωνισμού συμπεριφορών τις οποίες είχαν εφαρμόσει, επισημαίνοντας συγχρόνως ότι ορισμένες ανακοινώσεις της Federacciai έφεραν τη μνεία «να καταστραφεί μετά την ανάγνωση», πράγμα το οποίο ουδόλως άφηνε αμφιβολίες ως προς τον παράνομο χαρακτήρα τους.
- 278 Τέλος, επισημάνθηκε στη σκέψη 272 ανωτέρω ότι η Επιτροπή είχε επισημάνει ότι έλαβε υπόψη της, για τον καθορισμό του αρχικού ποσού του προστίμου, το γεγονός ότι η σύμπραξη αφορούσε εθνική αγορά η οποία υπαγόταν, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, σε ειδική ρύθμιση της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Υπογραμμίζεται συναφώς ότι η Επιτροπή καθόρισε το αρχικό ποσό του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου σε 3,5 εκατομμυρίων ευρώ, ήτοι ποσό χαμηλότερο από το ένα πέμπτο του ελαχίστου ορίου των 20 εκατομμυρίων ευρώ το οποίο προβλέπουν κανονικά οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998 για αυτό το είδος πολύ σοβαρής παραβάσεως (βλ. σημείο 1 Α,

δεύτερο εδάφιο, τρίτη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998). Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της το κανονιστικό και οικονομικό πλαίσιο της προσαπτομένης στην υπό κρίση υπόθεση συμπεριφοράς.

- 279 Συνεπώς, ορθώς η Επιτροπή έκρινε ότι η προβαλλόμενη σοβαρή οικονομική κρίση στον κλάδο της ιταλικής παραγωγής οπλισμού σκυροδέματος δεν δικαιολογούσε τον χαρακτηρισμό της παραβάσεως ως «σοβαρής».
- 280 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι το υπό κρίση σκέλος του πέμπτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί της εσφαλμένης εφαρμογής της προσαυξήσεως του 105 % λόγω της διαρκείας της παραβάσεως

- 281 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι κακώς η Επιτροπή προσαύξησε το πρόστιμό της κατά 105 % λόγω της διαρκείας της παραβάσεως.
- 282 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη διαπιστώνοντας, στην αιτιολογική σκέψη 607 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι η παράβαση διήρκεσε πλέον των δέκα ετών και έξι μηνών για όλες τις επιχειρήσεις, πλην της Ferriere Nord, και εφαρμόζοντας, κατά συνέπεια, προσαύξηση του βασικού ποσού του προστίμου της κατά 105 %. Συγκεκριμένα, κακώς η Επιτροπή καταλόγισε την παράβαση στην προσφεύγουσα για το διάστημα από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 5 Μαρτίου 1991, δεδομένου ότι, κατά το διάστημα αυτό, την πρώτη Siderpotenza έλεγχε η Leali.
- 283 Εντούτοις, από τα αναπτυχθέντα στις σκέψεις 209 έως 213 ανωτέρω προκύπτει ότι ορθώς η Επιτροπή καταλόγισε την παράβαση στην προσφεύγουσα για το διάστημα από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 5 Μαρτίου 1991.
- 284 Στο υπόμνημα απαντήσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι η SP ή οι εταιρίες τις οποίες διαδέχθηκε υιοθέτησαν περιοριστικές του ανταγωνισμού συμπεριφορές από το 1989 έως το 1991.
- 285 Ακόμη και αν υποθεθεί ότι μια τέτοια αιτίαση, η οποία δεν διατυπώθηκε στο δικόγραφο της προσφυγής είναι παραδεκτή, πρέπει να διαπιστωθεί ότι δεν είναι βάσιμη. Αφενός, η Επιτροπή απέδειξε ότι η SP υπήρξε παραλήπτρια της ανακοινώσεως της Federacciai της 6ης Δεκεμβρίου 1989 η οποία αφορούσε τις «πρόσθετες τιμές λόγω διαστάσεων» (αιτιολογικές σκέψεις 126 και 560 της προσβαλλομένης αποφάσεως) και ότι η εν λόγω εταιρία είχε τροποποιήσει τους τιμοκαταλόγους της σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ανακοίνωση αυτή (αιτιολογικές σκέψεις 127 και 560 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Αφετέρου, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι έξι επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων η SP, είχαν τροποποιήσει επανειλημμένως και κατά τρόπο σχεδόν πανομοιότυπο τις πρόσθετες τιμές της 21ης Μαρτίου και της 2ας Απριλίου 1990, της 1ης και της 20ής Αυγούστου 1990, της 17ης Ιανουαρίου και της 1ης Φεβρουαρίου 1991 και της 1ης Ιουνίου και της 28ης Αυγούστου 1991 (αιτιολογική σκέψη 128 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 286 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι μόνον οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες φέρουν το βάρος της ανατροπής του τεκμηρίου ότι οι επιχειρήσεις οι οποίες μετέχουν στη σύμπραξη λαμβάνουν υπόψη τις πληροφορίες που αντάλλαξαν με τους ανταγωνιστές τους, προκειμένου να καθορίσουν τη συμπεριφορά τους στην αγορά αυτή (αποφάσεις του Δικαστηρίου Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, προπαρατεθείσα στη σκέψη 261, σκέψη 121, και της 8ης Ιουλίου 1999, C-199/92 P, Hüls κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-4287, σκέψη 162). Ελλείπει κάθε συναφούς στοιχείου, το επιχείρημα της προσφεύγουσας περί της προβαλλομένης μη συμμετοχής της στη σύμπραξη το 1989 και το 1990 δεν ευσταθεί.

- 287 Δεύτερον, στο υπόμνημα απαντήσεως, η προσφεύγουσα υποστήριξε επίσης ότι η Επιτροπή δεν παρέσχε στοιχεία αποδεικνύοντα τη συμμετοχή της SP στις συμφωνίες επί των βασικών τιμών και των προσθέτων τιμών λόγω διαστάσεων.
- 288 Η αιτίαση αυτή, ακόμη και αν υποθεθεί ότι είναι ωσαύτως παραδεκτή, δεδομένου ότι δεν διατυπώθηκε στο δικόγραφο της προσφυγής, δεν μπορεί να γίνει δεκτή, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε κανένα στοιχείο προκειμένου να αντικρούσει τις σκέψεις στις οποίες στηρίχθηκε η Επιτροπή, στις αιτιολογικές σκέψεις 220, 233, 240, 241, 245 έως 267 και 562 της προσβαλλομένης αποφάσεως, για να αποδείξει την εν λόγω συμμετοχή.
- 289 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, στην αιτιολογική σκέψη 606 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι είχε αναστείλει τη συμμετοχή της στην πτυχή της συμπράξεως που αφορούσε τον περιορισμό ή τον έλεγχο της παραγωγής και των πωλήσεων κατά το διάστημα από τις 9 Ιουνίου έως τις 30 Νοεμβρίου 1998. Συνεπώς, η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη προσάπτοντάς της την αδιάλειπτη συμμετοχή στη σύμπραξη και εφαρμόζοντας στο αρχικό ποσό του προστίμου της συντελεστή ανάλογο προς αυτόν άλλων εταιριών. Συναφώς, από το γεγονός ότι, κατά την άποψη της Επιτροπής, η επίμαχη παράβαση είχε τον χαρακτήρα ενιαίας και συνεχούς παραβάσεως δεν είναι δυνατό να δικαιολογήσει την παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως και της ασφαλείας δικαίου.
- 290 Κατ' αρχάς, επισημαίνεται ότι, στην προσβαλλομένη απόφαση, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι διαπιστωθείσες πράξεις συνιστούσαν ενιαία, σύνθετη και συνεχή παράβαση, η οποία ήταν δυνατό να χαρακτηριστεί ως ενιαία παράβαση συγκεκριμενοποιηθείσα μέσω συνεχούς συμπεριφοράς αποτελούμενης τόσο από συμφωνίες όσο και από εναρμονισμένες πρακτικές, οι οποίες επιδίωκαν όλες τον ίδιο σκοπό, δηλαδή την αύξηση των τιμών του οπλισμού σκυροδέματος (αιτιολογικές σκέψεις 436, 437, 442, 444, 458, 462, 507, 508 και 510 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 291 Όσον αφορά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή επισήμανε ότι ήταν βέβαιο ότι η συμμετοχή της στην παράβαση διήρκεσε τουλάχιστον από τις 6 Δεκεμβρίου 1989 έως τις 27 Ιουνίου 2000. Εντούτοις, υπογράμμισε ότι, από τις 9 Ιουνίου 1998 μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 1998, η Lucchini-SP είχε αναστείλει τη συμμετοχή της στην πτυχή της συμπράξεως που αφορούσε τον περιορισμό ή τον έλεγχο της παραγωγής ή των πωλήσεων (αιτιολογικές σκέψεις 560 έως 562 και 606 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 292 Όσον αφορά τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας περί της διάρκειας της παραβάσεως η οποία της προσάπτεται, αφενός, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τυπικώς τον χαρακτηρισμό της συμπράξεως ως ενιαίας και συνεχούς παραβάσεως.
- 293 Αφετέρου, υπενθυμίζεται ότι επιχείρηση η οποία έχει μετάσχει σε ενιαία και σύνθετη παράβαση με συμπεριφορά της η οποία εμπίπτει στην έννοια της συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής που επιδιώκει σκοπό αντίθετο προς τον ανταγωνισμό, υπό την έννοια του άρθρου 65 ΑΧ, και η οποία σκοπεί στην υλοποίηση της παραβάσεως στο σύνολό της, ενδέχεται να είναι συνυπαίτια, καθ' όλη τη διάρκεια της συμμετοχής της στην εν λόγω παράβαση, για τη συμπεριφορά άλλων επιχειρήσεων στο πλαίσιο της ίδιας παραβάσεως, όταν έχει αποδειχθεί ότι η εν λόγω επιχείρηση γνωρίζει τις παραβατικές συμπεριφορές των άλλων συμμετεχόντων ή ότι μπορεί ευλόγως να τις προβλέψει και ότι αποδέχεται τον σχετικό κίνδυνο (αποφάσεις του Δικαστηρίου Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, προπαρατεθείσα στη σκέψη 261, σκέψη 203, και της 6ης Δεκεμβρίου 2012, C-441/11 P, Επιτροπή κατά Verhuizingen Coppens, σκέψη 42· αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 20ής Μαρτίου 2002, T-15/99, Brugg Rohrsysteme κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1613, σκέψη 73, και Gütermann και Zwicky κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 261, σκέψη 50).
- 294 Συνεπώς, το ότι μια επιχείρηση δεν έχει μετάσχει σε όλα τα συστατικά στοιχεία μιας συμπράξεως ή ότι έχει διαδραματίσει ήσσονα ρόλο σε όσες πτυχές έχει μετάσχει δεν επηρεάζει την απόδειξη της υπάρξεως παραβάσεως. Όταν αποδεικνύεται ότι μια επιχείρηση γνώριζε την παραβατική συμπεριφορά

των άλλων μετεχόντων ή ότι ήταν ευλόγως σε θέση να την προβλέψει και ότι αποδεχόταν τον σχετικό κίνδυνο, θεωρείται συνυπαίτια, καθ' όλη τη διάρκεια της συμμετοχής της στην παράβαση, για τη συμπεριφορά άλλων επιχειρήσεων στο πλαίσιο της ίδιας παραβάσεως (αποφάσεις Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 165, σκέψη 328, και Gütermann και Zwicky κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 261, σκέψη 156).

- 295 Ως εκ τούτου, η μη συμμετοχή της προσφεύγουσας στην πτυχή της συμπράξεως που αφορά τον περιορισμό και τον έλεγχο της παραγωγής ή των πωλήσεων από τις 9 Ιουνίου έως τις 30 Νοεμβρίου 1998 δεν είναι δυνατό να επηρεάσει την εκτίμηση της διαρκείας της παραβάσεως που διαπιστώθηκε ως προς αυτήν. Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι η Επιτροπή παραβίασε συναφώς τις αρχές της ίσης μεταχειρίσεως και της ασφαλείας δικαίου.
- 296 Όσον αφορά αντιθέτως την εκτίμηση της ατομικής ευθύνης της προσφεύγουσας, υπενθυμίζεται ότι, μολονότι το γεγονός ότι μια επιχείρηση δεν έχει μετάσχει σε όλα τα συστατικά στοιχεία μιας συμπράξεως ή ότι έχει διαδραματίσει ή σsona ρόλο σε όσες πτυχές έχει μετάσχει δεν επηρεάζει την απόδειξη της υπάρξεως της παραβάσεως, το στοιχείο αυτό πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, ενδεχομένως δε και κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, προπαρατεθείσα στη σκέψη 261, σκέψη 90, και απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 165, σκέψη 292).
- 297 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα δεν μετέσχε στην πτυχή της συμπράξεως που αφορά τον περιορισμό και τον έλεγχο της παραγωγής ή των πωλήσεων από τις 9 Ιουνίου έως τις 30 Νοεμβρίου 1998.
- 298 Στην αιτιολογική σκέψη 613 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή εξήγησε πάντως ότι αυτή η έλλειψη άμεσης συμμετοχής σε μία από τις πτυχές της συμπράξεως, επί σύντομο διάστημα, δεν δικαιολογούσε μείωση του ποσού του προστίμου. Διευκρίνισε μεταξύ άλλων, κατ' αρχάς, ότι ο περιορισμός ή ο έλεγχος της παραγωγής ή των πωλήσεων είχε ως μόνο σκοπό τον καθορισμό υψηλότερης βασικής τιμής, όπως προκύπτει από τα εσωτερικά έγγραφα και τις δηλώσεις της Lucchini-SP (αιτιολογικές σκέψεις 207, 228 και 455 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Στη συνέχεια, η Επιτροπή προσέθεσε ότι η επίμαχη παράβαση δεν ήταν λιγότερο σοβαρή διότι ο τάδε ή ο δείνα από τους αποδέκτες της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν είχε μετάσχει, επί σύντομο διάστημα, σε ένα από τα συστατικά της. Τέλος, υπενθύμισε ότι η μη συμμετοχή της Lucchini αφορούσε μία μόνον ή το πολύ δύο από τις συμπεριφορές που ορίσθηκαν προηγουμένως ως υλοποίηση των προτάσεων της εταιρίας συμβούλων K. του Απριλίου και του Ιουλίου 1998.
- 299 Κρίνεται ότι η διαπίστωση αυτή της Επιτροπής δεν βαρύνεται με πλάνη περί το δίκαιο.
- 300 Πράγματι, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δεν παρέσχε κανένα στοιχείο προκειμένου να αντικρούσει την αιτιολογία που προέβαλε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 613 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκειμένου να μη δεχθεί την ύπαρξη ελαφρυντικής περιστάσεως ως προς αυτήν, λόγω της ελλείψεως άμεσης συμμετοχής της, επί σύντομο διάστημα, στην πτυχή της συμπράξεως που αφορά τον περιορισμό και τον έλεγχο της παραγωγής ή των πωλήσεων από τις 9 Ιουνίου έως τις 30 Νοεμβρίου 1998.
- 301 Υπογραμμίζεται επίσης ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τις διαπιστώσεις της Επιτροπής κατά τις οποίες, πρώτον, από εσωτερικό έγγραφο της Lucchini-SP του Απριλίου 1998 προκύπτει ότι «η συμφωνία μεταξύ των παραγωγών [έπρεπε] να διασφαλίσει αύξηση της τιμής κατά περίπου 15-20 ITL κατά τη διάρκεια του Μαΐου» και ότι, «[δ]εδομένου ότι η ζήτηση δεν ήταν ιδιαίτερα έντονη, η προσπάθεια αυτή [έπρεπε] να ενισχυθεί από μείωση της παραγωγής εκ μέρους όλων των παραγωγών, εκτιμώμενη στο 20 % περίπου της μηνιαίας παραγωγής κάθε παραγωγού» (αιτιολογικές σκέψεις 228 και 453 της προσβαλλομένης αποφάσεως), δεύτερον, επέδειξε, κατά το διάστημα το οποίο ακολούθησε αμέσως την επέμβαση της εταιρίας συμβούλων K. που συνίστατο στην άσκηση ελέγχου, κάποια εμπιστοσύνη στο γεγονός ότι η κατάσταση αφορούσε την επίτευξη, εκ μέρους των

παραγωγών, των αυξήσεων των τιμών πωλήσεως τις οποίες επιθυμούσαν (αιτιολογική σκέψη 235 της προσβαλλομένης αποφάσεως) και, τρίτον, το δυνάμενο να ελεγχθεί και τεκμηριωμένο γεγονός ότι, ακόμη και επιχειρήσεις οι οποίες δεν μετείχαν στο σύστημα μείωσης της παραγωγής το οποίο υλοποιήθηκε μέσω του ελέγχου της εταιρίας συμβούλων K., αλλά ενεργούσαν κατά τρόπο σύμφωνο με τη μείωση αυτή, γνώριζαν το σύστημα αυτό, καθώς και τη χρησιμότητά του για τη συντονισμένη αύξηση της τιμής του οπλισμού σκυροδέματος (αιτιολογική σκέψη 453 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

302 Επομένως, το υπό κρίση σκέλος του πέμπτου λόγου ακυρώσεως πρέπει ωσαύτως να απορριφθεί.

Επί της παραλείψεως συνεκτιμήσεως άλλων ελαφρυντικών περιστάσεων

303 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ποσό του προστίμου πρέπει να μειωθεί λόγω της υπάρξεως ελαφρυντικών περιστάσεων τις οποίες όφειλε να λάβει υπόψη της η Επιτροπή, σύμφωνα με το σημείο 3 των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998.

304 Πρώτον, η προσφεύγουσα συνεργάστηκε πραγματικά καθ' όλη τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, η οποία χαρακτηριζόταν από πλείονα σφάλματα εκ μέρους της Επιτροπής και από επανειλημμένες αιτήσεις παροχής υπηρεσιών, στις οποίες η προσφεύγουσα απαντούσε πάντοτε εντός των ταχθεισών προθεσμιών.

305 Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998, στο μέτρο που προβλέπουν τη συνεκτίμηση της πραγματικής συνεργασίας μιας επιχειρήσεως στη διαδικασία ως ελαφρυντική περίπτωση, αναφέρονται στις περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν «[στο πεδίο] εφαρμογής της [ανακοινώσεως περί συνεργασίας του 1996]» (σημείο 3, έκτη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998). Δεν είναι δυνατό να αμφισβητηθεί ότι η υπό κρίση υπόθεση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ανακοινώσεως περί συνεργασίας του 1996 η οποία προβλέπει, στο σημείο της Α 1, πρώτο εδάφιο, την περίπτωση των μυστικών συμπράξεων για τον καθορισμό των τιμών, των ποσοστώσεων παραγωγής ή πωλήσεων, για την κατανομή των αγορών ή για την απαγόρευση των εισαγωγών ή των εξαγωγών. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα δεν μπορεί βασίμως να προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη την προβαλλόμενη συνεργασία της ως ελαφρυντική περίπτωση, εκτός του νομικού πλαισίου της ανακοινώσεως περί συνεργασίας του 1996 (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 20ής Μαρτίου 2002, T-9/99, HFB κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1487, σκέψεις 609 και 610, η οποία επικυρώθηκε κατ' αναίρεση με την απόφαση Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 224, σκέψεις 380 έως 382).

306 Αφετέρου, ο δικαστής της Ένωσης έχει υπενθυμίσει ότι η συνεργασία σε έρευνα η οποία δεν βαίνει πέραν των όσων επιβάλλουν οι υποχρεώσεις τις οποίες υπέχουν οι επιχειρήσεις από το άρθρο 11 του κανονισμού 17 ή από το άρθρο 18 του κανονισμού 1/2003 δεν δικαιολογεί μείωση του προστίμου (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Μαΐου 1998, T-317/94, Weig κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1235, σκέψη 283, και της 18ης Ιουλίου 2005, T-241/01, Scandinavian Airlines System κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2917, σκέψη 218).

307 Δεύτερον, η προσφεύγουσα δεν άντλησε κανένα πλεονέκτημα ούτε κέρδος από τη σύμπραξη.

308 Το επιχείρημα αυτό δεν ευσταθεί. Πράγματι, η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει την προβαλλόμενη έλλειψη κέρδους της από τη σύμπραξη και περιορίζεται στην επίκληση μιας σημαντικής μείωσης της παραγωγής, σημαντικών οικονομικών ζημιών και αισθητής οικονομικής στενότητας το 2009, καθώς και της καταστάσεως εκκαθαρίσεως της SP.

309 Εν πάση περιπτώσει, ακόμα και αν υποθεθεί ότι η προσφεύγουσα δεν ωφελήθηκε από τις πρακτικές που της προσάπτονται, από τη νομολογία προκύπτει ότι, μολονότι το ύψος του επιβαλλομένου προστίμου πρέπει να είναι ανάλογο προς τη διάρκεια της παραβάσεως και προς τα άλλα στοιχεία

που μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, μεταξύ των οποίων το κέρδος που αποκόμισε η οικεία επιχείρηση από τις πρακτικές της, το γεγονός ότι μια επιχείρηση δεν αποκόμισε κανένα όφελος από την παράβαση δεν μπορεί να εμποδίσει την επιβολή προστίμου, διότι άλλως το πρόστιμο θα έχανε τον αποτρεπτικό του χαρακτήρα. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη, προκειμένου να καθορίσει το ύψος των προστίμων, να λάβει υπόψη της τη μη αποκόμιση οφέλους από την επίμαχη παράβαση. Επιπλέον, η έλλειψη οικονομικού πλεονεκτήματος συνδεδεμένου με την παράβαση δεν μπορεί να θεωρείται ως ελαφρυντική περίπτωση (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 29ης Νοεμβρίου 2005, T-64/02, Heubach κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-5137, σκέψεις 184 έως 186 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Ομοίως, η Επιτροπή δεν μπορεί να υποχρεούται να λάβει υπόψη της το περιορισμένο περιθώριο κέρδους το οποίο φέρεται ότι επιτεύχθηκε στην οικεία βιομηχανία προκειμένου να καθορίσει το ύψος των προστίμων (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 2010, T-11/05, Wieland-Werke κ.λπ. κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 227).

- 310 Τρίτον, η προσφεύγουσα δεν ανέπτυξε δραστηριότητα στην αγορά του οπλισμού σκυροδέματος.
- 311 Το επιχείρημα αυτό δεν ευσταθεί, δεδομένου ότι στις σκέψεις 209 έως 237 ανωτέρω διαπιστώθηκε ότι ορθώς η Επιτροπή έκρινε ότι η προσφεύγουσα και η SP αποτελούσαν ενιαία οικονομική μονάδα στην οποία έπρεπε να καταλογισθούν, πλην των δικών τους ενεργειών, η συμπεριφορά της πρώτης Siderpotenza και της Lucchini Siderurgica, οι οποίες έχουν παύσει να υπάρχουν από νομικής απόψεως. Δεν αμφισβητείται ότι η πρώτη και η νέα Siderpotenza, καθώς και η Lucchini Siderurgica, παρήγαγαν οπλισμό σκυροδέματος κατά το διάστημα της συμπράξεως και ότι η προσφεύγουσα ανέπτυξε ακριβώς δραστηριότητα στην εν λόγω αγορά, μέσω των ως άνω επιχειρήσεων.
- 312 Τέταρτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, μολονότι, κατά τις κατευθυντήριες γραμμές του 1998, ο συνολικός κύκλος εργασιών τον οποίο έπρεπε να λάβει υπόψη της η Επιτροπή ήταν ο κύκλος εργασιών ο οποίος αντιστοιχούσε στη χρήση που προηγήθηκε του έτους εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως ή στην αμέσως προηγούμενη χρήση, εν προκειμένω, το γεγονός ότι έγινε αναφορά στον κύκλο εργασιών του 2007 δεν ήταν σύμφωνο προς την αρχή της ασφαλείας δικαίου ούτε προς το πνεύμα της πολιτικής στον τομέα του ανταγωνισμού, δεδομένου ότι ο κύκλος εργασιών αυτός δεν συνδέεται με το διάστημα κατά το οποίο τελέσθηκε η προβαλλόμενη παράβαση, ήτοι με το διάστημα 1989-2000, τούτο δε λόγω μιας ασυνήθως μακράς διοικητικής διαδικασίας οφειλομένης σε σφάλματα στα οποία υπέπεσε η Επιτροπή.
- 313 Το επιχείρημα αυτό είναι επίσης αβάσιμο δεδομένου ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι είχε ήδη καθορίσει το ύψος των προστίμων τα οποία σκόπευε να επιβάλει στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις κατά την έκδοση της αποφάσεως του 2002 (αιτιολογική σκέψη 580 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Επιπλέον, όπως ορθώς υπογραμμίζει η Επιτροπή, η χρήση του πλέον προσφάτου κύκλου εργασιών της Lucchini-SP είχε συνέπειες στον καθορισμό του πολλαπλασιαστή για τη διασφάλιση του αποτρεπτικού αποτελέσματος, στο μέτρο που η Επιτροπή έκρινε δικαιολογημένη την αύξηση του βασικού ποσού κατά 200 % αντί 225 %, διότι η σχέση μεταξύ του κύκλου εργασιών της Lucchini-SP και της μεγαλύτερης από τις άλλες επιχειρήσεις είχε μειωθεί από 1:3 το 2001 σε 1:2 το 2008 (αιτιολογική σκέψη 605 της προσβαλλομένης αποφάσεως), οπότε το συνολικό πρόστιμο που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα με την προσβαλλόμενη απόφαση ήταν χαμηλότερο από το καθορισθέν με την απόφαση του 2002 πρόστιμο.
- 314 Εν πάση περιπτώσει, σημειωτέον ότι, ιδίως λόγω πράξεων μεταβιβάσεως ή συγκεντρώσεως, οι συνολικοί πόροι μιας επιχειρήσεως μπορούν να μεταβληθούν, σημειώνοντας σημαντική αύξηση ή μείωση σε σχετικώς σύντομο χρονικό διάστημα, ιδίως μεταξύ της παύσεως της παραβάσεως και της εκδόσεως της αποφάσεως περί επιβολής προστίμου. Επομένως, οι εν λόγω πόροι πρέπει να εκτιμώνται, ώστε να επιτυγχάνεται το προσήκον αποτρεπτικό αποτέλεσμα, και τούτο τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, την ημερομηνία κατά την οποία επιβάλλεται το πρόστιμο (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 5ης Απριλίου 2006, T-279/02, Degussa κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-897, σκέψη 285).

- 315 Εξάλλου, όσον αφορά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, καθόσον παρήλθαν δύο έτη μεταξύ των πρώτων ελέγχων της Επιτροπής βάσει του άρθρου 47 ΑΧ και της εκδόσεως της αποφάσεως του 2002, και δύο ακόμη έτη μεταξύ της ακυρώσεως της εν λόγω αποφάσεως και της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ. σκέψεις 17 έως 23 ανωτέρω), η προσφεύγουσα δεν μπορεί να προβάλλει βασίμως ότι η διαδικασία αυτή είχε ασυνήθως μακρά διάρκεια.
- 316 Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικρίνει τη συνεκτίμηση του κύκλου εργασιών του έτους που προηγήθηκε της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 317 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το υπό κρίση σκέλος του πέμπτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί της μη επιβολής συμβολικού πρόστιμου

- 318 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, υπό τις συνθήκες της υπό κρίση υποθέσεως, η Επιτροπή όφειλε να επιβάλει συμβολικό πρόστιμο.
- 319 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η επίμαχη παράβαση έχει χαρακτήρα καινοτομίας, δεδομένου ότι πρόκειται για την πρώτη περίπτωση στην οποία μια εταιρία η οποία δεν μετέχει στην παραγωγή του αγαθού που αποτελεί το αντικείμενο της συμπράξεως υφίσταται κύρωση λόγω παραβάσεως του άρθρου 65, παράγραφος 1, ΑΧ. Πρέπει να εφαρμοσθεί, *mutatis mutandis*, η συλλογιστική που αναπτύχθηκε στην απόφαση της Επιτροπής, της 10ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με διαδικασία κατ' εφαρμογήν του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/E-2/37.857 – Οργανικά υπεροξείδια).
- 320 Υπενθυμίζεται, συναφώς, κατ' αρχάς, ότι το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως αποφανθεί ότι η προγενέστερη πρακτική της Επιτροπής όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων δεν μπορεί να θεωρηθεί ως νομικό πλαίσιο εφαρμοστέο στα πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού και ότι αποφάσεις που αφορούν άλλες υποθέσεις έχουν απλώς ενδεικτικό χαρακτήρα ως προς την ύπαρξη δυσμενών διακρίσεων (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 21ης Σεπτεμβρίου 2006, C-167/04 P, JCB Service κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-8935, σκέψη 205, Erste Group Bank κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 186, σκέψη 233, και της 19ης Απριλίου 2012, C-549/10 P, Tomra Systems κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 104).
- 321 Εξάλλου, διαπιστώνεται ότι η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας στηρίζεται σε εσφαλμένη αντίληψη της εννοίας της «επιχειρήσεως» κατά το άρθρο 65 ΑΧ. Πράγματι, από τα αναπτυχθέντα στις σκέψεις 197 έως 237 ανωτέρω, ορθώς η Επιτροπή έκρινε ότι η προσφεύγουσα συνιστούσε, μαζί με τη νέα Siderpotenza (νυν SP), ενιαία επιχείρηση στην οποία έπρεπε να καταλογισθούν όχι μόνον οι πράξεις τους, αλλά και οι πράξεις της πρώτης Siderpotenza και της Lucchini Siderurgica. Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα υπέστη κυρώσεις προσωπικώς για παράβαση την οποία θεωρείται ότι διέπραξε η ίδια στον τομέα του οπλισμού σκυροδέματος, λόγω των οικονομικών και νομικών δεσμών της με την SP (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Δικαστηρίου Imperial Chemical Industries κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 200, σκέψη 141, και της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-294/98 P, Metsä-Serla κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-10065, σκέψεις 28 και 34). Συνεπώς, δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι η Επιτροπή όφειλε να της επιβάλει συμβολικό πρόστιμο λόγω του γεγονότος ότι δεν μετέσχε στην παραγωγή του επιμάχου προϊόντος.
- 322 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η απόφαση του 2002 είναι η «πρώτη απόφαση» η οποία ακυρώθηκε λόγω εσφαλμένης νομικής βάσεως στο πλαίσιο της διαδοχής της Συνθήκης ΕΚΑΧ από τη Συνθήκη ΕΚ, και μάλιστα από τη Συνθήκη ΛΕΕ.

- 323 Η επιχειρηματολογία αυτή ωσαύτως δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Πράγματι, πρέπει να υπομνησθεί ότι η παράβαση τελέσθηκε πριν τη λήξη ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ και ότι μια επιμελής επιχείρηση ευρισκόμενη στην κατάσταση της προσφεύγουσας δεν επιτρεπόταν σε κανένα χρονικό σημείο να αγνοεί τις συνέπειες της συμπεριφοράς της (βλ. σκέψεις 153 και 154 ανωτέρω). Εξάλλου, έχει ήδη επισημανθεί ότι η αναφορά στην έναρξη ισχύος της Συνθήκης ΛΕΕ είναι αλυσιτελής, στο μέτρο που το γράμμα του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ και του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ είναι πανομοιότυπο (βλ. σκέψη 194 ανωτέρω).
- 324 Τρίτον, η επιβολή συμβολικού προστίμου θα δικαιολογούνταν από το γεγονός ότι το αποτέλεσμα της παραβάσεως στη σχετική αγορά δεν ήταν σημαντικό.
- 325 Εντούτοις, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί, για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 260 έως 273 ανωτέρω.
- 326 Τέλος, τέταρτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η διάρκεια της διαδικασίας ήταν υπερβολική λόγω των σφαλμάτων στα οποία υπέπεσε η Επιτροπή.
- 327 Το επιχείρημα αυτό ωσαύτως δεν ευσταθεί. Όπως σημειώθηκε στη σκέψη 315 ανωτέρω, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίζει βασίμως ότι οι διαδικασίες που κατέληξαν, αντιστοίχως, στην έκδοση της απόφασης του 2002 και στην έκδοση της προσβαλλομένης απόφασης ήταν ασυνήθως μακρές.
- 328 Εν πάση περιπτώσει, υπενθυμίζεται ότι, μολοντί η τήρηση εύλογης προθεσμίας στις διοικητικές διαδικασίες που αφορούν την πολιτική ανταγωνισμού αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης τον σεβασμό της οποίας διασφαλίζει ο κοινοτικός δικαστής (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 18ης Μαρτίου 1997, C-282/95 P, Guérin automobiles κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-1503, σκέψεις 36 και 37, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 173, σκέψεις 167 έως 171, και της 21ης Σεπτεμβρίου 2006, C-113/04 P, Technische Unie κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-8831, σκέψη 40), προκειμένου να συναχθεί το συμπέρασμα ότι εχώρησε παραβίαση της αρχής της τήρησης εύλογης προθεσμίας, πρέπει να εκτιμηθεί η επίπτωση της διάρκειας της διαδικασίας στα δικαιώματα άμυνας της οικείας επιχειρήσεως (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση Technische Unie κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψεις 47 και 48, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 16ης Δεκεμβρίου 2003, T-5/00 και T-6/00, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied και Technische Unie κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-5761, σκέψεις 73 και 74 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 329 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα δεν υποστηρίζει ότι η διάρκεια της διαδικασίας είχε ως συνέπεια την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της. Συνεπώς, η απλή αναφορά στη διάρκεια της διαδικασίας δεν είναι δυνατό να δικαιολογήσει την επιβολή συμβολικού προστίμου.
- 330 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας κατά την οποία, εν προκειμένω, πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την επιβολή συμβολικού προστίμου δεν ευσταθεί και, συνεπώς, το υπό κρίση σκέλος του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, καθώς και ο λόγος αυτός στο σύνολό του πρέπει να απορριφθούν.
- 331 Κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί το ακυρωτικό αίτημα στο σύνολό του. Επιπλέον, όσον αφορά το επικουρικό υποβληθέν αίτημα περί τροποποιήσεως του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, δεν υπάρχει λόγος το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του, να δεχθεί το αίτημα αυτό.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 332 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 333 Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της υπό κρίση υποθέσεως, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Καταδικάζει τη Lucchini SpA στα δικαστικά έξοδα.

Martins Ribeiro

Popescu

Berardis

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 9 Δεκεμβρίου 2014

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Το νομικό πλαίσιο	2
1. Διατάξεις της Συνθήκης ΕΚΑΧ	2
2. Διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ	3
3. Κανονισμός (ΕΚ) 1/2003	3
4. Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ορισμένα θέματα που αφορούν τη διευθέτηση υποθέσεων ανταγωνισμού συνεπεία της λήξης ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ	4
Αντικείμενο της διαφοράς	4
Παρουσίαση της προσφεύγουσας	5
Ιστορικό της διαφοράς	5
Η πρώτη απόφαση	6
Εξελίξεις μετά την κοινοποίηση της πρώτης αποφάσεως	11
Η τροποποιητική απόφαση	11
Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	12

Σκεπτικό	12
1. Επί του παραδεκτού των παραρτημάτων του υπομνήματος απαντήσεως.....	13
2. Επί του αιτήματος περί διαπιστώσεως του ανυποστάτου ή περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως	16
Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά παράβαση ουσιώδους τύπου	16
Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά αναρμοδιότητα της Επιτροπής και πλάνη περί το δίκαιο κατά την επιλογή της νομικής βάσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως	24
Επί της επιλογής της νομικής βάσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως	26
Επί της αρμοδιότητας της Επιτροπής να διαπιστώσει παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, ΑΧ και να επιβάλει κύρωση, μετά τη λήξη ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ, βάσει του κανονισμού 1/2003	27
Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας και πλάνη περί το δίκαιο	32
Επί του πρώτου σκέλους, το οποίο αφορά τη μη επανάληψη της διοικητικής διαδικασίας και την έλλειψη νέας ανακοινώσεως των αιτιάσεων	32
Επί του δευτέρου σκέλους, το οποίο αφορά πλάνη περί το δίκαιο συνιστάμενη στην εφαρμογή του άρθρου 65, παράγραφος 1, ΑΧ ως ευνοϊκότερου κανόνα από το άρθρο 81 ΕΚ	36
Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά έλλειψη αποδείξεων και εσφαλμένη εφαρμογή του ουσιαστικού δικαίου	38
3. Επί του αιτήματος που σκοπεύει στη μείωση του προστίμου	46
Προκαταρκτικές παρατηρήσεις	46
Επί των ενστάσεων απαραδέκτου τις οποίες προέβαλε η Επιτροπή	48
Επί της εσφαλμένης εκτιμήσεως της σοβαρότητας της παραβάσεως, της ελλείψεως αιτιολογίας και της ελλείψεως αποδείξεων	49
Επί της εσφαλμένης εφαρμογής της προσαυξήσεως του 105 % λόγω της διαρκείας της παραβάσεως	53
Επί της παραλείψεως συνεκτιμήσεως άλλων ελαφρυντικών περιστάσεων	56
Επί της μη επιβολής συμβολικού προστίμου	58
Επί των δικαστικών εξόδων	60